

Başlarken

Sami ÖZDEMİR
Genel Dış İlişkiler ve Basın Sekreteri

İnsanlık tarihiyle birlikte başlayan çalışma hayatı, yeryüzündeki insan sayısısın artması ve ortak bir çevreyle birlikte gelen sosyal hayatın neticesi olarak meslekte uzmanlaşmayı beraberinde getirmiştir. Sosyal hayatın içine gömülen çalışma hayatı ile meslekî uzmanlık ortaya çıkmış bu da rekabeti doğurmuştur. Bu rekabetçi ortamın neticesi ile çalışma hayatındaki iş kalitesi ve çalışanlarla ilgili farklı alternatifler tecelli etmiştir. Zamana, insan nüfusuna ve çalışan sayısısın artmasına paralel olarak ortaya çıkan bu gelişmeler istihdam garantisini ve iş güvencesi kavramlarını çalışma hayatına sokmuştur.

Türk Eğitim-Sen, eğitim çalışanlarının iş güvencesi ve sosyal haklarının korunması meselesini sendikal mücadelesinin öncelikli konularından birisi olarak görmektedir. Kuruluşunun üzerinden 92 yıl geçmiş olan bir devletin hala, köklü ve kapsayıcı bir eğitim sisteminin olmayışı, önemli toplumsal problemlerin ortaya çıkmasının nedenlerinin başında gelmektedir.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılı, okullarımız ve yükseköğretim kurumlarımızın mühim sorunlarla açıldığı bir döneme işaret etmektedir. Enflasyon ve kötü ekonomik şartlar altında ezilen eğitim çalışanları, kurumsallaşma sorunları devam eden, sürekli sistem değişikliklerine maruz kalan bir Milli Eğitimin parçaları olmak zorunda kalmışlardır.

Ders zili çalmıştır; ancak geleceğimize dair alarm zillerinin işaretlerini veren ekonomik ve sosyal sorunların çözümleri için bir an evvel cesur ve kararlı adımların atılması bir zorunluluk halini almıştır.

Ülkemizin milli bütünlüğü ve esenliği için, 2013 yılında belirttiğimiz hususlar bu gün gelinen noktada bizlerin ne kadar haklı olduğunu göstermiştir. Kürt açılımı, milli birlik ve kardeşlik projesi, çözüm süreci gibi ihaneti gizlemek için türlü isimler verdikleri bölünme projesi için o günlerde:

"Bu günlerde tartışılan; akil adamlar, çözüm süreci..? (Bize göre çözümsüzlüğün kördüğüm süreci), İsrail'in mahcupluğuyla servis edilen özrü, yeni anayasa ve Sayın Başbakanın önerdiği ülkenin eyaletlere ayrılması ile gerçekleşecek olan federatif başkanlık sistemi gibi önemli konulara bir de kamu çalışanlarının iş güvencesinin tartışmaya açılması eklenmiştir. Kamu çalışanlarının istihdam garantisi ve iş güvencesinin tartışmaya açılmış olması bizim asla kabul edemeyeceğimiz bir öneri olarak karşımıza getirilmiştir."

Dergimizin bu sayısında öğretim yılı başlarken; eğitim sisteminin sorunlarını, öğretmen ve akademisyen yetiştirme konusundaki eksiklikleri ve Türkiye'nin karşı karşıya olduğu terör sorunu başta olmak üzere, bölgesel gelişmeleri ele aldık. Bu vesileyle bütün yönleriyle değerlendirip görüşlerimizi geniş bir çerçeveden bakarak muhataplarına ulaştırmayı amaçladık. Bu sayının hazırlanmasında katkıları olan kıymetli akademisyenler, şube başkanlarımız ve eğitimci arkadaşlarımıza teşekkürü zevke yerine getirilmesi gereken bir görev olarak görürüz.

Saygılarımla

TÜRK EĞİTİM-SEN

Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri
Kolu Kamu Çalışanları Sendikası
GENEL MERKEZİ

Nisan - Mayıs - Haziran 2015
Sayı : 51

Türk Eğitim-Sen Genel
Merkezi adına Sahibi
İsmail KONCUK
Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni
Sami ÖZDEMİR
Genel Dış İlişkiler ve Basın Sekreteri

Yayın Kurulu
Musa AKKAŞ
Seyit Ali KAPLAN
Talip GEYLAN
Cengiz KOCAKAPLAN
M. Yaşar ŞAHİNDOĞAN

Basın Danışmanı
Meltem YALÇINKAYA
Düzeltme
Tuğçe TAŞDEMİR

Yönetim Yeri
Talatpaşa Bulvarı No:160 / 6
Cebeci/ANKARA
Tel:0312 424 09 60
Faks:0312 424 09 68

Dergimiz yerel süreli ve ücretsizdir.

Üç ayda bir yayınlanır

Dergide bulunan yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir
Basım Tarihi 02.07.2015

Grafik Tasarım ve Baskı

Altuğ Ajans Reklam Basın Yayın
Fatih Taha AKALAN
Bayındır 2 Sk. No: 68 /13 Kızılay/ANKARA
Tel ve Faks: 0.312 417 81 07
Basım Yeri : Matus Basımevi Reklam ve Yayımcılık Tic. Ltd. Şti.
Matbaacılar Sit. 1514 Sokak No:2 İvedik Organize Sanayi
Yenimahalle - Ankara

TÜRK EĞİTİM-SEN, TÜRKİYE KAMU-SEN
(Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları
Konfederasyonu) Üyesidir.

04 **Genel Başkan İsmail KONCUK Yüzüncü Yılında Ermeni Mezalimi**

DOSYA Ermeni Meselesi

08 **Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU**
" 24 Nisan bağımsız bir Ermenistan kurma hayâllerinin sona erdiği tarihtir."

11 **Dr. Bahadır Bumin ÖZARSLAN**
"Sevk ve İskan Kanunu'nun uygulanması, bir devletin egemenlik yetkisinden kaynaklanan bir tasarruftur."

16 **Prof. Dr. Vahdettin ENGİN**
"İkinci Abdülhamid iktidarının büyük bir kısmında Ermeni meselesi ile uğraşmak zorunda kalmıştı."

18 **Faig Nusrat BAĞIROV**
"Azerbaycan toprağında ikinci bir Ermeni devleti yaratılmasına izin vermeyiz. Azerbaycan toprakları tabiî ki azat olacaktır.

23 **Prof. Dr. Cemalettin TAŞKIRAN**
"Ermeniler, emperyalistler tarafından kullanılmıştır."

28 **Prof. Dr. Altan ÇETİN**
"Ermeni meselesi, Ermeniler için bir kimlik inşa etme meselesidir."

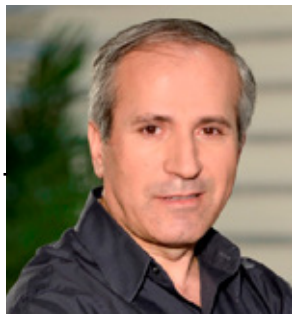

30 **Soykırım İddialarının Arkasındaki Gerçekler**
Prof. Dr. İlber ORTAYLI
Galatasaray Üniversitesi Öğretim Üyesi

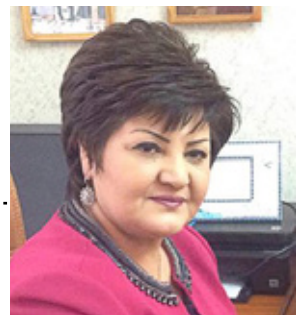

32 **Yüzüncü Yılında Ermeni Sorununun Düşündürdükleri ve İzlenmesi Gereken Stratejiler**
Prof. Dr. İlyas DOĞAN
Yükseköğretim Denetleme Kurulu Üyesi

36 **Ermenilere Yönelik Sevk ve İskân Kararı ve Uygulaması**
Prof. Dr. Yusuf SARINAY
TOBB-ETÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı

44 **Osmanlı Ermenileri'nin 1915'teki Tehciri: Bir Değerlendirme**
Prof. Dr. Kemal ÇİÇEK
İpek Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekanı

53 **Asıl Büyük Tehciri Kim Yaptı ?**
Dr. Tenzile RÜSTEMHANLI
Azeri Türk Kadınlar Birliği Başkanı

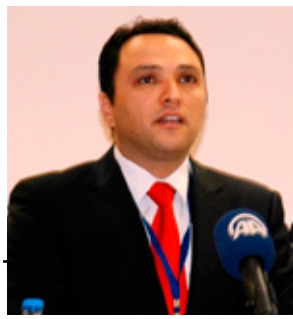

54 **Ermeni Sorunu ve Türk Dış Politikası**
Onur ÖYMEN
Emekli Büyükelçi

61 **24 Nisan, Lemkin ve Ötesi: Kurgular ve Gerçekler Üzerine..**
Doç. Dr. Mehmet Akif OKUR
Gazi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Öğretim Üyesi

65 **Geleneksel Ermeni Terör Politikası: Terörizmi Millileştirmek ve Hocalı Katliamı**
Doç. Dr. Yalçın SARIKAYA
Giresun Üniversitesi Öğretim Üyesi

> Herkes şunu iyi bilsin; hak gaspı ve kul hakkının yenilmesi söz konusuyken, gözümüzü kapatamayız, sağır ve dilsizi oynayamayız.

Genel Başkan İsmal KONCUK ile MİLLİ EĞİTİMİN SORUNLARI ÜZERİNE

Terör yeniden tırmanışa geçti. Asker ve polislerimizin yanı sıra sivil vatandaşlarımızın da hedef alındığı terör saldırılarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Öncelikle Türkiye Kamu-Sen ve Türk Eğitim-Sen olarak ülkemize, milletimize, birliğimize ve huzurumuza yönelen cani ve insanlık dışı terör eylemlerini kınıyor, şehitlerimiz başta olmak üzere saldırılarda hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz. Tarihimizin en büyük terör saldırısına maruz kaldığımız,7 Haziran'dan bugüne 172 askerimizi, polisimizi kara toprağa verdiğimiz şu dönemde ülkemizin bir Ortadoğu bataklığı haline getirilmek istendiği asla gözlerden kaçmamalı, Türkiye'nin hızla bir toplu ölümler ülkesine dönüştüğü gerçeği göz ardı edilmemelidir.

> "Ülkemizi kan gölüne döndürme azminde olanların, büyükşehirlerimize kadar sızarak eylemler gerçekleştirebiliyor olması, bir istihbarat ve buna bağlı bir güvenlik zaafiyeti yaşandığının en büyük ispatıdır. Eğer Cumhuriyet tarihimizde geride bıraktığımız 92 yılda yaşamadığımız acıları son bir kaç ay içerisinde yaşamışsak, elbette bunun bir bedeli de olmalıdır."

Cumhuriyetimizin başkentinde, Emniyet, MİT, Genel Kurmay Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı gibi Devletimizin kalbinin attığı bir bölgede, nasıl olup da teröristlerin ellerini kollarını sallayarak tarihin en ağır saldırısını gerçekleştirebildikleri mutlaka sorgulanmalıdır. Güneydoğu'da nasıl olup da tonlarca patlayıcının kimseden habersiz yollara döşendiği mutlaka sorgulanmalıdır. Eşlerinin, çocuklarının gözleri önünde, evinde uyurken katledilen askerimizin, polisimizin nasıl böyle korumasız bırakıldığı mutlaka sorgulanmalıdır.

Öte yandan ülkemizi kan gölüne döndürme azminde olanların, büyükşehirlerimize kadar sızarak eylemler gerçekleştirebiliyor olması, bir istihbarat ve buna bağlı bir güvenlik zaafiyeti yaşandığının en büyük ispatıdır.

Eğer Cumhuriyet tarihimizde geride bıraktığımız 92 yılda yaşamadığımız acıları son bir kaç ay içerisinde yaşamışsak, elbette bunun bir bedeli de olmalıdır. Öncelikle yüzlerce askerimizi, polisimizi, vatandaşımızı toplu katliamlarla katleden hainler ve bunların azmettiricileri bir an önce bulunup, adaletin karşısına çıkarılmalıdır. Ancak, milletimiz böylesine büyük terör saldırılarına maruz kalırken, istihbarat ve güvenliğimizden sorumlu olan yetkililerin de onurlu bir özeleştiri ile gereğini yerine getirmesi icap etmektedir. İçte ve dışta, en değerli varlığımız Devletimizi yok etmek için faaliyet gösteren sayısız odak varken, istihbarat teşkilatımızın nelerle meşgul olduğu, İçişleri Bakanlığı'nın hangi konulara öncelik verdiği sorgulanmalıdır. Yurdumuz bir kan gölüne dönmüşken, istihbaratımız nasıl bir gaflet uykusundadır ki, hala bir türlü uyanamamaktadır! Ülkemizin bir Ortadoğu bataklığına dönüşmemesi için terörden arındırılarak, hesap verebilir bir demokrasiye yönelmesi zorunludur.

İnanıyoruz ki; ülkemizin milli birlik ve bütünlüğünü bozmak, milletimizin bu coğrafyada huzur ve güven içerisinde yaşamasına engel olmak gibi kirli emelleri olan hiçbir odak başarıya ulaşamayacaktır. Yüce Allah tüm milletimizi korusun.

Anayasa Mahkemesi okul yöneticileri ile ilgili düzenlemenin iptal edilmesi istemini reddetmişti. Siz de Türk Eğitim-Sen olarak mağdur olan okul yöneticilerinin AİHM'e başvurmaları noktasında hukuki yardımda bulunuyorsunuz. AİHM'den nasıl bir karar çıkar? Ayrıca tüm tartışmaların ardından MEB Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelik'te değişiklik yapıldı. Bu değişiklik ile ilgili görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Özellikle son 13 yıldır siyasi aktörlerin eğitime kendi çıkarları doğrultusunda yön verme çabaları, çözüme odaklı değil, sorun yaratan politika yürütmeleri, kadrolaşmaktan, eğitimin asıl meselelerini göz ardı etmeleri bugün eğitim-öğretimimizin istenilen düzeye ulaşması önündeki en büyük engeldir. Dışı süslü, içi boş olan sistemler ihdas edilmesi, eğitimcileri mağdur ve mutsuz eden mevzuat düzenlemeleri, eğitimi koltuk kapmaca oyununa çeviren uygulamalar, yandaşı yücelten, yandaş olmayanı ötekileştiren uygulamalar eğitime mührünü vurmaktadır.

Bildiğiniz gibi uzun yıllar başarıyla idarecilik yapmış, makamıyla bütünleşmiş, okullarına sayısız hizmet vermiş yöneticiler bir gecede bir kanunla öğretmenliğe geri döndürülmüştür. Yandaşları ihya etmek amacıyla kanun ihdas eden AKP Hükümeti, sözüm ona paralel yapıyı elimine etmek için MEB'de yaklaşık 100 bin kişiyi feda etmiştir. Bu kanun ve bu kanun çerçevesinde çıkarılan yönetmelik kapsamında ne olmuştur biliyor musunuz? Objektif kriterler yerine, yandaşlık kriterleri getirilmiş; başarılı kişilere değil; bunlara teslim olmuş olanlara görev verilmiş; MEB'de emir kulu ordusu yaratılmış; iktidara biat etmeyenler cezalandırılmış; okul yöneticileri, ilçe milli eğitim müdürleri ve şube müdürlerinin insafına terk edilmiş; yazılı sınav yerle yeksan edilmiş; sözlü sınavlarda isim listeleri elden ele dolaşmış; torpil, ikili ilişkiler, masa başı arkadaşlıkları, ideoloji, siyasi tercihler merkeze alınmış; kariyer, ehliyet, liyakat, alın teri, mesleki bilgi, mesleki tecrübe ortadan kaldırılmıştır. Eğitimde adeta sivil bir darbe yaşanmıştır. Askeri darbe dönemlerinde bile görülmeyen uygulamalar Milli Eğitim Bakanlığı'nda bu dönemde sıradanlaştırılmıştır.

> "MEB, İDDK kararı doğrultusunda, tüm görevlendirmeleri iptal etmeli, eski yöneticileri göreve iade etmeli ve sonrasında yazılı sınav yaparak görevlendirmeleri yenilemelidir. MEB'in önünde başka bir yol yoktur. MEB, er veya geç bu uygulamayı yapmak zorundadır, kaçacak yerleri kalmamıştır."

Bu süreçte sendikamız Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği'ne dava açtı. Ancak bu dava bazı maddeleri dışında tamamen lehimize sonuçlanamdı. Öte yandan yönetmelik kapsamında okul müdürlerinin değerlendirilmesi sonucu görevden alınmasına ilişkin davalar açılmış ve iptal kararları çıkmıştır. Ayrıca Danıştay Dava İdareleri Kurulu, Türk Eğitim-Sen'in MEB Yönetici Atama Yönetmeliği'ne karşı açtığı davada müdür yardımcısı ve müdür başyardımcısı görevlendirmelerinin sadece okul müdürü teklif edecek şeklinde olmasının doğru olmadığı, duyuru ve objektif kriterlerin ortaya konulması gerektiği yönünde karar vermiştir. Ayrıca İlçe Milli Eğitim Müdürü, İnsan Kaynaklarından Sorumlu Şube Müdürü ve Eğitim Kurumundan

Sorumlu Şube Müdürünün değerlendirilecek okul müdürü ile en az 6 ay çalışması gerektiğine, aksi taktirde bu kişilerin değerlendirme puanlarının hesaba katılmamasına karar vermiştir. MEB ise bu kararın ardından eski yöneticileri göreve iade etmesi gerekirken süreci sulandırmış, yargı kararlarını hiçe sayarak, okul yöneticilerini göreve iade etmemiştir. Genel Merkezimiz de mahkeme kararlarının uygulama sorumluluğu atama yetkisine sahip valililere ait olduğundan şubelerimize İDDK kararlarını uygulamayan yöneticilerle ilgili gerekli iş ve işlemleri yapmayan valiler ve atamada görevli diğer yöneticiler hakkında suç duyurusunda bulunmaları talimatını vermiş, şubelerimiz de bu talimatımız doğrultusunda suç duyurularında bulunmuştur. Son olarak da yapılan değerlendirmelerin İDDK kararı doğrultusunda iptali için idareye dava açmış bulunuyoruz.

İşte tam da bu noktada MEB, Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelik'te değişiklik yaptı. Yapılan düzenlemeye göre müdür yardımcılığı ve müdür başyardımcılığına, yazılı sınav sonuçlarına göre görevlendirme yapılacak; müdür görevlendirmelerinde ise, sözlü sınav devam edecektir. MEB'in yaşanan onca rezalete rağmen müdürlük görevlendirmesinde yazılı yerine, mülakatta ısrar etmesi, aynı rezaletin sürmesinden yana olduğunu göstermektedir. Kamuda torpili önceleyen, benden olmayana, teslim olmayana hayat hakkı tanımam anlayışı bu yönetmelikle sürecektir. Bu yönetmelikle AKP'yi saran benim adamım olmalı hastalığı devam ettirilmiştir. Müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığına yazılı sınav getirilmesi ise, sendikamızın kazandığı İDDK kararı sonucu olmuştur. Bir kez daha yineliyoruz: MEB, İDDK kararı doğrultusunda, tüm görevlendirmeleri iptal etmeli, eski yöneticileri göreve iade etmeli ve sonrasında yazılı sınav yaparak görevlendirmeleri yenilemelidir. MEB'in önünde başka bir yol yoktur. MEB, er veya geç bu uygulamayı yapmak zorundadır, kaçacak yerleri kalmamıştır. Aynı uygulama, 6 ayı doldurmamış, şube müdürlerinin yaptığı müdürlük değerlendirmeleri için de geçerlidir. Kaldı ki, önümüzdeki günlerde, yargı kararını uygulamayan, yöneticilere yönelik açılacak yüzlerce tazminat davasını da, valiler, il müdürleri, bakan ve genel müdürler göze almak zorundadır. Üzüldüğüm bir konuyu da okuyucularımızla paylaşmak istiyorum: Müdür yardımcısı olmak, ya da elindeki makamı korumak için, 40 yıllık dostlarını yolda bırakanlar şimdi ne yapacaklar, bir yıllığına dahi sanki analarından arkalarında koltukla doğmuşçasına, bu makamlardan ayrılmayı göze alamayan, her türlü ahlaki tavizi veren, kendilerini pazarlayan bu kişiler, şimdi oturup bol bol mevzuat çalışsınlar, artık bunları yandaş sendika da kurtaramayacaktır. Yönetmelikte, dostlarını, yoldaşlarını satmanın bir puan değeri yok artık.

> Mağdur okul yöneticilerinin AİHM'de haklı bulunacağını, AİHM'in insanların kazanılmış haklarını herhangi bir kriter belirlemeden sonlandırılmasını ve yerine yandaşlardan oluşan, hiçbir liyakat taşımayan insanların getirilmesini yanlış bulacağını, dava açan arkadaşlarımıza hak vereceğini düşünüyoruz.

Öte yandan Anayasa Mahkemesi'nin kararı ne yazık ki Milli Eğitim Bakanlığı'nda yürütülen kirli siyaseti, kadrolaşmayı, yandaşa selam çakmayı, biat etmeyi, hak yemeyi meşru hale getirmiştir. Sendikamızın davada taraf ehliyeti bulunmadığından, AİHM'e doğrudan başvuru yapamadık. Ancak sendikamız, mağdur üyelerimizin AİHM'e şahsi olarak dava açması için her türlü hukuki yardımda bulunmaktadır. Avukatlarımız tarafından örnek bir başvuru dilekçesi hazırlanmıştır ve bu dilekçe sitemizde yer almaktadır. Mağdur okul yöneticilerinin AİHM'de haklı bulunacağını, AİHM'in insanların kazanılmış haklarını herhangi bir kriter belirlemeden sonlandırılmasını ve yerine yandaşlardan oluşan, hiçbir liyakat taşımayan insanların getirilmesini yanlış bulacağını, dava açan arkadaşlarımıza hak vereceğini düşünüyoruz. Herkes şunu iyi bilsin; hak gaspı ve kul hakkının yenilmesi söz konusuyken, gözümüzü kapatamayız, sağır ve dilsizi oynayamayız.

Milli Eğitim Bakanlığı Eylül ayında 37 bin öğretmen ataması yaptı. Öğretmen açığını kapatmak için ise Türkiye genelinde 80 bine yakın ücretli öğretmen çalıştırılıyor. KPSS'ye giren öğretmen sayısı 417 bin. Bu tabloda öğretmen atamalarını yeterli buluyor musunuz? Mevcut öğretmen alım politikasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

"Eğitimde en can alıcı, en çetrefilli sorunlardan birisi öğretmen açığıdır. Bir ülke düşünün; hem öğretmensiz okulları var, öğretmen açığı had safhada, hem de ellerinde diplomaları ile boş gezen, başka iş yapmak zorunda kalan, annesinden babasından aldığı harçlıkla kitaplarını alan, atanmak için KPSS'ye giren 417 bin öğretmen var. Dünyada hem bu kadar işsiz öğretmeni barındıran hem de okullarının öğretmene ihtiyacı olan başka bir ülke var mı, doğrusu merak ediyorum."

Eğitimde en can alıcı, en çetrefilli sorunlardan birisi öğretmen açığıdır. Bir ülke düşünün; hem öğretmensiz okulları var, öğretmen açığı had safhada, hem de ellerinde diplomaları ile boş gezen, başka iş yapmak zorunda kalan, annesinden babasından aldığı harçlıkla kitaplarını alan, atanmak için KPSS'ye giren 417 bin öğretmen var. Dünyada hem bu kadar işsiz öğretmeni barındıran hem de okullarının öğretmene ihtiyacı olan başka bir ülke var mı, doğrusu merak ediyorum. MEB, öğretmen açığını kapatmak için kadrolu öğretmen istihdam etmek yerine, girdiği ders başına ücret alan, iş güvencesi olmayan ücretli öğretmenlerle gidermeye çalışıyor. Ülkemizde ücretli öğretmen sayısı 80 bine ulaşıyor. Bunların bir kısmı açık öğretim ve iki yıllık meslek yüksek okulu mezunu. Hal böyle olunca "Neden atama sayısı yetersiz?" diye sormak gerekiyor. Sendika olarak kadrolu öğretmenlik dışındaki istihdam türlerine karşıyız. Ücretli öğretmenlik mutlaka kaldırılmalı, tüm öğretmenler kadrolu olarak atanmalıdır.

Evet, Eylül ayında 37 bin öğretmen ataması yapılmıştır. Bu rakam daha önce Cumhurbaşkanı'nın ve Milli Eğitim Bakanı'nın açıkladığı 47 bin rakamından daha düşüktür. 10 atamanın ise şubat ayında yapılacağı ifade edilmektedir. Az önce de belirttiğim gibi 417 bin öğretmen KPSS'ye girmiştir. Bu sayının 37 binini atadığımızda geriye 380 bin ataması yapılmayan öğretmen kalmaktadır. Bunun tamamını nasıl atarız? Hem eğitimimizin ihtiyaçları hem de genç işsiz öğretmen sayısı ile mütenasip olarak düşünmemiz lazım. Örneğin, kurs merkezlerine öğretmen ataması yapabiliriz. Gündüz derse girmiş yorgun öğretmenlerle siz nasıl eğitim-öğretim faaliyetini devam ettirebilirsiniz. Elimizde öğretmen de varken kurs merkezlerine öğretmen ataması yapılabilir. Son zamanlarda öğrenci disiplinsizliğinden bahsediyoruz. Öğrencilerimizin ders çalışmadığından şikayet ediyoruz, o halde etüt öğretmeni sistemi oluşturabilir hatta bu kadar öğretmenle evde dahi denetlemek mümkün olabilir. İşte bu konulara kafa yorduğumuzda bu ve benzeri projeleri hayata geçirmemiz mümkün olabilir. Öğretmenlerimiz işsiz kaldıkları için itfaiye eri oluyor. Bu tablo ülkemiz ve eğitimimiz adına çok üzücüdür.

Türk Eğitim-Sen olarak ihtiyaç yokken, öğretmen ataması yapılsın demiyoruz. Türkiye'de ciddi bir öğretmen açığı ve bu açığı kapatabilecek bir öğretmen ordusu olduğunu biliyoruz; bu nedenle ülkemiz gerçekleriyle örtüşen sayıda öğretmen ataması yapılmasını talep ediyoruz. Bizim talebimiz 2015 yılının sonuna kadar 100 bin öğretmen ataması yapılmasıdır. Ayrıca kim iktidar olursa olsun Şubat'ta öğretmen ataması yapılmasına dair sözün tutulmasını istiyoruz. Koskoca Türkiye Cumhuriyeti Devleti 100 bin öğretmen ataması yapabilecek mali imkânlara sahip değilse, gerçekten yazıklar olsun!

> "Türk Eğitim-Sen olarak stajyerlik döneminde okul müdürü, danışman öğretmen ve müfettiş tarafından yapılan performans değerlendirmesinin stajyerliğin kaldırılması için yeterli olmasını istiyoruz. Performans değerlendirmesini geçenlerin yeniden yazılı ya da sözlü sınava tabi tutulması, onların önüne yeni engeller konulması anlamına gelir. Bunun öğretmenlerin yetişmesine, gelişmesine, mesleki liyakatine katkısı olacağını düşünmüyoruz."

MEB Yasasında aday öğretmenlere yazılı ve/veya sözlü mülakat uygulaması getirilmiş, MEB bu sene sözlü sınav uygulaması yapmayacağını açıklamıştı. Aday öğretmenliğin kaldırılmasına yönelik getirilen uygulamayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bakınız, eğitim fakültesini kazanmak başlı başına bir iştir. Siz hem büyük emek sarfederek eğitim fakültesine gireceksiniz, 4 ya da 5 yıl okuduktan so nra mezun olacaksınız, yüzbinlerce kişinin yarıştığı KPSS'ye gireceksiniz, bu sınavda da başarılı olacaksınız hem de yeniden değerlendirmeye tabi tutulacaksınız. Bu gerçekten çok adaletsiz, genç öğretmenleri daha mesleklerinin başında yıldıran, demoralize eden, motivasyonlarını düşüren bir uygulamadır. Bu kadar engeli aşmış insanları biraz daha zorlamanın kimseye bir faydası yoktur. Önce bunların bilinmesi gerekmektedir. Dolayısıyla stajyerliğin kaldırılması noktasında yeni getirilen uygulama çok yanlıştır.

Türk Eğitim-Sen olarak stajyerlik döneminde okul müdürü, danışman öğretmen ve müfettiş tarafından yapılan performans değerlendirmesinin stajyerliğin kaldırılması için yeterli olmasını istiyoruz. Performans değerlendirmesini geçenlerin yeniden yazılı ya da sözlü sınava tabi tutulması, onların önüne yeni engeller konulması anlamına gelir. Bunun öğretmenlerin yetişmesine, gelişmesine, mesleki liyakatine katkısı olacağını düşünmüyoruz. Sadece performansa dayalı bir stajyerlik sisteminin eskiden olduğu gibi MEB'de benimsenmesini ve uygulanmasını istiyoruz. Bu minvalde öğretmen adayları için getirilen yazılı ve sözlü sınav uygulamasının yasadan çıkarılması için gerekli düzenlemeler bir an önce yapılmalıdır.

Rotasyon uygulamasından bu yıl vazgeçildi. Siz de bu konuda sayısız girişimde bulunmuş ve MEB ile görüşmeler yapmıştınız. Rotasyon önümüzdeki yıllarda yeniden gündeme gelir mi? Öte yandan mahrumiyet bölgelerinden merkeze gelmek isteyen öğretmenler için neler yapılmalıdır?

Öğretmenlere rotasyon uygulaması 17 Nisan 2015 tarih ve 29329 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan MEB Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile yürürlüğe girmişti. O tarihten bu yana rotasyon ile ilgili büyük bir mücadelenin içine girdik. Türk Eğitim-Sen olarak, hangi görev grubu için olursa olsun rotasyonun doğru bir uygulama olmadığını düşünüyoruz. Öğretmenlerin

bulundukları görev yerinde zorunlu hizmetini tamamlamışsa istedikleri kadar çalışma hakkını önemli bir kazanım olarak görüyoruz. Bir kısım makam ve kurumlarda işletme/makam körlüğü oluştuğundan dolayı, verimliliği artırma amacıyla uygulanan rotasyonun öğretmenler için asla geçerli olmadığını; çünkü bir öğretmenin her yıl yeni bir öğrenci ve veli profiliyle muhatap olduğunu defalarca gündeme taşıdık. Büyük tartışmaların ardından MEB, öğretmenlere rotasyonu iptal ettiğini açıkladı. Bu gerekçelerle rotasyona karşı çıktık ve son olarak MEB'in rotasyonun iptali ile ilgili açıklama yaparken bizim karşı çıkış noktamıza geldiğini gördük. Bu konuda MEB'i tebrik ediyoruz. Yanlıştan dönmek önemli bir erdemdir. Öte yandan rotasyon, bir daha eğitim çalışanlarının gündemine gelmemek üzere kaldırılmalıdır. MEB İnsan Kaynakları Genel Müdürü Hamza Aydoğdu, "Rotasyon ertelenmedi, iptal edildi" dedi ama bunun için yönetmelik değişikliği gereklidir. Rotasyon yönetmelikten de çıkarılmalıdır.

Şunu da hemen belirtmek isterim ki; zorunlu hizmet bölgelerinde çalışanlar diğer illerde yeterli boş kontenjan açılmaması nedeniyle zorunlu hizmetini tamamladığı hatta yıllarca çalıştığı halde tayinlerini talep ettiklerinde kontenjan yetersizliğinden tayinleri çıkmamaktadır. Bunun kabul edilebilmesi mümkün değildir. İnsanlar zorunlu hizmetini tamamlamışsa ve orada belli bir süre çalışmışsa herhangi bir şarta bağlı kalmaksızın tayin talepleri gerçekleştirilmelidir. Yine zorunlu hizmet bölgesinde çalışan insanlara fazladan çalıştıkları yıllar için yeni hizmet puanı verilmesi uygulaması başlatıldı. Bu doğru bir uygulamadır ancak yeterli değildir. Aynı zamanda zorunlu hizmet bölgesinde çalışmayı cazip hale getirici tedbirler alınmalıdır. Bu noktada mahrumiyet bölgelerinde öğretmen açığını kapatmak, öğretmenlerimizin bu bölgelerde görev yapmasını teşvik etmek amacıyla Zorunlu Hizmet Tazminatı uygulaması getirilmelidir. Belirlenen hizmet alanlarından 1. Hizmet bölgesine zorunlu hizmet kapsamında atananlara 1 brüt asgari ücret, 2. Hizmet bölgesine atananlara 1,5 asgari ücret, 3. Hizmet bölgesine atananlara 2 brüt asgari ücret tutarında tazminat ödeyin. Şayet bunu gerçekleştirirseniz, hem ücra yerlerde görev yapan öğretmenlerin yaşayabilecekleri mağduriyetin karşılığını vermiş olur hem de bu vesileyle bu bölgelerdeki öğretmen açığını kapatırsınız.

"Rotasyon, bir daha eğitim çalışanlarının gündemine gelmemek üzere kaldırılmalıdır. MEB İnsan Kaynakları Genel Müdürü Hamza Aydoğdu, "Rotasyon ertelenmedi, iptal edildi" dedi ama bunun için yönetmelik değişikliği gereklidir. Rotasyon yönetmelikten de çıkarılmalıdır."

Özür grubu tayinlerinde bu dönemde ne tür sıkıntılar yaşanmaktadır? Öğretmenlerin mutlu ve huzurlu çalışması için özür grubu tayinlerinde yapılması gerekenler nelerdir?

Özür grubu tayinlerinde öğrenim özrünün özür grubundan çıkarılması büyük sıkıntı oluşturmaktadır. MEB'in öğretmenlerin kendilerini geliştirmesine izin vermesi gerekir. Öğretmenin kendi alanında yüksek lisans yapması, doktora yapması esasen MEB tarafından özendirilmesi gereken bir durumdur. MEB öğrenim özrünü, özür gruplarının arasından çıkararak bir anlamda öğretmenlere şunu demek istiyor: "Senin kendini geliştirmene ihtiyacın yok, senin bu bilgin bana yeter." Beşikten mezara kadara oku diyen bir kültürden geliyoruz. İlk sözü, ikra olan bir dine sahibiz. MEB'in ana görevlerinden birisi öğretmenlerimizin alanla-

rında kendilerini geliştirmelerine zemin hazırlamaktır. Talebimiz, eskiden olduğu gibi, öğrenim özrünün özür grubu tayinleri içine alınması ve öğretmenlerimize istedikleri ilde yüksek lisans yapma hakkının verilmesidir. Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin öğrenim özrü konusuna dava açtık. Umarım yargı bu konuya MEB yetkilileri gibi olumsuz bakmaz ve sorun çözülür.

Sağlık raporlarının eğitim ve araştırma hastanelerinden ya da üniversite hastanelerinden alınması zorunluluğu getirilmesi de sağlık özrü bulunanlara mağduriyet yaşatmaktadır. Sağlık özrü raporu her hastaneden alınabilmelidir.

Öte yandan il içinde eş durumu özrü bulunanların mağduriyetleri devam etmektedir. İl içi özür tayinleri yapılmadığı için aynı ilin birbirinin yüzlerce kilometre uzağında, hatta komşu illerden bile daha uzak ilçelerinde görev yapan eşler tayin isteyememişler ve aile bütünlüklerini sağlayamamışlardır. Ankara ilini ele aldığımızda Şereflikoçhisar ile Nallıhan ilçeleri arasında 310 kilometre mesafe bulunmaktadır Eşi Şereflikoçhisar'da olan, kendisi Nallıhan'da görev yapan bir öğretmen nasıl bir araya gelecektir? Konuyla ilgili il içi özür grubu mağdurları, onların eşleri ve çocuklarıyla birlikte MEB önünde eylem yaptık. Onların seslerini kamuoyuna duyurduk. Türk Eğitim-Sen olarak, il içi özür durumundan başvuruda bulunan öğretmenlerimize ilçe emrine atanma hakkının verilmesini istedik. Ayrıca iller arası ve il içi isteğe bağlı yer değişikliği başvurusunda bulunduğu halde yer değişikliği gerçekleştiremeyen öğretmenlerimize de ikinci kez tayin hakkı verilmesini talep ettik. Buna rağmen MEB bu taleplerimize olumlu bir cevap vermedi.

Şunu da belirtmek isterim ki; bir öğretmenin mezuniyet alanına alan değişikliği yapamaması da mağduriyetlere yol açmaktadır. Örneğin farklı bir alan mezunu olup, sınıf öğretmeni olarak ataması yapılmış bir öğretmen diplomasında yazılı olan alana alan değişikliği yapamamaktadır. Bu durumda olan öğretmenlerin mezuniyet alanlarına alan değişikliği yapabilmesi konusunda hak tanınmalıdır.

Toplu sözleşmelerde Hükümet 2016 yılı için yüzde 6+5, 2017 yılı için ise yüzde 3+4 oranında zam yaptı. Bu toplu sözleşmede verilen zam oranları ile memurların kayıpları karşılanacak mı? Memurları ekonomik yönden 2016 ve 2017 yıllarında neler bekliyor?

Bu yıl yapılan toplu sözleşmede tıpkı bir önceki gibi fiyaskoyla sonuçlandı. Yaklaşık 3 milyon kamu görevlisi, 2 milyon emekli ve aileleri ile birlikte toplam 20 milyon vatandaşımızın beklentileri bu toplu sözleşmede de gerçekleşmedi. Her anlaşma sonrası olduğu gibi, bu anlaşmayı da "Tarihi başarı" olarak niteleyen sözde yetkili konfederasyon 2016 yılı için yüzde 6+5, 2017 yılı için ise yüzde 3+4'e evet dedirtildi!

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Konfederasyonumuz; kamu görevlileri ve emeklilerinin 2015 yılından doğan yüzde 1,8'lik enflasyon farkı hakkının çalınarak, 2016 yılı zammına eklendiğini tespit etti. Şöyle ki; 2013 yılında imzalanan toplu sözleşmeye göre 2015'de memurlara yüzde 3+3 zam verildi. Yine aynı sözleşmedeki maddeye göre 2015

> "Beşikten mezara kadara oku diyen bir kültürden geliyoruz. İlk sözü, ikra olan bir dine sahibiz. MEB'in ana görevlerinden birisi öğretmenlerimizin alanlarında kendilerini geliştirmelerine zemin hazırlamaktır."

yılı enflasyonunun, aynı dönemde memurlara verilen yüzde 3+3 zammın kümülatif toplamı olan yüzde 6,1'i geçmesi durumunda memurlara enflasyon farkı verileceği hükme bağlandı. Ancak ne hikmetse, 2015 yılı toplu sözleşmesinin kapsamında olmamasına rağmen Memur-Sen ve Hükümet, yeni bir kararla, memurlara ve emeklilere enflasyon farkı verilmesi için; ilk altı aylık zam oranı olan yüzde 3, ilk altı ay için ortaya çıkan yüzde 1,76 enflasyon farkı ödemesi ve ikinci altı ay için verilen yüzde 3 maaş zammının kümülatif toplamı olan yüzde 7,9 oranının baz alınması üzerinde anlaştı. 2013 toplu sözleşmesine göre, 2015 yılında enflasyonun yüzde 7,9 çıkması durumunda memurlara yüzde 1,8 oranında enflasyon farkı verilmesi gerekirken yeni imzalanan toplu sözleşmeye göre verilmeyecek. Örneğin 2015'de yıllık enflasyonun yüzde 9 çıkması durumunda 2013 toplu sözleşmesine göre yüzde 2,9 enflasyon farkı alması gereken bir memur, 2015 toplu sözleşmesine göre ancak yüzde 1,1 enflasyon farkı alabilecek. Böylelikle memurlar her şart altında yüzde 1,8 zarar etmiş olacak. Görüldüğü üzere bu yılki toplu sözleşmede, enflasyon farkı için 2015 yılına

özel bir uygulama getirilmiş ve kamu görevlilerinin yüzde 1,8'lik enflasyon farkı hakkı, sanki 2016 yılında Hükümetin verdiği, Memur-Sen'in kazandığı ek bir zam gibi gösterilmiştir. Sosyal yardımlarla birlikte hesap edildiğinde en düşük dereceli memur maaşının 2.200 TL; ortalama memur maaşının 2.620 TL dolayında olduğu düşünüldüğünde, %1,8'lik gasp en düşük memur maaşında aylık 40 TL; ortalama memur maaşında ise aylık 47 TL'ye denk gelmektedir.

Öte yandan Memur-Sen, en düşük dereceli memur için 2016'da yüzde 33,2 zam istemişti. Allah'tan kork, zafer kazanmış komutan gibi imza atıyorsun alkışlar arasında ama yüzün kızarmıyor. Yüzde 11 alıyorsun istediğin zammın 3'te 1'i bile değil. Memur-Sen en düşük dereceli devlet memuru için 2017 yılında ise yüzde 23,8 oranında zam talep etmiş ve yüzde 7'ye imza atmış. Bu 3'ün biri bile değil. Yani toplamda iki yıllığına yüzde 57,1 oranında zam istemiş ama yüzde 18'e imza atmış. Bari çıkıp, "Biz ancak bu kadar alabildik" deseler anlayacağım.

Ayrıca 4-C'lilerle ilgili çalışma yapacaklarmış. Ne olduğu da belli değil, Sayın Faruk Çelik önce "4-C'lileri sözleşmeli yapacağız" dedi ardından "Kadrolu yapabiliriz" dedi. Daha neye karar verdiklerini dahi bilinmeyen bir Toplu Sözleşme. Ne zaman yapacaksınız? Tekel eylemlerinden beri Hükümet 4-C'lilere adeta bir husumet besledi, düşmanı gibi gördü. Bu problemi çözmedi ve yine işi akışına bıraktılar. Bu çözüm değildir, kimse kimseyi aldatmasın.

Yeni eğitim-öğretim yılını hizmetlilerimiz, memurlarımız, teknisyenlerimiz, şeflerimiz açısından değerlendirir misiniz? Genel İdari Hizmetleri, Teknik Hizmetler ve Yardımcı Hizmetler sınıfında görev yapan eğitim çalışanlarının en büyük sorunları nelerdir?

Bu arkadaşlarımızın çalışma şartları ve özlük hakları ile ilgili önemli sıkıntıları var. Yardımcı Hizmetler Sınıfında görev yapanların görev tanımları hala yapılmamıştır. Bu insanlar, angarya işlerde çalıştırılmaktadır ve çalışma saatleri esnektir. Bu arkadaşlarımızın görevleri sayılırken 'idarenin vereceği diğer görevleri de yapar' şeklinde ucu açık bir ifade eklenmiştir. Bu durum uygulamada birçok keyfiliğe yol açmaktadır. Memur ve hizmetlilerle ilgili sübjektif değerlendirmelere yol açan "idarenin vereceği diğer görevleri de yapar." ibaresi ile Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nde yer alan "okul müdürünün verdiği görevleri yapar" ibaresi kaldırılmalıdır. Görevde yükselme ile ilgili sıkıntılar da var. MEB'in görevde yükselme sınavlarının hem içerik olarak sadeleştirilmesi, hem de Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik'teki sınav taban puanının 60'a düşürülmesi gerekmektedir. Ayrıca görevde yükselme sınavları yıllardır yapılmamaktadır. Taleplerimizden birisi de görevde yükselme sınavlarının bir an önce yapılması ve periyodik hale getirilmesidir.

Bazı okullarda hizmetli personel yok iken, bazılarında ise hizmetli personel sayısı ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Dolayısıyla okullarda hijyen tam olarak sağlanamamaktadır, bu da özellikle kış döneminde salgın hastalıkları beraberinde getirmektedir. Bu noktada okullarımızın hizmetli personel ihtiyacı tam olarak sağlanmalıdır. Ayrıca okullarda hizmetli kadrosunda çalıştırılan personelin yeterli eğitimi almadığı, hatta görevi olmadığı halde kaloriferci gibi çalıştırılmaktadır. Bu konu çalışanları mağdur ettiği gibi güvenlik açısından da son derece tehlikelidir. Hizmetlilerin kaloriferci olarak çalıştırılması önlenmeli, eleman yokluğundan çalıştırılmak zorunda kalınıyorsa mutlaka bu konuda gereken eğitimi almaları sağlanmalı ve kendilerine bu görevleri ile ilgili ayrıca ücret ya da tazminat ödenmelidir. Hizmetlilere gece nöbeti tutturulmamalı, gece bekçiliği kadroya tabi olmalı ve gece bekçilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli donanım sağlanmalıdır.

Öte yandan şunlar da taleplerimiz arasındadır: Her yıl eğitim-öğretim yılı başında ödenen "Eğitim-Öğretime Hazırlık Ödeneği" brüt bir maaş tutarında ve hizmet sınıfı ayrımı yapılmadan, personelinin tamamına ödenmelidir. Genel İdare Hizmetleri Sınıfında olup şef kadrosunda görev yapan personelin kadro derecelerinin 1 ve 2.derece olarak yeniden düzenlenmesi sağlanmalıdır. Norm kadro uygulaması memur ve hizmetli için de olmalı, norm kadro ihtiyacı kadar personel görevlendirilmelidir. Ek gösterge uygulaması 8. dereceden başlamalı, Yardımcı Hizmetler Sınıfındaki personelin de ek göstergeden yararlanması sağlanmalıdır. Aynı eğitim düzeyinde olan ve aynı işi yapan kama görevlileri arasındaki ek gösterge farklılıkları giderilmelidir.

EĞİTİMİN HALLERİ

Namık AYDEMİR

Yeni bir eğitim öğretim yılı daha başlıyor. Uzun zamandır eğitim sistemi ile ilgili süre giden bir tartışma vardır. Birileri bir yerde hata yapmıştır, eksik olan bir şeyler vardır ama üzerinde çokça tartışılsa da hala çözülebilmiş, tam olarak açıklığa kavuşturulabilmiş değildir. Sistem çocuklarımızı ezberci yapıyor, sorumluluk kazandırmıyor denir de çözümünün neler olduğu konusunda da tam anlamıyla bir fikir birliği sağlanmış değildir. Aslında ortada bir hata yoktu, uzun yıllardan beri devam eden sistematik politikaların ürünüydü tüm bu olup bitenler. Bunu görebilmek için en yalın olarak eğitimin kabul gören tanımına bakılabilir. Sönmez'e göre eğitim, insan davranışlarını istendik yönde değiştirmek için düzenlenip işe koşulan bir sistemdir. Bu tanımda dikkat edilmesi gereken birkaç kritik nokta bulunmaktadır. Bunlardan ilki "istendik" terimidir. Kısaca bireyi pasif alıcı olarak gören ve birileri tarafından belirlenmiş istekleri yapmakla yükümlü kılan bir

> "Sistem çocuklarımızı ezberci yapıyor, sorumluluk kazandırmıyor denir de çözümünün neler olduğu konusunda da tam anlamıyla bir fikir birliği sağlanmış değildir."

ifadedir. Elbette eğitimi politikadan, politik çıkarlardan ayırmak mümkün değildir. Her devletin birincil amacı kendi ideolojisini korumak ve devam ettirmek, ekonomisini güçlü tutmak olduğuna göre, bunun sağlanmasında öncelikle sorgulamayan, araştırmayan, eleştirmeyen, problem çıkarmayan ve verilen işi en iyi şekilde yapan halkların bulunması gerekmektedir!

Toplumlarda bir şekilde ve genellikle de güç kullanarak iktidarı ele geçiren egemenler hemen daima eğitimi kullanarak bölüşümde kendi lehlerine ortaya çıkan adaletsizliği geniş halk kitlelerine kabul ettirmeye çalışmışlardır. Açıklıkla söylememiz gerekirse bizim milli eğitim sistemimiz bireyin içindeki merak ve yaratıcılığı öldüren bir insan kıyma makinesi haline gelmiştir.Uzun süre milli eğitim sistemimizdeki bu fonksiyon bozukluğunun nedenlerini anlamaya çalıştım. Üretim faaliyetinin gerektirdiği bilgi ile donanmış, yaratıcı, merak eden, sorgulayan, okuyan araştıran insan yetiştirme hedefinden bu kadar uzak bir eğitim sisteminin nasıl ve neden ortaya çıktığı böyle kollektif akıl tutulmasına

nasıl imza atıldığı hususuna cevap bulmaya çalıştım.Sizlerle de paylaşmak istediğim şöyle bir sonuca ulaştım; Öncelikle milli eğitim sistemimizin bu günkü durumu ihmal, beceriksizlik ya da aptallık sonucunda oluşmamış tam tersine ülkedeki müthiş bir sınıflar arası iktidar mücadelesinin ana silahlarından biri olarak son derecede bilinçli bir şekilde tasarlanarak oluşturulmuş.

Bu noktada ülkemiz özeline dönersek; 13 yıllık iktidarın en çok zarar verdiği kurumların başında eğitim olduğu tartışmasızdır ve ülkemizde bürokratik oligarşi tarafından kurulan diktatörlük kendi iktidarını korumak ve kollamak üzere uzun yılar boyunca oluşturulmuş kurumsal alt yapıyı ve teamülleri yerle bir etmiştir. Bunu nasıl sağladılar derseniz; öncelikle öğrenciler yetenek, istek ve becerilerine bakılarak buna göre bilgi ve beceri ile donatılmak yerine kendi aralarında kör bir at yarışına mecbur edilir.Sonrasında ise uzun bir eğitim dönemi boyunca bu eleme sınavlarını başarmaktan başka hiçbir amacı olmayan bu öğrenci kitlesi eğitim döneminin sonuna geldiğinde ise toplumun üretim için ihtiyaç duyduğu insan gücünü oluşturamaz. Bu kıyma makinesinde bir taraftan milyonlarca genç insanın yaratıcılık, merak, zaman ve yeteneği heba edilir diğer taraftan da ideolojik bir beyin yıkaması ile şartlandırılırlar.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın çalışmalarını yakından inceleyip geçmişe son 13 yılı yakından incelediğimizde bir projeler çöplüğüyle karşılaşırsınız. Hatırda kalanlara bir bakalım;

Son 13 yılda eğitimin içeriğinden sınav sistemine kadar 13 temel değişiklik yapıldı, 5 bakan değişti. Çantasız eğitim gündeme geldi sonra gündemden çıktı.İlköğretimde sınıfta kalma kaldırıldı, disiplin yönetmeliği kaldırıldı, fen lisesi var neden sosyal lisesi yok sorusu soruldu ve sosyal bilimler lisesi açıldı. Üniversitelerle kavga gündeme geldi hala gündemde, okullarda bedava kitaplar dağıtıldı, kitapların modern hayata aykırı içeriği ve Başbakan'ın resmini taşıması tartışma yarattı. ÖSYM'nin, MEB'e bağlanması istendi gerçekleşmedi. YÖK'ün MEB'e bağlanması için meb.gov.tr'de anket yapıldı, aynı sitede üniversitelerde türbanı serbest bırakalım mı anketi yapıldı, yeni açılacak üniversitelerin kurucu rektörlerinin atanmasının MEB tarafından yapılması için hükümet harekete geçti. Yurtdışına gönderilecek resmi-burslu öğrencilerin seçiminde mülakat getirildi mülakat mahkemelik oldu yargıdan döndü. Anadolu ve fen liselerine öğretmen atanmasında yüksek lisans ve doktoranın avantaj sağlaması kaldırıldı mülakat getirildi, Milli eğitim şurası siyasal bir gösteriye dönüştürüldü , bilim camiası dışlandı. Uzman ve baş öğretmenlik kavramları getirildi. Lliselerde uyuşturucu, cinsel istismar ve şiddet olaylarına dair videolar internete taşındı. Bu konuda bakanlık, olayların önüne geçmek yerine, cep telefonlarını okullarda yasakladı. cep telefonu ile kayıt yapan öğrenciler hakkında örgün eğitimden uzaklaştırma gibi çok ağır cezalar getirildi. 35 civarında ülkenin katıldığı timms ve pirls fen ve matematik sınavlarında ülkemiz son sıralarda yer aldı. Buna çözüm olarak bakanlık, bu iki sınavdan en yüksek puanları alan iki ülkeden eğitim programlarını ithal ederek, ilköğretimdeki tüm müfredatı değiştirdi ve program değerlendirme çalışmaları yapılarak düzenlemeler yapılması bilimsel olarak uygunken, eski programı çöpe at, yeni sisteme başla mantığı esas alındı, 100 temel eser belirlendi. bu konuda da kamuoyunda gerginlik yaşandı. Eserlerin çevirilerinin dini ögeler taşıması tartışma yarattı. Bakanlıkta oturup bu günlerde ne gibi cevval bir projeye imza atsak da sonra iş bilmezliğimiz yüzünden tükürdüğümüzü yalasak diye kıvrım kıvrım kıvranan yeni yetme "sizden çok şeyler bekliyoruz Anadolu kaplanları, aman dikkat herkesin gözü üzerimizde" tembihli bürokratların bir yapıp bir batırdığı eğitim politikası(zlığı)dır sergilenen. Bu konuda öylesine aceleci davranıldı ki adaylar daha başvurularını yapamadan, önceden belirlenen isimlerin atamaları gerçekleştirildi. Atamalara ilişkin değerlendirmelerin, kariyer, liyakat sınav ve benzeri objektif kriterlere göre yapılmasını sağlayacak normatif yapı oluşturulmamıştır. Sayısını unuttuğumuz yönetmelikler çıktı.

> “Milli eğitim kendi çıkardığı yönetmeliğe uymayarak kendi işlerine ayak uyduracak yönetici seçme komisyonları kurdu. Kendine yakın sendikalı sayısını bütün teamül ve hukuk kurallarını yok sayarak çoğaltma adına insanların onur ve haysiyetlerini yok sayarak bir yerden başka bir yere geçmek isteyenlerin eline sendika formu tutuşturma geleneği oluşturuldu.”

Milli eğitim kendi çıkardığı yönetmeliğe uymayarak kendi işlerine ayak uyduracak yönetici seçme komisyonları kurdu. Kendine yakın sendikalı sayısını bütün teamül ve hukuk kurallarını yok sayarak çoğaltma adına insanların onur ve haysiyetlerini yok sayarak bir yerden başka bir yere geçmek isteyenlerin eline sendika formu tutuşturma geleneği oluşturuldu. Perde arkasında oluşturulan kim işimize yarar ekipleri kazanılmış tüm hakları yok sayarak binlerce yöneticinin kazanılmış haklarını yerle bir ederek bir gecede görevlerinden alınmalarını sağladı. Kim işimize yarar ekiplerinin önceden belirlediği kişiler bu okullara muhteşem bir buluş olan mülakat yoluyla yerleştirildi. Bir günde öğretmenliğe döndürülen binlerce yönetici mahkemelere gitti lakin mahkemelerin verdiği iptal kararları ne hikmetse uygulanmadı. Öğretmenler için rotasyon uygulanacak dendi binlerce öğretmen aylarca ben nereye giderim endişesiyle tüm motivasyonunu kaybederek okul bulma faaliyetine girişti ha oldu ha olmadı söylemleri arasında rotasyon da iptal edildi.

AKP, “MEB Stratejik Planı”nda da açıkça ilan ettiği üzere, özel okulların sayısını ve oranını arttırmayı hedefleyen bir stratejik yönelime sahiptir. Üstelik söz konusu planda ifade edilen beklentiye hedeflenenden daha kısa sürede ulaştığı görülmektedir. Bunda önemli bir rolü olan özel okulları teşvik politikası önemli rol oynamaktadır Kuşkusuz bu destek gerçekte öğrencilere değil, sayıları pıtrak gibi çoğalan fakat öğrenci bulmakta zorlanan özel okullaradır. Yani Eğitimde özel sektöre kıyak oldukca büyük boyutlu olmuştur. Okulların yakıt, elektrik, temizlik ve çeşitli sarf malzemeleri gibi en temel ihtiyaçları için gerekli ödeneği bile kaynak yetersizliği gerekçesiyle alabildiğine kısan, aynı gerekçeyle okul, derslik ve öğretmen açığını gidermeyen hükümet, özel okullar söz konusu olduğunda, sermayenin tüm taleplerini emir telakki ederek kesenin ağzını açtıkça açmaktadır.

Özel mesleki ve teknik liselerin sayısında ise olağanüstü bir yükseliş söz konusudur. Bunda, devletin bu okullara öğrenci başına verdiği parasal desteğin önemli bir rolü bulunmaktadır.

Özel okullara yönelimdeki belirgin artışta, 4+4+4 düzenlemesi nedeniyle yaşanan karmaşanın, aşırı kalabalık sınıfların, öğretmen ve altyapı yetersizliklerinin, ve elbette devlet okullarında dibe vuran eğitim kalitesinin büyük bir rolü bulunmaktadır. Tüm bunların bilinçli bir hükümet politikasının sonuçları olduğu ise kuşku götürmezdir.Hükümet, artan öğrenci sayısı karşısında yeni okul açıp öğretmen sayısını ve eğitimin kalitesini arttırmak yerine, “özel sektörden hizmet alacağız” diyerek izlediği politikayı açıkça dile getirmektedir..

İktidarın devlet kaynaklarını çekinmeden akıttığı bir diğer alan ise imam-hatip okullarıdır. Türkiye’nin pek çok yerinde, öğrenci ve velilerin itirazlarına rağmen çok sayıda okul (fiziki donanımı ve altyapısı en iyi olan okullar seçilmeye çalışılarak) imam-hatip okuluna dönüştürülmüştür. Aynı dönemde öğrenci sayısı ise 94 binden 140 bine fırlamıştır.Yani imam hatiplere yürü ya kulum denmiştir.

> “Bugün ülkemde hangi eğitim kurumuna giderseniz gidin bir yılgınlık, bir bezginlik, bir tedirginlikle karşılaşmanız kaçınılmazdır. Ben yarın nerede olurum endişesiyle ne yönetici ne de öğretmen her seminerde vazgeçilmez öneminden dem vurulan motivasyondan yoksun adeta mesai doldurur duruma getirilmiştir.”

Çocukların daha özgür olmasını serbest kıyafete geçişte bulan zihniyet hemen her işte olduğu gibi eğitimi yapboz tahtası haline getirmeyi de sağlam bir politika haline dönüştürmüştür. Aslında yapılacak tüm değişiklikler için toplam yüz eğitimciyi Ankara'ya çağırıp bunu yapmak istiyoruz siz ne dersiniz denmesi yapılacak işler konusunda yeterli bir veri oluşturabilirdi. Fakat bunu bir kez dahi yapmadılar. Eğitime uzak karar vericiler bu ülkenin çocuklarını adeta eğitim kobayı haline dönüştürmüştür. Bugün verilen bir karardan bir gün sonra dönülmesi olağan hale gelmiştir. Onlarca kez değişen sınav sistemleri, müfredat programları, atama ve yer değiştirme yönetmelikleri camianın ne yapacağını bilmez bir kitle haline gelmesinde büyük bir rol oynamıştır. Sonuç şu olmuştur. Bugün ülkemde hangi eğitim kurumuna giderseniz gidin bir yılgınlık, bir bezginlik, bir tedirginlikle karşılaşmanız kaçınılmazdır. Ben yarın nerede olurum endişesiyle ne yönetici ne de öğretmen her seminerde vazgeçilmez öneminden dem vurulan motivasyondan yoksun adeta mesai doldurur duruma getirilmiştir. Kurumsal barış yok edilmiş okullarda adete herkes herkesi kollar durumdadır. Ben nereye nasıl zıplarım anlayışında olan eğitimciler pastadan pay kapma adına kişiliklerini duruşlarını yok saymaya mecbur edilmiştir. Memlekette her yerde farklı uygulanan yol ve yöntemler geliştirilmiş bir ilde farklı başka ilde farlı hatta bir ilin farklı ilçelerinde dahi farklı uygulamalar yaşanmıştır. Bu manzaraya eşlik eden bir diğer unsursa eğitim emekçileri ve öğrenciler üzerindeki siyasi baskılardır. Siyasi-ideolojik kriterlere göre görevlendirilen yöneticiler, türlü siyasi baskılarla, sürgünlerle, soruşturmalarla, davalarla yüz yüze kalan eğitim emekçileri. İktidar benim ancak bu yolla muktedir olabilirim anlayışı yüzyıllardan bu yana süregelen eğitimle ilgili tüm teamülleri yok etmiş, hak hukuk liyakat yok sayılmış ve yeni bir hukuk anlayışı oluşturularak her derdin şifası niteliğinde mülakat zihniyeti yerleştirilmiştir. Diğer taraftan, ülkenin eğitim sistemini temelden değiştirecek ve kısa sürede iflas ettiği anlaşılan 4+4+4 adlı eğitim uygulaması bu dönemde başlamıştır.
Karma eğitimi tartışılır duruma getirerek çağdışı uygulamalara imza atmak bu dönemin özelliklerinden biridir. Cemaati bitireceğiz diye son dönemde yapılan uygulamalar ise ayrı bir tartışma konusudur.

Teşkilat yasasını değiştirmek, milli bayramların kutlanmasını önlemek, Andımızı kaldırmak da bu dönemin buluşları arasındadır. Anayasa'da yer aldığı için 3797 sayılı yasada da yer alan şu ifadeye 652 sayılı KHK'de yer verilmemiştir: "Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk milletinin milli, ahlaki ve manevi, tarihi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren, ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaş olarak yetiştirmek". Açık açık KHK ile yukarıda belirtilen

ifadelere dayalı öğrenci yetiştirme hedefinden vazgeçilmiştir

Sonuç olarak; bu dönemde uygulanan politikalarla eğitim sisteminin genleriyle oynanmış bu durum da insan yetiştirme düzenimizde onarılmayacak yaralar açmıştır. Hükümetin çağ atlattık dediği, dünya gücü olduk diye şişindiği Türkiye'nin eğitim manzarası işte budur. Test çözmekten kitap okumaya bile vakit bulamayan genç insanların ülkedeki bu acayip düzeni anlaması ve tepki vermesi, itiraz etmesi elbette beklenemez.

Bugüne kadar yapılanların elbette bir telafisi yoktur ancak, bundan sonrası için bir çıkış yolu mutlaka vardır. Bireyi araştırmaya, sorgulamaya, eleştirel düşünmeye, sosyal sorumluluk kazandırmaya yönlendiren eğitim programları da yok değildir. Devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin meslek aşkı; halkımızın, ailelerin, çocukları okutup kaderlerini değiştirme azmi olmasa, Milli Eğitim Bakanlığı'nın sunduğu olanaklarla o okullarda okuyan çocukların işi çok zor. Hükümetin, en büyük yatırımı öğretmene, eğitimcilere yapması gerekmektedir. **Çünkü** çocuklar zekâ, yetenek, haklar bakımından eşit olabilir ama önlerindeki fırsatlar bakımından eşit değil. Bu fark giderilmedikçe de 'dershane' tartışması zor biter. Olanaklar ve fiziksel koşullar arasında dünya kadar fark olsa da çocukların azmi ve merakı ile öğrenmeye duydukları açlık aynıdır. Ancak pedagojik başarısı henüz hiçbir şekilde kanıtlanmamış 'tablet bilgisayar' projesine yoğunlaşan hükümetin, eğitim konusundaki eleştirileri, her meselede olduğu gibi kendisine yönelik bir saldırı olarak görmek yerine, aradaki uçurumu kapatacak altyapı yatırımlarına yoğunlaşması şarttır. Üzüm süt dağıtmak yerine gerçekçi çözümler üretmek daha faydalı sonuçlara ulaşmada yarar sağlayacaktır.

"Bugüne kadar yapılanların elbette bir telafisi yoktur ancak, bundan sonrası için bir çıkış yolu mutlaka vardır. Bireyi araştırmaya, sorgulamaya, eleştirel düşünmeye, sosyal sorumluluk kazandırmaya yönlendiren eğitim programları da yok değildir. Devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin meslek aşkı; halkımızın, ailelerin, çocukları okutup kaderlerini değiştirme azmi olmasa, Milli Eğitim Bakanlığı'nın sunduğu olanaklarla o okullarda okuyan çocukların işi çok zor. Hükümetin, en büyük yatırımı öğretmene, eğitimcilere yapması gerekmektedir."

Ülkemizde vesayet rejimi son bulup demokrasiye geçilmeden de Milli Eğitim sisteminin düzeltilmesi işe yarar hale getirilmesi mümkün değildir.Bu yüzden birinci önceliğimizi ülkeye demokrasi getirecek anlayış değişikliğine ağırlık vermek olmalıdır. Eğitim sistemi ancak bu noktaya gelindikten sonra ciddi olarak ele alınarak ideolojik bir beyin yıkama operasyonu olmaktan çıkarılıp üreten bir toplumun ihtiyaç duyduğu yaratıcı, yetenekli, bilgili insan gücü yetiştirmeye göre yapılandırılabilir düşüncesindeyim. İlkeler üzerine oturtulmuş bir eğitim politikası oluşturmadıktan sonra sistemin oturması mümkün değildir.

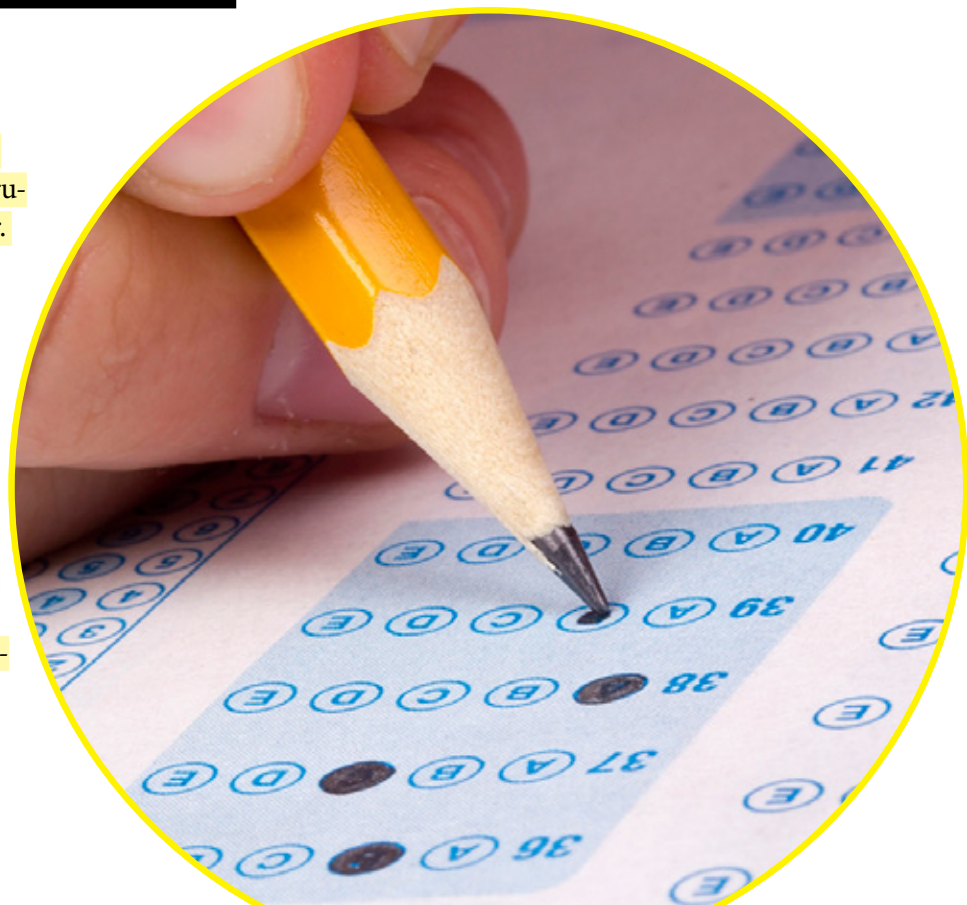
EĞİTİM KARNEMİZ

Prof. Dr. Ayhan AYDIN

Bu makalede, son dönemde yapılan TEOG, LYS ve YGS Sınavlarının sonuçları bağlamında eğitim sistemimizin mevcut durumu değerlendirilmektedir.

Kuşkusuz bir ülkenin en önemli kaynağı insan gücüdür. İnsan gücünün niteliği de, doğrudan eğitimin kalitesi ile ilgilidir. Buna göre geleceğimiz olan çocuklarımızın daha kaliteli eğitim alarak, bilim ve teknolojik gelişmelere katkı sağlayacak insanlar olarak yetişmesi de, en önemli ahlaki sorumluluklarımız arasındadır. Ancak belki de gerileyen eğitimimiz bir akıl tutulması yarattığı için, bu hayati konu gündemde asla hak ettiği yeri alamıyor. İşte gerçekler...

YGS (Yükseköğretime Geçiş Sınavı)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Türkçe	21.5	21.9	18	16.5	18.7	15.8
Sosyal Bilimler	12.4	11.6	11	12.1	11.2	10.7
Matematik	12.4	11.6	6.92	7.4	6.1	5.2
Fen Bilimleri	4.6	4.1	3.56	3.5	3.5	3.9

(www. osym.gov.tr)

TEOG

MEB ve ÖSYM son dönemde sınav sonuçlarına ilişkin kamuoyunu bilgilendirme konusunda oldukça hassas davranıyor. Bu durum sonuçların parlak olmaması nedeniyle, kamuoyunu daha fazla üzmemek amacıyla başvurulan zarif bir davranışın ürünü olarak da, değerlendirilebilir! Bu bağlamda *meb. gov. tr* den 2015 TEOG sınavlarında soruların ayırt edicilik düzeyinin 0.60 güvenirlik katsayısının 1 ' e yakın olduğu bilgisi paylaşılmaktadır. Başka bir anlatımla sınavların orta güçlük düzeyinde ayrıca yüksek bir güvenirlik düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, bu durum sınavdan binlerce öğrenci tam puan almış olsa bile, bize kaç öğrencinin sıfır çektiği ayrıca yıllar bazında doğru yanıt ortalamalarının seyri ve standart sapmalar gibi temel göstergeler konusunda bilgi vermiyor. Özetle sınav sorularının devlet sırrı gibi korunması kadar her yıl TEOG da yanlış olduğu için iptal edilen sorular, puan hesaplama ve yerleştirme hatalarının bir eğitim klasiği haline gelmesi düşündürücüdür. Acaba son dönemde hatasız sınav yapmak ve sonuçlarını kamuoyu ile paylaşmak neden bu kadar güç bir işlem haline geldi?

Üstelik MEB in asıl görevi, sadece sınavları yapmak değil, eğitimde topyekun başarıyı arttırmaktır. Nihayet sınavlar sonuç olarak ele alındığında bu sonucu yaratan sebepler; öğrenme-öğretme süreçleri, öğretim ortamları ve yöntemler, sınıf yönetimi gibi bileşenler bağlamında gerekli iyileştirmeler yapılmadan, skorlar başka bir deyişle sonuçlar değişmez.

ÖSYM verilerine göre LYS (Lisansüstü Yerleştirme Sınavı) ye katılmak için gerekli olan 180 puan barajını geçen öğrenci oranı, son beş yılda %20 oranında düşmüştür. Gerçekte toplam 160 soruluk testlerden (Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler..) 180 puanı almak için 32 net yeterlidir. Ancak tabloda görüldüğü gibi, 2010'dan bugüne sistematik bir başarısızlık gözlenmektedir. Bu durum tek tek tüm testler için geçerlidir. Türkçe, Matematik ve Fen Bilimlerinde durum daha çarpıcı bir seyir göstermekte, sosyal bilimlerde ise, istikrarlı bir başarısızlık olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda 2010 YGS sonuçlarına göre, sosyal bilimlerde doğru yanıt ortalaması 12.4 iken 2015 de bu oran 10.7'ye gerilemiştir. Bu oranlar aynı yıllar itibariyle Türkçede 21.5'den 15.8'e, Matematikte 12.4'den 5.2'ye gerilemiştir. Özetle, durum S.O.S vermektedir.

LYS

LYS'ye giren adayları YGS'yi geçen başka bir anlatımla daha seçkin öğrenciler olduğu gerçeğini göz önüne alarak değerlendirelim. Ayrıca LYS ye giren yaklaşık 900.000 adayın 2015 yükseköğretim kontenjanlarının bir milyondan fazla olduğu için hepsinin üniversiteli olacağını hatırlatalım.

(www. osym.gov.tr)

LYS/Türkiye Doğru Yanıt Ortalamaları (2010-2015)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Matematik (50 soru)	14.7	15.93	14.43	12.88	10.58	9.72
Geometri (30 soru)	10.8	9.05	7.52	4.54	6.02	3.78
Fizik (30 soru)	10.1	8.08	10.41	7.15	6.01	6.48
Kimya (30 soru)	14.9	12.23	10.81	11.21	8.61	8.75
Biyoloji (30 soru)	12.7	12.07	11.17	11.9	10.10	9.78
Türk Dili ve Edebiyatı (56 soru)	27.8	21.54	24.08	23.52	19.22	20.98
Coğrafya-1(24 soru)	10.1	9.36	7.58	9.34	8.59	10.21
Tarih (44 soru)	16.0	16.52.	12.60	13.84	12.44	13.12
Coğrafya-2 (16 soru)	7.5	6.33	6.15	4.68	5.17	5.82
Felsefe (30 soru)	7.9	9.73	6.75	7.96	10.70	10.80
Almanca (80 soru)	57.5	54.43	49.61	40.69	32.61	26.56
Fransızca (80 soru)	43.6	43.03	47.54	45.45	40.76	35.60
İngilizce (80 soru)	40.3	30.69	33.13	28.08	24.01	20.07

(www. osym.gov.tr)

Buna göre kontenjanlar kazanan aday sayısından fazla ise, ya da şöyle diyelim yükseköğretimde arz, talepten fazla, ise orada kaliteden söz edilebilir mi?

Tabloların yorumlarına gelince, bir bütün olarak bütün testlerde düşüşler trajik ölçüde yüksektir. Bu durumun tek istisnası 2013'den 2015'e doğru sadece Coğrafya ve Felsefe testleridir. Burada nispi artışlar gözlenmekte, diğerlerinde istikrarlı düşüş devam etmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Bu tablo bize üzülerek söylemeliyiz ki, önümüzdeki dönemde de, ihracatın ithalatı karşılayamayacağını söylüyor. Cari açığın gerçekte bir insan gücü açığı olduğunu ve periyodik olarak artarak devam edeceğini söylüyor… Çünkü bu tablo ile katma değer üretmek zordur. İhracatta ileri teknoloji ürün oranını %2'nin üzerine çıkarmak mucizedir. Özetle, bu tablodan patent, marka, teknoloji çıkmaz. Dolayısıyla 2008'den beri içinde bulunduğumuz orta gelir tuzağından çıkılamaz. Kalkınma hızı %3'ün üzerine çıkartılamaz. Bu tablo aynı zamanda kendi içinde sosyal yaşamda empati, şiir, şarkı, kahkaha, sevgi, uzlaşı, şefkat ve anlayışın gizli şifrelerini taşır. İsterseniz şöyle diyelim ne kadar kaliteli eğitim, o kadar sevgi, şefkat, anlayış, uzlaşı, teknolojik gelişme ve sosyal barış…

Bu bağlamda eğitimde bütün toplumsal kesimlerin katılımı sağlanarak acil bir seferberlik başlatılmalıdır. Öğretmen eğitimi ve eğitim programları hızla gözden geçirilmelidir. Sınav sonuçları ile açıkça yüzleşilmeli, öz eleştiri yaklaşımı ile eğitim tüm bileşenleri ile sorgulanmalıdır. Bu amaçla sınıf yönetimi, ölçme ve değerlendirme, öğretimi planlama ve yapılandırma, öğretim yöntemleri vb. konularda çalıştaylar, sempozyumlar ve kongreler düzenlenmelidir. Çocuklar ve gençler her kademe ve düzeyde genel olarak Sosyal ve Fen Bilimlerine ayrıca güzel sanatlara ve spora yöneltilmelidir. İlişkisel, eleştirel ve analitik düşünme süreçlerini geliştirmek için felsefe eğitimi odağa alınmalıdır. Çünkü Sokrat'ın dediği gibi 'Sorgulanmamış bir hayat yaşanmaya değmez' ve eğitim hayatı sorgulamak içindir…

ÜLKEMİZDE ÖĞRETMEN EĞİTİMİ VE SORUNLARI

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN
ÇKÜ Edebiyat Fakültesi
Öğretim Üyesi

> “Öğretmenin eğitim sistemi içindeki bu önemli rolünü görebilen toplumlarda, öğretmenlik mesleğine önem verilmiş, öğretmenler statü ve saygınlık bakımından en seçkin kişiler olarak görülmüşlerdir.”

Öğretmen eğitim sisteminin başarısını etkileyen en önemli öğelerinden biridir. Eğitim sisteminin başarılı olması öğretmenin başarısına bağlıdır. Öğretmenin temel görevi öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenmeyi sağlamak ve planlanan hedefleri gerçekleştirmektir. Öğretmenlerin bu görevi yerine getirebilmesi öğretmenlik mesleği için öngörülen niteliklere sahip olmasına bağlıdır. Öğretmenin eğitim sistemi içindeki bu önemli rolünü görebilen toplumlarda, öğretmenlik mesleğine önem verilmiş, öğretmenler statü ve saygınlık bakımından en seçkin kişiler olarak görülmüşlerdir.

Eğitim sistemini ve özellikler öğretmeni toplumdan ve toplumsal gereksinimlerden bağımsız olarak düşünmek mümkün değildir. Değişimin önemli kurumlarından biri olan öğretmenlik ve öğretmenlerin rolleri de sürekli değişmektedir. Günümüzde öğretmenler, yerel ve küresel düzenlemeler konusunda oldukça fazla sorumluluğu yüklenmekte ve bu alanda çıkan sorunları çözmek zorunda kalmaktadırlar. Öğretmenler, günümüzde meydana gelen değişmeleri yakından hisseden ve değişime en fazla uymak zorunda kalan kesim olmuştur. Toplum öğretmenden bir yandan kültürel mirası koruma ve sürdürmesini beklerken, diğer yandan da sosyal ve ekonomik değişime yardım etmesini ummaktadır. Birçok ülke öğretmenden bunların her ikisini de aynı anda yerine getirmesini beklemektedir. Öğretmenler geçmişte olduğu gibi günümüzde de çevredeki bütün olgulardan etkilenmektedirler (Güven, 2001).

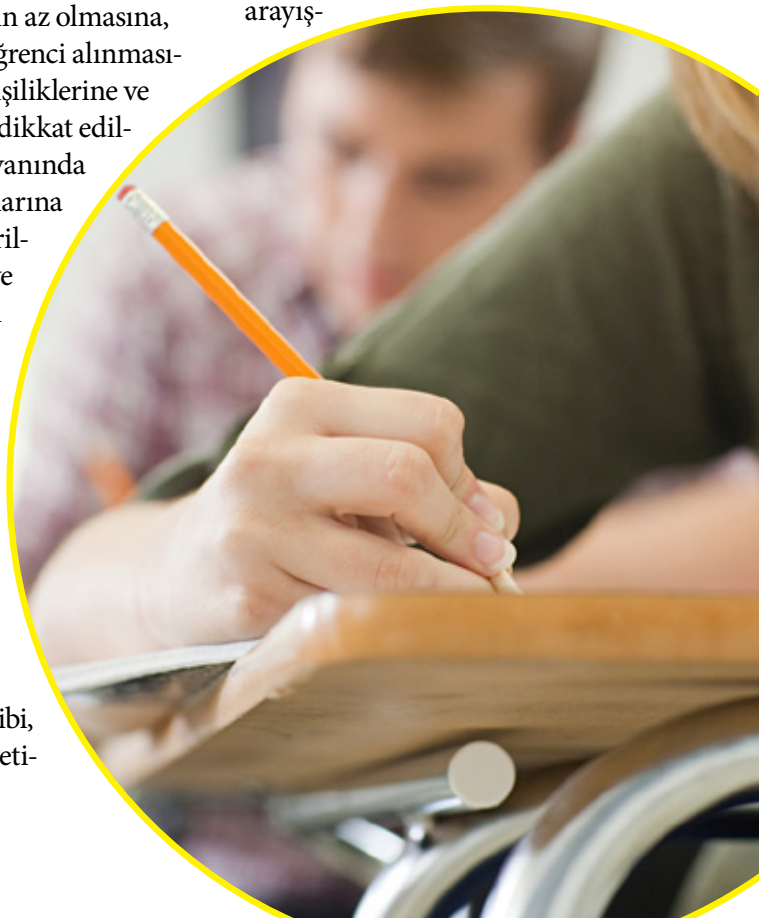
Milli Eğitim Temel Kanunu 43. Maddesinde “Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk milli eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler. Öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır” hükmü yer almaktadır. Etkili bir

öğretmen kendisinde olması öngörülen nitelikleri sürekli geliştiren ve bunları işlevsel hale getiren kişidir. Öğretmenin bir alanı ya da konuyu çok iyi bilmesi, öğretimin önkoşulu olmasına karşılık başarılı bir öğretim için yeterli değildir. Öğretmen, bildiğini nasıl öğreteceğini de bilmelidir. Öğretmen konu alanını ne kadar iyi bilirse bilsin, sahip olduğu bilgileri öğrencilerine öğretemediği takdirde mesleğinde başarılı olamaz. Bu nedenle öğretmenin genel kültürün yanı sıra, alan bilgisiyle birlikte pedagojik formasyona sahip olması hem mesleki hem de yasal bir zorunluluktur. Ülkemizde öğretmenler 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (DMK) çerçevesinde, kadrolu, sözleşmeli ve geçici (ücretli, usta öğretici, uzman) olarak adlandırılan türlerde istihdam edilmektedir (Selda, 2014)

Türk eğitim sistemi öğretmen yetiştirme konusunda önemli bir birikime sahip olmakla birlikte tarihi süreç içerisinde sıkça sorun yaşamaktadır. Özellikle öğretmen yetiştirmede nitelik ve nicelik sorununu gidermek amacıyla farklı uygulamalara yer verilmiştir. Bu farklı uygulamalar öğretmen yetiştirme konusunda birçok sorunun oluşmasına neden olmakla kalmamış bu sorunların çözümünü de karmaşık hale getirmiştir. Öğretmen yetiştirme konusu Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve öğretmen yetiştiren kurumlarının yanı sıra devlet memurları eğitimi genel planı, kalkınma planları, icra planları, hükümet programları ve milli eğitim şuralarında ele alınmış öğretmen eğitiminde ilke, hedef ve politikalar geliştirilmiştir (Şahin,2013). Günümüz toplumlarının en önemli sorunlarının başında eğitim sorunu gelmektedir. Eğitim sorunları içerisinde ise öğretmen sorunu öncelikli olmaktadır. Eğitim sürecinde öngörülen hedefin gerçekleşmesinde en önemli unsurlardan biri öğretmendir. Çünkü öğretmen örgencilerin istenilen davranışları kazanmalarında etkili bir rol oynamaktadır (Özbek, 2007).

Türk eğitim tarihi bugünkü anlamda öğretmen yetiştirme konusunda 167 yıllık bir deneyime sahiptir. Ülkemizde öğretmen yetiştirme konusunda pedagojik formasyon içerikli derslerin verilmesi Fatih Sultan Mehmet döneminde başlamış olsa da çağdaş anlamda, ilk öğretmen okulu olarak rüştiyelerin (ortaokulların) öğretmen gereksinimini karşılamak için 16 Mart 1848 tarihinde İstanbul'da Dar-ül Muallimin-i Rüşti (İlköğretmen okulu) açılmıştır. Bu okulların kuruluşunda nitelikli öğretmen yetiştirilmesine önem verilmiş ve bu amaçla öğrenci sayısının az olmasına, okula sınavla öğrenci alınmasına, adayların kişiliklerine ve davranışlarına dikkat edilmiştir. Bunun yanında öğretmen adaylarına dolgun burs verilmesi, öğretim ve sınavların ciddi yapılması, göreve atamada mezuniyet derecesinin dikkate alınması ve boşalan kadroya gitmeyen mezunların diplomasının iptal edilmesi gibi, ciddi kurallar getirilmiştir. Ancak bu uygulama günümüze kadar devam etmemiştir (Cihangir, 2005).

Cumhuriyetten günümüze öğretmen yetiştirme sistemimizin belli bölümlerinde reform niteliğinde uygulamalar yapılmıştır. Ancak bu uygulamalara rağmen kalıcı bir öğretmen yetiştirme sistemi kurulamamış ve halen günümüzde öğretmen yetiştirmede sistem arayışı devam etmektedir. Gelişmiş ülkelerde, öğretmen yetiştirme sistemleri genelde kalıcı bir yapıya kavuşturulmuş olup, sadece niteliğin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Eğitimin dinamik bir süreç oluşu, bireysel ve toplumsal yaşamda değişimin hızla yaşanması nedeniyle nitelikli öğretmenin özellikleri ve öğretmen rolleri sabit kalmayacağı için doğal olarak değişecektir. Bu değişim sürekli olarak sistem arayışında değil nitelik arayışında yaşanmalıdır. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de sistem arayış-

larına son verilerek nitelik konusunda arayışlara öncelik verilmesi gerekir (Yıldırım, 2015).

Öğretmenlerin eğitim sistemi içerisindeki önemli bir rolü olmasına rağmen ülkemizde öğretmenlerin ve öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının niteliği ile ilgili ciddi kaygılar yaşanmaktadır. Ülkemizde eğitimle ilgisi olan çevreler bu konularda farklı tutum ve algıya sahip olsalar da öğretmenin eğitim sistemi içindeki önemi hususunda fikir birliği içerisindedirler. Tarihi süreç içerisinde öğretmen yetiştirme ve istihdamı konusu ile ilgili gelişmeler incelendiğinde ülkemizde öğretmen ihtiyacının planlı ve nitelikli bir şekilde karşılandığını söylemek güçtür. Öğretmen yetiştiren ilk kurum olan Darülmuallimîn-i Rüşdi'nin kurulduğundan bugüne kadar ülkemizde çok sayıda öğretmen yetiştirme ve istihdamı modeli uygulanmıştır. Bu modellerin bir kısmı öğretmelerin kalitesini artırmak adına atılan başarılı adımlar olsa da, çoğunluğu sürekli var olan ancak bazı zamanlarda oldukça artan öğretmen açığını derhâl kapatmak üzere kullanılan, mesleğin esaslarıyla uyuşmayan, çelişkili, ayaküstü ve kimi zaman ideolojik yöntemler olmuştur. Eğitim sistemine ve öğretmenlik mesleğine olumsuz etkileri olan günü kurtarmaya yönelik bu tür uygulamalar her ne kadar geçici sıfatıyla ortaya konulsa da süreklilik kazanarak varlığını devam ettirmiştir (Özoğlu, 2010).

Öğretmen yetiştirmedeki yanlış uygulamaların başında öğretmenlik mesleğine alan dışından gerçekleştirilen atamalar gelmektedir. Öğretmenlik mesleğine alan dışı girdiler 19. yüzyılın ortalarından itibaren başlamıştır. O dönemde sayıları artan Rüştiyelerin öğretmen ihtiyacını tek öğretmen okulu olan Darülmuallimîn-i Rüşdiyelerin karşılayamaması nedeniyle 1860 yılında sayıları Darülmuallimîn mezunu olmayan kişiler sınava tabi tutularak öğretmen olarak atanmışlardır. Cumhuriyet öncesinde medreseliler ve mülkiye mektebinden mezun olanlar başta olmak üzere darülfünun (yüksek okul) mezunları, idadi mezunları, subaylar, memurlar ve din görevlileri öğretmen olarak istihdam edilmiştir. Cumhuriyet kurulduktan sonra bu durum değişmeden devam etmiştir (Akyüz, 1997).

Tarihi süreç içerisinde öğretmen yetiştirme ve istihdamında karşılaşılan önemli bir sorun da köylerde çalışacak öğretmeni yetiştirmek olmuştur. Cumhuriyet öncesi dönemden itibaren hizmet veren öğretmen okullarının (darülmuallimîn) sayıları çeşitli imkânsızlıklar nedeniyle zamanla azalmış ve bunun sonucunda öğretmen ihtiyacı giderek artmıştır. Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda özellikle ilkokul düzeyinde ve köylerde varlığını hissettiren öğretmen açığı, zamanla orta olullarda ve liselerde de görülmeye başlamıştır. Normal yöntemlerle kapatılamayan öğretmen açığını gidermek için bir takım kısa süreli öğretmen yetiştirme uygulamalarına gidilmiştir. Eleştiri alan bu uygulamalardan önemli olanların başında eğitmen kursları (1936), yedek subay öğretmenler (1960) mektupla öğretmen yetiştirme (1974–1975) hızlandırılmış programla öğretmen yetiştirme (1975–1976) gelmektedir (Özoğlu, 2010).

Öğretmen yetiştirme sistemindeki tıkanıklığı gidermek amacıyla 1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu gereği Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelere bağlı olarak öğretmen yetiştiren yüksekokullar, enstitüler ve akademiler, 20 Temmuz 1982'de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında üniversiteler bünyesinde toplanmıştır. Bu aşamada dört yılık yükseköğretim okulları, eğitim fakültelerine, iki yıllık eğitim enstitüleri eğitim yüksekokullarına dönüştürülmüştür. Daha sonra ise eğitim yüksek okulları da eğitim fakültesine dönüştürülmüştür. Bu değişiklik ile öğretmen yetiştirme görevini üstlenen eğitim fakülteleri eğitim sistemimizin ihtiyacı olan nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesine önemli katkı getirirken, bazı alanlarda yanlış yapılanma ve eğilimler nedeniyle hızla değişen ülkemiz koşullarına ayak uyduramaz hale gelmişlerdir. Planlama hataları sonucunda bazı alanlarda eğitim sistemimizin ihtiyacından fazla öğretmen yetiştirilirken, bazı kritik alanlarda sayısal olarak kısa sürede kapanması imkansız öğretmen ihtiyacı ortaya çıkmıştır (Yıldırım, 2015).

Eğitim Fakültelerinin kuruluşlarından bugüne kadar geçen sürede yaşanan en önemli sorun öğretim elemanı yetersizliği olmuştur. Ayrıca eğitim fakültelerindeki öğretim elemanlarının önemli bir oranı ise öğretim görevlisidir. Akademik kariyer yapmış öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı yönünden eğitim fakülteleri ile diğer fakülteler arasında ciddi bir fark gözlenmektedir. Tüm üni-

versite programları içinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 28 iken bu oran eğitim fakültelerinde 38'e yükselmektedir. Eğitim fakültelerindeki öğretim elemanlarının sayıca yetersizliğinin yanı sıra nitelikleri de eleştiri konusudur. Eğitim fakültelerindeki öğretim elemanı açığı genellikle farklı alanlarda uzmanlaşmış akademisyenlerle kapatılmaya çalışılmıştır (Şişman, 2009).

Özellikle ortaöğretime branş öğretmeni yetiştiren programlardaki öğretim elemanlarının önemli bir kısmının fen edebiyat fakültesi mezunu alan uzmanları oluşturmaktadır. Ayrıca birçok araştırma sonuçlarına göre nitelikli öğretmen yetiştirme noktasında eğitim fakültelerinin gerek insan kaynağı gerekse fiziksel ve teknolojik altyapı bakımından yetersiz kaldığı görülmektedir. YÖK ve ilgili kurumlar bu tür problemlere odaklanmak yerine ağırlıklı olarak öğretim programları ve süreleriyle ilgili düzenlemeler yapmıştır. Bu tür temel problemler çözüme kavuşturulmadan sadece sürenin uzatılması ile öğretmen yetiştirmede niteliği yakalamanın mümkün olmayacağı aşikârdır (Özoğlu, 2010).

Öğretmen yetiştirme yetki ve sorumluluğunun üniversitelere devredilmesinden bugüne kadar geçen sürede yükseköğretim kurumları ile öğretmenleri istihdam eden MEB arasında etkili ve sürekli bir işbirliği gerçekleştirilememiştir. Bunun sonucunda öğretmen yetiştirme ve öğretmen istihdamı arasındaki denge bozulmuş; bazı alanlarda öğretmen açığı oluşurken, bazı alanlarda gereğinden fazla öğretmen yetiştirilmiştir. İhtiyaç duyulan alanlarda öğretmen açığını kapatmak için öğretmenlikle ilgisi olmayan fakülte ve bölümlerden mezun olanlar kısa süreli formasyon eğitiminden geçirilerek öğretmenliğe atanmıştır. Bu tür uygulamalar sadece eğitimin kalitesini değil aynı zaman öğretmenlik mesleğinin statüsünü ve saygınlığını da olumsuz yönde etkilemiştir.

Ülkemizde yaklaşık olarak 400 bine yakın öğretmen adayı istihdam edilmeyi beklemek. Bu yığılmalar neticesinde MEB öğretmenlerin seçimini 2001 yılından itibaren ÖSYM tarafından merkezi olarak yürütülen KPSS ile yapmaktadır. KPSS, genel yetenek, genel kültür, eğitim bilimleri ve 2013 itibariyle yalnız 15 branşta yapılabilen öğretmenlik alan sınavından oluşmaktadır. KPSS bir yeterlik sınavı değil, eleme sınavıdır. Günümüzde eğitim fakülteleri yılda yaklaşık 40.000 mezun vermektedir. Bu açıdan eğitim fakülteleri, açıköğretim fakültesi de dahil, tüm fakülte türleri açısından en fazla mezun veren kurumlardır. Özellikle öğretmen istihdamı son yılarda ciddi bir toplumsal soruna dönüşmüştür (Aydın, 2015).

Birçok öğretmenlik alanında özellikle ilköğretim alanında öğretmen ihtiyacının çok fazla olması ve bu alana hemen atanabilme düşüncesiyle 2000 yılından itibaren öğretmenlik kamuoyunda gözde meslekler içerisine girmiştir. Bu durum eğitim fakültelerine talebi artırarak giriş puanlarının yükselmesine ve böylece başarılı öğrencilerin eğitim fakültesine kaydolmasına neden olmuştur. Öğretmenin eğitim fakültelerinde yetiştirilmesi düşüncesi ve çabaları son yıllarda karşı düşünce ve uygulamalarla sekteye uğramaktadır. Fen ve edebiyat fakültelerinde okuyan öğrencilerin ve bu fakültelerin yöneticilerinin baskılarıyla özellikle fen ve edebiyat fakültesi öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimi sertifikası almaları doğrultusunda yoğun bir çaba ve baskı göze çarpmaktadır. Fen ve edebiyat fakültesi öğrencilerinin istihdam sorunları eğitim fakültelerini zorlamaktadır. Nitekim son yıllarda bu fakültelerde okuyan öğrencilere açılan sertifika programları öğretmenlikte ciddi bir atanma krizi doğurmuştur. Ancak öğretmen istihdamındaki sorun sadece eğitim fakültesi dışındaki fakülte mezunlarından kaynaklı değildir. Atama bekle-

yen öğretmenlere her yıl 40.000 eğitim fakültesinden yeni mezun öğretmen eklenmektedir (Safran, 2014)

Fen edebiyat fakültesi mezunların istihdam alanların sınırlı olması nedeniyle özellikle son yıllarda bu fakülteleri tercih edenlerin sayısında azalmalar başlamış hatta bazı bölümler kapanma durumuna gelmiştir. Asli görevi temel bilimlerde araştırma ve uzman yetiştirmek olan fen edebiyat fakültelerinde öğrenci kontenjanlarını azaltarak ve ikinci öğretimi kapatarak kendi akademik alanlarını işlevsel hale getirme yerine daha yüksek puanlı öğrenciler tarafından tercih edilmek için alternatifler aramışlardır. Öğretmenlik hakkı verilmekle bu fakültelere daha yüksek puanlı öğrencilerin geleceği düşüncesi yaygınlaşmaya başlamıştır. Ayrıca ilköğretim öğretmenlerinin eğitim fakültesinden ortaöğretim öğretmenlerinin fen edebiyat fakültesinden yetişmesi savunulmuştur. Bu kapsamda 2013-2014 öğretim yılında eğitim fakültelerinin ortaöğretime öğretmen yetiştiren programlarına öğrenci alınmamasına karar verilmiştir. (Saylan, 2014).

Bu uygulama eğitimin doğasına, ölçme değerlendirme kriterlerine aykırı olduğu gibi yeterlik, kariyer, fırsat ve olanak eşitliği gibi temel etik ilkelere de aykırıdır. Eğitim fakültelerinde fizik, kimya, felsefe, edebiyat vb. alanlara öğrenci alımının durdurulması, bu alanlarda öğretmen yetiştirme yetkisinin fen edebiyat fakültelerine devredilmesi eğitim fakülteleri açısından ciddi bir saygınlık ve değer kaybına neden olmuştur. Günü kurtarmak amacıyla yapılan bu tür uygulamalar öğretmen eğitimine ve dolayısıyla eğitimin kalitesine ciddi zararlar vermektedir. Nitekim son dört yılda SBS, YGS ve LYS'de belirgin bir biçimde düşen ortalamalar yeterince uyarıcı ve anlamlı olmalıdır. Aynı şekilde yükseköğretimde son yıllardaki kontenjan açıkları bir bütün olarak eğitimde ciddi bir kalite, planlama ve vizyon eksikliğine işaret etmektedir. Boş kalan kontenjanların fakültelere ya da bölümlere göre incelenmesi ve çözüm üretilmesi gerekir. (Aydın, 2015).

Yüksek Öğretim Kurulu rekabet ve niteliğin artırılması amacıyla 2014-1015 öğretim yılından itibaren eğitim fakültelerinde ortaöğretime öğretmen yetiştiren programlarına yeniden öğrenci alınmasına karar vermiştir. Bu gelişmelerin yanı sıra özellikle fen edebiyat fakültesi mezunlarına 1998'den itibaren tezsiz yüksek lisans, 2008'den itibaren de pedagojik formasyon programlarıyla öğretmenlik hakkı tanınmış olmasına rağmen bu fakülteleri tercih edenlerin puanlarında ve sayılarında artış olmamıştır. Aksine fen edebiyat fakülteleri daha düşük puanlı öğrenciler tarafından tercih edilmiştir. Ayrıca çok sayıda fen edebiyat fakültesin açılması ve kontenjanların da artırılması nedeniyle bu fakültelerde 20 yılda verilmesi beklenen mezunlar 4-5 yılda verilmeye başlanmıştır. (Saylan, 2014). İhtiyaç fazlası öğretmen yetiştirilmesinde YÖK'ün fen-edebiyat fakülteleri üzerinden izlediği kontenjan artış politikalarının da önemli bir rolü vardır. YÖK istihdam alanı çok dar olan bu fakültelerde, üniversiteye girişte yaşanan darboğazdan kurtulma adına sürekli kontenjan artımına gitmiştir. Bu fakültelerden mezun olanlar öğretmen olarak istihdam edilebilmeleri için YÖK üzerinde baskı oluşturmaktadır (Özoğlu, 2010).

Ayrıca eğitim fakültelerinde yeniden tezsiz yüksek lisana başlanması, fen edebiyat fakültelerinde pedagojik formasyonun lisan eğitimi sırasında verilmesi, binlerce lisan mezunlarına yoğunlaştırılmış pedagojik formasyon eğitimi düzenlenmesi ve bu eğitimin uzaktan eğitim yoluyla da olabileceğini öngörülmüştür (YÖK; 2014). Bu uygulamalar sorunu çözmek yerine çözümsüz hale getirmiştir. Birçok branşta

doyum noktasına ulaşmış öğretmen ihtiyacına karşın pedagojik formasyon programlarının uygulamasıyla istihdam edilmeyi bekleyen çok sayıdaki öğretmen adaylarına binlercesi eklenerek sosyal bir sorun olan işsiz öğretmen ordusu yaratmıştır. Ayrıca amacı öğretmen yetiştirme olmayan fakültelerde düzenlenen pedagojik formasyon eğitimi programları, ilgili fakültelerin kendi amaçlarından uzaklaşarak öğretmen yetiştirme gibi bir misyonu üslenmesine yol açmıştır.

Bugünkü atama oranlarıyla yaklaşık 10 yıl hiç öğretmen adayı mezun olmasa bile ancak mevcut öğretmen adayları atanabilecektir. Durum bu iken neredeyse her üniversite mezununa pedagojik formasyon yoluyla öğretmenlik hakkı verilmesinin hiçbir gerekçesi olamaz (Aydın, 2015). İhtiyaç fazlası öğretmen yetiştirilmesi öğretim elemanı ve fiziksel altyapısı zaten yetersiz olan eğitim fakültelerinde ciddi boyutlarda insan kaynağı ve maddi kaynak israfına yol açmaktadır. Diğer yandan ihtiyaç fazlası öğretmen adaylarının seçiminde sadece KPSS puanını esas alınması ayrı bir sorun kaynağıdır. Bu uygulama öğretmen adaylarını sadece sınava odakladığı için öğretmenlik mesleği ile ilgili yeterliklerin önem kaybetmesine neden olmaktadır. Ayrıca üniversitelerde verilen hizmet öncesi eğitim giderek anlamsız hale gelmektedir. Çünkü ihtiyaç fazlası öğretmen sayısının her yıl katlanarak artması KPSS ile öğretmen adayları arasındaki rekabeti hızlandırmaktadır. Bu durum, lise öğrencilerinin üniversite sınavına odaklandığı gibi, öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerden çok KPSS'ye odaklanmalarına neden olmaktadır. Öğretmen istihdamıyla ilgili bir başka sorun ise sözleşmeli öğretmen atamasıdır. 2006 yılından itibaren MEB, her yıl yaklaşık olarak 20 bin civarında sözleşmeli öğretmen atamıştır (Özoğlu, 2010).

2013 KPSS sonuçlarına göre, eğitim fakültesi mezunları ile diğer fakülte mezunlarının başarısı araştırılmış ve 9 alanda eğitim fakültesi mezunlarının daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır (Safran vd. 2014). KPSS sonuçlarına dayalı olarak hazırlanan «öğretmenlik alan bilgisi testi»ne katılanların üniversitelere göre başarı dağılımı" taslak raporunda KPSSP-10 testinden eğitim fakültesi matematik öğretmenliği mezunları 86,46 puan ortalamasıyla en yüksek başarıyı elde etmişlerdir. KPSSP-121 testine katılandan eğitim fakültesi mezunlarının puanlarının toplamı 70,72 iken fen-edebiyat fakültesi mezunlarının puanlarının toplamı 69.11 olmuştur (web, 2015a).

Safran (2014) yaptığı bir araştırmada eğitim fakültelerinin ortaöğretim öğretmenlik alanlarından mezun olan öğrencilerin, diğer fakültelerde aynı branştan mezun adaylara göre daha nitelikli ve yeterli öğretmen olduklarını saptamıştır. Ayrıca branşların çoğunda eğitim fakültesi mezunu öğretmen adayları diğer fakültelerden mezunlara kıyasla daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, eğitim fakülteleri öğretim üyesi, fiziki alt yapı gibi alanlarda daha fazla desteklenerek başarılı ve nitelikli öğretmen adaylarının yetişebileceğini ortaya çıkarmaktadır. 2015 KPSS ÖABT alanlara göre ortalamalar incelendiğinde en yüksek dört alan sırasıyla Türkçe (30.80), rehber öğretmenlik (30.76), sınıf öğretmenliği (26.27) ve sosyal bilgiler öğretmenliği (26,24) olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre en başarılı olan ilk dört bölümün eğitim fakültelerinden çıktığı ortaya çıkmaktadır (web. 2015b).

Türkiye'de geçmiş yıllarda öğretmen atamalarında daha çok sayıya önem verilmesine karşılık, günümüzde sayısal açıdan öğretmen açığının kapatılamadığı görülmüştür. Bu nedenle Türkiye'de öğretmenlik mesleği çoğu zaman herkese açık bir meslek olmaktan kurtarılamamıştır. Bunun sonucunda alanında iş

bulamayan binlerce meslek dışı kimseler öğretmen olarak atanmaktadır. Öğretmen, eğitimin temel taşı olduğundan, onun niteliği eğitimin niteliğini doğrudan etkileyen etkenlerin başında gelmektedir (Cihangir, 2005). Bir yandan atanamayan "işsiz" öğretmenler diğer yandan öğretmen yetersizliği nedeniyle herhangi bir yükseköğretim kurumundan mezun olanların öğretmen olarak görevlendirilmesi oldukça çelişkili bir durumdur. (Selda, 2014) Bilimsel araştırma sonuçlarını dikkate almadan yapılan istihdam artırma çalışmaları telafisi olmayan sorunların oluşmasına yol açmaktadır.

Öğretmenler, öğretimi uygulamada ve değişen toplumsal gereksinimler doğrultusunda bireyler yetiştirmede önemli rol ve sorumluluklara sahiptirler. Öğretmen, içinde bulunduğu koşulları en etkili biçimde kullanarak hizmet öncesi eğitimden aldığı bilgi ve becerileri işbaşında kullanarak mesleki hedeflerini gerçekleştirmek zorundadır. Eğitimin başarısı öğretmenlerin bireysel ve grup olarak gelişmesine ve başarısına bağlıdır. Öğretmenlerin mesleklerini etkili bir şekilde yürütebilmelerinde hizmet öncesi eğitim ve deneyim önemli olmakla birlikte tek başına yeterli değildir. Bu nedenle hizmetiçi eğitim etkinliklerinin öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkileyecektir. Bu nedenle, öğretmen yetiştirmede hizmet öncesi eğitim kadar hizmet içi eğitim de önemlidir.

Bilgi ve iletişim teknolojisindeki yaşanan hızlı değişim, hizmet öncesi eğitimle alınan bilgilerin zamanla iş ortamında yetersiz kalmasını doğurmaktadır. Değişim ve gelişime uyum sağlayabilecek öğretmenlerin yetişmesi öğretmen eğitimimin sürekli kılınması ile sağlanabilir. Çünkü bir meslek üyesi değişim ve gelişimleri mesleki çalışmalarına yansıtabileceği sürece mesleğinin varlığını devam ettirebilir. Öğretmenler, nitelikli bir hizmet öncesi eğitim almış olsalar bile mesleki yaşantıları sırasında kendilerini geliştirmeleri ve çağın gerekliliklerine uyum sağlamaları kaçınılmaz bir durumdur. Bunun için öğretmenler sürekli olarak bireysel ve mesleki gelişimlerini sağlamalıdırlar. Bunu sağlamanın en etkili yolu ise öğretmenlere mesleki yaşam içerisinde planlı ve işlevsel bir hizmetiçi eğitim sunulmasıdır. Eğitim yaşam boyu devam eden bir süreç, hizmetiçi eğitim ise bu sürecin bir parçasıdır. Yaşam boyu eğitimin bir gereği olarak hizmet içi eğitim, çalışanlara mesleklerinde daha başarılı, üretici ve mutlu olmasını sağlayacak bilgi, beceri ve tutumlar kazandırır.

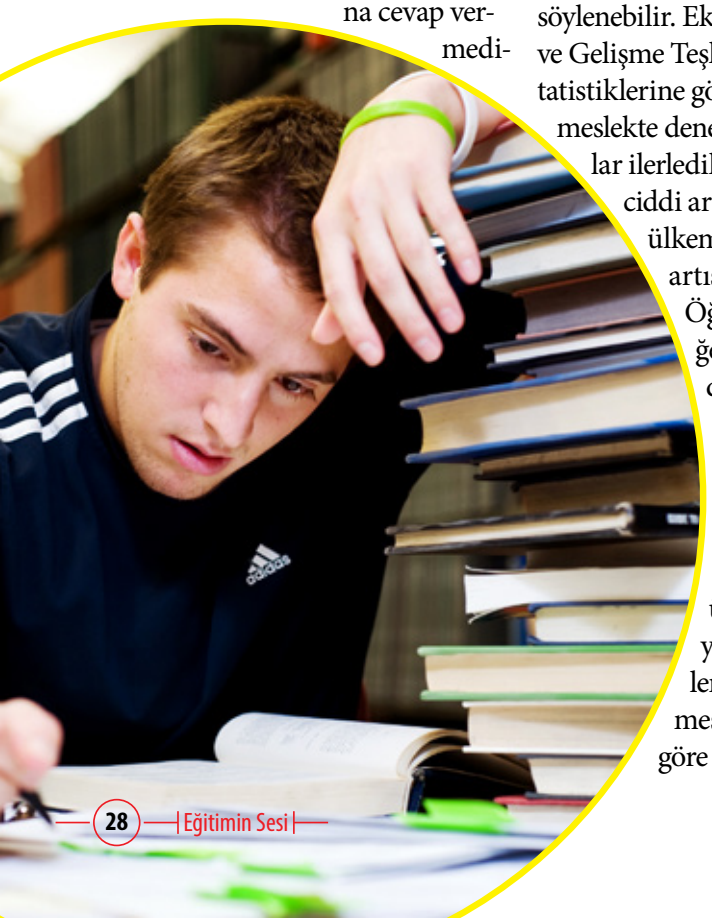
Hizmetiçi eğitim, belli bir kurumda çalışan bireyin işe başladığı ilk günden ayrılıncaya kadar geçen surede mesleğe uyum, meslekte ilerleme ve gelişme gereksinmelerini karşılayan her turlu etkinliklerdir. Hizmetiçi eğitim, çalışanlara işiyle ilgili bilgi, beceri ve tutumlar kazandırdığı için mesleki eğitim niteliği de taşımaktadır. Hizmetiçi eğitim, hizmet öncesi dönemdeki zorunlu eğitimin ötesinde yetişkinlere dönük, ürün ve hizmet üretiminde nitelik ve verimi artırıcı amaçları içerecek bir yapıda olmalıdır. Bu amaca yönelik olarak hizmetiçi eğitim programları tasarımlanmalı, öğretmenlerin katılımına, çok yönlü etkileşime yer verecek biçimde uygulanmalıdır (Öztürk ve Sancak, 2007).

Hizmetiçi eğitimin amacı, bireylere mesleklerinde daha başarılı ve mutlu olmalarını sağlayacak gerekli bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmaktır. Hizmetiçi eğitim, bireyi değişime hazırlayıp örgütün sürekliliğini sağlar ve yeni bilgiler üreterek örgütün değişen koşullara uyumunu kolaylaştırır. Ayrıca hizmetiçi eğitim, insan kaynağının etkili kullanımına ve geliştirilmesine de katkıda bulunarak kurumlarda verimliliğin ve etkinliğin arttırılmasını, yapılan hizmette kalitenin yükselmesini sağlar. Tüm mesleklerde olduğu

gibi öğretmenlerin de sıkça yaşanan değişimler karşısında güncel gereklerine uygun olarak hizmet vermelerini sağlamak için yeni nitelikler ve yeterlikler kazanmaları gerekir. Öğretmen eğitiminde hizmet öncesi eğitim ile hizmetiçi eğitim birlikte ele alınarak yaşam boyu eğitimin bir gereği olarak mesleki gelişim sağlanmalıdır (Taymaz, Sunay ve Aytaç, 1997).

Ülkemizde öğretmenlere yönelik planlanan hizmetiçi eğitim etkinlikleri merkezi olarak Milli Eğitim Bakanlığınca, mahalli hizmet içi eğitim ihtiyacını karşılamaya dönük hizmetiçi eğitim etkinlikleri ise, il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerince yıllık olarak planlanıp uygulanmaktadır. Bakanlıkça merkezi olarak planlanan hizmetiçi eğitim etkinlikleri belirli alanlarda sınırlı sayıda öğretmenleri kapsamaktadır. Dolayısıyla sınırlı sayıda düzenlenen hizmetiçi eğitim etkinliklerinin öğretmenlerin eğitim ihtiyaçlarına cevap vermediği gözlenmektedir. Kurumlardaki eğitim altyapısının yetersizliği, işgücünün temel eğitimindeki eksiklikler, finansman zorlukları, kaynak kullanımında yarar-maliyet analizlerinin yapılmaması Türkiye'de hizmet içi eğitimin önündeki en önemli sorunlar olarak görülmektedir. Ülkemizdeki öğretmenlerin hizmet öncesi eğitiminde yaşanan belirsizlik ve karmaşanın bir benzeri hizmetiçi eğitim sürecinde yaşanmaktadır. Öğretmenlere sunulan hizmetiçi eğitimin hem nitelik hem de nicelik olarak günün koşullarına uygun olmadığı söylenebilir.

Eğitim sisteminin kalitesinin artması ve mutlu bir toplumun kurulması için öğretmen eğitimine önem verilmesinin yanı sıra öğretmenin çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekir. Ülkemizdeki öğretmenlerin başta ekonomik olmak üzere eğitsel ve sosyal ortamlarda uygun olmayan koşullarla baş başa oldukları söylenebilir. Ekonomik İş Birliği ve Gelişme Teşkilâtı (OECD) istatistiklerine göre, diğer ülkelerde meslekte deneyim kazanılan yıllar ilerledikçe ödenen maaşta ciddi artışlar gözlenirken ülkemizde önemli bir artış olmamaktadır. Öğretmenlerin diğer mesleklere göre daha riskli, ağır, güç koşullarda çalıştığı gibi; toplumu ve ekonomiye katkısı daha fazladır. Buna karşın ülkemizde görev yapan öğretmenlerin maaşı, diğer meslek gruplarına göre daha düşük düzeydedir. Ayrıca, OECD verilerine göre, ülkemizdeki öğretmen maaşları birçok ülkedeki öğretmen maaşından daha azdır. (Erdem, 2010).

Ülkemizde görev yapan öğretmenlerin "*ekonomik*" sorunları vardır. Bu sorunlar temelde öğretmenlik görevinin yapılmasını ve milli eğitimin genel ve özel amaçlarının öğrencilerde gerçekleştirilmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca bu ekonomik sorunlar öğretmenlerin performansını olumsuz etkilemektedir. Eğitim kurumlarının temel unsuru insan olduğu için sorun yaşanması doğal bir süreçtir ve bu sorunların tamamen yok edilmesi ise imkânsızıdır. Asıl yapılması gereken; sorunların kaynağını belirleyip aynı sorunların yaşanmasını önleyebilmektir. Bunun için eğitim kurumlarıyla dolaylı ya da doğrudan ilgili olan herkes sorunların çözümünde ortak hareket etmelidir.

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal statüsü, saygınlığı ve konumu öğretmen yetiştirme işlevinden bağımsız düşünülmemelidir. Zira saygınlığı düşük bir mesleğe kaliteli insan gücü yönelimi ve girdisi beklenemez. Hemen her meslek gurubunda olduğu gibi öğretmenlik mesleğinin toplumsal statüsü toplumdan topluma değişmekte, hatta belirli bir toplumun farklı kesimleri arasında da çeşitlilik gösterebilmektedir. Eğer farklı bölümlerden mezun öğrenciler bu ölçütler göz ardı edilerek öğretmen olarak istihdam ediliyorlarsa, bizim öğretmenlik mesleğinin statüsünden önce öğretmenliğin gerçekten bir meslek olup olmadığını tartışmamız gerekmektedir. Geçmişten günü-

müze öğretmen yetiştirmede arz talep dengesi kurulamamış, izlenen politikaların yanlış ve yetersiz olmasından dolayı "öğretmenlik herkesin yapacağı bir iş" olarak görülmüştür. Ayrıca eğitim sistemimizde öğretmen yetiştirmede ihtiyaç planlanması yapılmamış, mesleki standartlar oluşturulmamış ve her kaynaktan öğretmen alınarak eğitsel nitelikler hep ihmal edilmiştir.

KAYNAKLAR

Akyüz, Yahya (1997). *Türk eğitim tarihi: Başlangıçtan 1997'ye*. İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları

Aydın, Ayhan (2015). Toplumsal bir sorun: Öğretmen istihdamı.http://www.milliyet.com.tr/toplumsal-bir-sorun-ogretmen/ gundem 26.08.2015.

Cihangir, Doğan (2005). Türkiyede Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Politikaları ve Sorunları. ***Bilig***, 35, 133-147

Erdem, Ali Rıza (2010). İlköğretim ve Ortaöğretim Öğretmenlerinin Karşılaştığı Ekonomik Sorunlar ve Bu Ekonomik Sorunların Performanslarına Etkisi Konusundaki Görüşleri. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 7(1), 270-287

Güven, İsmail (2001). Öğretmen Yetiştirmenin Uluslararası Boyutu, *Milli Eğitim Dergisi* sayı 150

Özoğlu, Murat (2010). Türkiye'de Öğretmen yetiştirme Sisteminin Sorunları. SETA | *Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı.* 17, 3-35

Öztürk, Mustafa, Sancak, Süleyman (2007). Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarının Çalışma Hayatına Etkileri. *Journal of Yasar University,* 2(7), 761-794

Özbek, Ramazan (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Kişisel, Ekonomik ve Sosyal Faktörlerin Etkililik Derecesine İlişkin Algıları, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17(1), 145-159

Safran, Mustafa (2014). Eğitim Fakülteleri, Öğretmen Yetiştirme Süreci ve Yeni Arayışlar. Öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları Uluslararası Sempozyumu IV-ISPITE2014. *Bildiri özetleri 1-2*

Safran, Mustafa, Kan, A, Üstündağ, M.T, Birbudak, T. ve Yıldırım, O (2014). 2013 KPSS Sonuçlarının Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Alana Göre İncelenmesi. *TED Eğitim ve Bilim Dergisi.* 39(171), 13-25

Saylan, Nevin (2014). Sürekli Değiştirilen Öğretmen Yetiştirme Sistemi. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi.* 3(6). 9-19

Selda, Polat (2014). **Ücretli Öğretmenlik İstihdamının Yarattığı Sorunlar Üzerine Nitel Bir Araştırma.** *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 28, 67 - 88

Şahin Mehmet (1996). **Öğretmen Eğitiminde Hizmetiçi Eğitimin Yeri ve Önemi**. Çağdaş Eğitim Dergisi. 226, 17-19

Şişman, Mehmet (2009). Öğretmen Yeterliliklerini Yeniden Düşünmek, *Türk Yurdu Dergisi,* 29, 37–41.

Taymaz, A. Haydar, Sunay, Yasemin ve Aytaç, Tufan (1997). Hizmet İçi Eğitimde Koordinasyon Sağlanması Toplantısı, *Milli Eğitim*, 133, 13-17.

Yıldırım, Ahmet Fethi (2015). Eğitim Fakülteleri, Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Yapılandırılması. http://80.251.40.59/education.ankara.edu.tr/aksoy/reform/yildirim.doc. Erişim: 26.08.2015

Web. (2015a). http://www.mebpersonelleri.net/ogretmen-atamalari/atama-bekleyen-ogretmen-en-fazla-hangi-bransta. Erişim: 31 Temmuz 2015

Web. (2015b). http:// kariyermemur.com/2015-kpss-a-gurubu-ve-ogretmenlik-oabt-testlerinin-ortalama-ve-standart-sapma-degerleri/ Erişim: 07.09.2015

YÖK. (2014). *Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına İlişkin Usul ve Esaslar.* Ankara YÖK Başkanlığı

MEB SORUNLARI KİTAP OLUR

Doğan CEYLAN
Maarif Müfettişi

> “Birbiriyle çelişen, bakanların veya bürokratların kişisel kanaatlerine göre yapılan değişim çalışmaları artık karmaşa boyutuna ulaşmıştır. Şu anda ne veli, ne öğretmenler ne de okul yöneticileri, yarının kendilerine ne getireceğini tahmin bile edememektedirler.”

MEB, üzerinde çok düşünülmeden yaptığı icraatlarının olumsuz sonuçlarını görüp değişiklik üzerine değişiklik yapmayı alışkanlık haline getirmiştir. Birbiriyle çelişen, bakanların veya bürokratların kişisel kanaatlerine göre yapılan değişim çalışmaları artık karmaşa boyutuna ulaşmıştır. Şu anda ne veli, ne öğretmenler ne de okul yöneticileri, yarının kendilerine ne getireceğini tahmin bile edememektedirler.

Eğitim sisteminin sorunları makale değil kitap olacak boyutlara ulaşmıştır. Okulöncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim, yaygın eğitim, özel eğitim gibi bakanlığın ana hizmetlerindeki sorunların yanı sıra bakanlığın teşkilat yapısı, denetim sistemi, görevde yükselme, öğretmen yetiştirme, yönetici seçimi, projeler, ders çizelgeleri, öğretim materyalleri, öğretmen açığı gibi birçok konuda sorunlar bulunmaktadır.

Temel ve en önemli sorun devletin amaçladığı nitelikte insan yetiştirememe sorunudur. Bu hususun diğer yazarlar tarafından yeterince ele anılacağı düşünülerek bu makalede sistem sorunlarından bazıları ele alınmıştır.

TEMEL EĞİTİMDE SORUNLAR

a) Okulöncesinde okullaşma sorunu

MEB 2014 yılı faaliyet raporuna göre 2014 yılı itibariyle okulöncesi (48-66 ay) çağ nüfusunda gerçekleşen okullaşma oranının % 37 olduğu açıklandı.

2009 yılı itibariyle ülkemizde okulöncesi çağ nüfusunun okul-

laşma oranı % 33 idi. Milli Eğitim Bakanlığı 2010-2014 stratejik planında okulöncesi eğitimde okullaşma oranını artırmayı temel hedeflerden biri olarak belirlemiş ve stratejik planına okul öncesine yönelik aşağıdaki okullaşma hedefini koymuştu.

Hedef 1.1: Okul öncesi eğitimde % 33 olan net okullaşma oranını, dezavantajlı çocukları gözeterek plan dönemi sonuna kadar % 70'in üstüne çıkarmak.

Bakanlık, 48-72 aylık çağ nüfusunun okullaşması hedefine ulaşabilmek için 2014 yılı sonuna kadar resmî anaokulu sayısını 2.402'ye (anaokullarında derslik sayısı 12.010'a) resmî ana sınıflarındaki sınıf sayısı 33.397 olmak üzere 45.407 dersliğe çıkarmayı amaçladığını da stratejik palanında yer vermişti.

Bakanlık, plan döneminde okullaşmayı % 33'ten % 70'in üzerine çıkarmak için en az 37 puanlık bir artış hedeflemesine rağmen sadece 4 puanlık bir artış sağlayabildi. 2014 faaliyet raporunda açıklanan % 37'lik oran Bakanlığın, okullaşma oranını dönem sonunda % 70'in üzerine çıkarma hedefine yaklaşamadı bile… İşin ilginç yanı raporda bu hedefe ilişkin değerlendirmede "hedefin makul düzeyde gerçekleştirildiği" kriterinin işaretlenmiş olmasıydı.

37 puanlık artış hedefleyip 4 puan artış gerçekleştirmek makul müdür? Bakanlık okul öncesine yönelik okullaşma hedefinin gerçekleştirilmesi konusunda çok başarısız olmuştur ve halen kendini başarılı göstermeye çalışmaktadır.

Okulöncesi eğitimde önemli sorunlardan birisi ise alanda kontrolün kaybedilmesidir. Artık sitelerde, apartman dairelerinde, vakıflarda, derneklerde herkes küçük çocuklara eğitim vermektedir. Resmi olarak açılmadıkları için buralarda denetim yapılamamaktadır. Buralarda verilen eğitimin kontrol altına alınmaması ve bakanlığın bu duruma sessiz kalması ileride önemli sorunlara neden olacaktır.

b) İlkokulda 1. sınıfa kayıt yaşı sorunu

Milli Eğitim Bakanlığı ilkokula kayıt yaşı ile ilgili tutarsız çalışmalar yapmıştır. Daha önce eylül ayı itibariyle 69 aylık öğrenciler birinci sınıfa kaydedilirken MEB üç yıl önce 60-66 aylık çocuklara veli isteğiyle birinci sınıfa kayıt hakkı vermiş, bu çocukların tamamı e-okul sistemiyle otomatik olarak okula kaydedilmiştir. Aralarında iki yaşa yakın fark olan 60 aylık çocuklar ile 83 aylık çocuklar birinci sınıfa kaydedilmiştir. Bu çocuklar ortaokul, lise ve üniversitede adil olmayan bir şekilde aynı sınavlara gireceklerdir. Bakanlık yanlış bir uygulama ile onbinlerce çocuğumuzu heder etmiştir. Bunu ileriki yıllarda daha açık şekilde göreceğiz.

Bu çocuklar üzerinde yapılan gözlem ve araştırmalarda; 60-66 aylık çocukların okula uyum konusunda diğer öğrencilerden geri olduğu, okula devam için gerekli olan özbakım becerilerinin yeterli olmadığı, akademik başarılarının ise kendilerinden yaşça büyük olan öğrencilere göre geride olduğu tespit edilmesine rağmen Bakanlık halen 60-66 aylık çocukların veli isteğiyle okula kaydedilmesine yönelik uygulamaya devam etmektedir.

Ayrıca 69,70,71 aylık çocukların okula kayıtlarının ertelenmesi için rapor alınması şartı devam etmektedir. Yönetmelik değişikliğinde kayıt erteleme için çocuklarımıza "geri zekalı" damgası vuran bedenen veya zihnen gelişmemiş ibaresinin yer alacağı sağlık raporu yerine ilkokula başlamaya hazır olmadıklarını belgeleyen sağlık raporu alınması şeklinde değişiklik yapılarak ifade hatası düzeltilse bile veliler, yine de damgalanacağı düşüncesiyle okula hazır olmayan çocuklarını okula göndermek zorunda kalmaktadırlar.

c) Ortaokullarda devamsızlık sorunu

Ülkemizde bir öğretim yılı en az 180 işgünü olarak belirlenmektedir. Gerek ağır geçen mevsim şartları gerekse milli ve dini bayramlar nedeniyle öğretim yılı içinde tatiller yaşanmakta ve eğitim öğretim süreci zaman

aksamaktadır. Hal böyleyken özellikle ortaokullarda ders yılının son iki haftasında devamsızlık had safhaya ulaşmaktadır. Öğretmenler ders işleyecek öğrenci bulamamaktadırlar. Bu durum artık kronik bir vakaya dönüşmüştür. Bakanlık bu durumu görmezden gelmektedir.

ORTAÖĞRETİMDE SORUNLAR

a) Sosyal Bilimler ve Fen Liselerinin yetersizliği

Ülkemizde akademik başarısı yüksek öğrencilerin devam ettiği Fen liseleri, Sosyal bilimler liseleri ve Anadolu liseleri bulunmaktaydı. Bakanlığın tüm genel liseleri Anadolu Lisesine dönüştürmesinin ardından, başarılı öğrencilerin Fen Liseleri ve Sosyal bilimler liselerinde eğitim almaları için kapasiteleri yetersiz kaldı. Her ne kadar şubedeki öğrenci sayıları artırılarak veya Anadolu öğretmen liselerinden bu kurumlara dönüşümler yapılarak kapasite artırılmaya çalışılsa da kapasite halen yetersizdir. Bu kurumların bir kısmı da küçük yerleşim yerlerinde bulunduğundan şehirlerde ikamet eden öğrencilerin ihtiyacını karşılamamaktadır. Bu nedenle özellikle nüfusu fazla olduğu halde bu tür lise sayısı az şehirlerde sınavlarda sadece birkaç yanlışı olan çocuklar bile bu kurumlara kayıt hakkı kazanamamaktadır. Her yıl ortaokulu bitiren yaklaşık bir milyon üç yüz bin öğrencimizin en az % 5'inin bu okullarda öğrenim görebileceği kadar kapasite oluşturulmalıdır.

b) Ortaöğretimde devamsızlık sorunu:

2013 yılında liselerde özürsüz devamsızlık süresi 20 günden 10 güne düşürülmesinin ardından liselerde devamsızlık sorunu çözülecekti ancak Bakanlık, 2013/14 sayılı genelgeyi yayımlayarak, LYS'ye hazırlanan lise son sınıf öğrencilerinin 45 güne kadar veli dilekçesiyle izin verilebileceğini duyurdu. Bu genelge üzerine öğrenciler velilerinin okula verdikleri dilekçe ile 45 güne kadar izinli sayıldılar. Daha sonra yapılan yönetmelik düzenlemesiyle işler çığırından çıktı. Artık tüm sınıf düzeylerinde öğrenciler keyfiyen okula gelmedikleri halde velilerinden "Çocuğum bilgim dahilinde okula gelmemiştir" şeklinde bir dilekçe getirip 45 güne kadar izinli sayılıyorlar.

Bu uygulama doğru değildir. Öğrenci, hiçbir mazereti olmadan veli isteğine bağlı (hiçbir özür göstermeden) 45 gün devamsızlık yapacaksa neden özürsüz devamsızlık süresi Yönetmelikte 10 gün olarak sınırlanmıştır! Bazı okullarda yöneticiler 10 günün üzerindeki devamsızlık için gerçek anlamda bir "özür" ararken bazıları, sadece veli dilekçesinin olmasını yeterli saymaktadır.

YAYGIN EĞİTİMDE SORUNLAR

Her il ve ilçemizde faaliyet gösteren halk eğitim merkezlerinde birçok sorun yaşanmaktadır.

Bu merkezlerin çoğunda sadece hobi veya dikiş-nakış kursları yapılmaktadır. Geleneksel sanatların yaşatılması önemli olmakla birlikte artık çağın gereklerine uygun olarak bir meslek edindirmeye veya meslek sahiplerini geliştirmeye yönelik kurslar yeterince düzenlenmemektedir. Eğitim ihtiyacını belirleme çalışmalarında işgücü piyasasına yönelik araştırmalar yapılmamakta, öğretmenler kendilerine kurs açabilecek kursiyer aramaktadırlar. Halk eğitim merkezlerinde bazı alanlarda talep olmadığı için artık hiç kurs açılamamakta, kurs açamayan öğretmenlerimiz idari işlerde veya nöbet göreviyle

görevlendirilmekte, nitelikli insan kaynağımız israf edilmektedir.

Ülkemizde halen 2,6 milyon kişi okuma-yazma bilmemektedir. Okuma-yazma bilmeyen kişi sayısı TÜİK tarafından verilmekte ancak adres bilgileri yer almaktadır. Bu kişilere okuma-yazma öğretme sorumluluğu halk eğitim merkezlerine verilmiştir ancak kişilerin tespitinde sıkıntılar yaşanmaktadır. Birçok merkez müdürlüğü ise bu hususa gereken önemi vermemektedir.

Halk eğitim merkezleri olması gerektiği gibi çalışmadığından alandaki ihtiyacı belediyeler karşılamakta.

ÖZEL EĞİTİMDE SORUNLAR

MEB'de özel eğitimle ilgili birçok sorun yaşanmaktadır. Özel eğitim kurumlarının açılması işletilmesi, özel eğitim sınıflarının, destek eğitim odalarının açılması eğitim uygulamaları, evde eğitim hizmetlerinin yürütülmesi, kaynaştırma uygulamaları gibi birçok konularda hatalar yapılmaktadır. Burada sadece özel yeteneklilere ilişkin soruna değineceğim.

Özel yeteneklilere ilişkin sorunlar: Ülkemizde özel yeteneklilerin tespiti ve yetiştirilmesinde büyük ihmaller yaşanmıştır ve yaşanmaya devam etmektedir. Ülkemizde özel yetenekli çocukların yetiştirilmesi için devlet eliyle yatılı veya gündüzlü okullar açılmamıştır.

Üstün zekalı veya özel yetenekli çocukların Bilim ve Sanat Merkezlerine yönlendirilmesi ve buralarda kurs alarak kendilerini geliştirmesi şeklindeki uygulama yetersiz kalmaktadır. Zaten Türkiye'deki Bilim Sanat Merkezlerinin sayısı da çok yetersizdir.

Türkiye genelinde 67 ilde 77 BİLSEM vardır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında BİLSEM´lere devam edecek öğrenci sayısının, geçen yıllarla birlikte toplam 19 bin 761 olacağı açıklanmıştır. Genel kabule göre %2 üstün zekalı öğrenci var ise ülkemizde bu rakamın 19 bin değil 300 bin civarında olması gerekir. Bir ülke için en kıymetli hazine olan üstün zekalı insan kaynağımız göz göre gere heder edilmektedir.

2015 yılında BİLSEM'lere öğrenci seçiminde ilk kez farklı bir uygulama yapılmış ancak bu uygulama başarısız olmuştur. Öğretmenleri tarafından özel yetenekli olduğu düşünülen 2,3,4. sınıf öğrencilerinden 228 bin 152 öğrenci genel yetenek sınavına alınmış, Sınav oldukça zor olduğu için 14 bin 187 öğrenci sınavı geçebilmiştir. Sınavı geçen bu öğrenciler bireysel tanılamaya alınmış Türkiye toplamında sadece 2 bin 607'si BİLSEM'e kayıt hakkı kazanabilmiştir.

MEB istatistiklerine göre 2,3,4. sınıflardaki öğrenci toplamı 4 milyon 128 bindir. Dünyadaki genel kabüle göre öğrencilerin %2' sinin üstün zekalı olduğu kabul ediliyor. Buna göre bizim 2,3 ve 4. sınıflarda 80 binin üzerinde öğrencimizin üstün zekalı çıkması gerekirken Sadece 2607 öğrencimiz üstün zekalı çıkmıştır. Bu olumsuz tabloda Bakanlığın, ilk kez bu yıl uyguladığı "Wechsler Nonverbal Testi (WNV)" en önemli etkendir.

BİLSEM'lerde uygulanacak öğretim programlarının yıllardır hazırlanamaması, öğretmen kadrosunun yetersiz olması, BİLSEM'lerin fiziki yapılarının kurumun amacına uygun olmaması, öğrencilerin kurumlara ulaşımının devlet tarafından sağlanmaması gibi birçok sorun vardır.

Öğretmenler, özel eğitim gerektiren çocukların tespit edilmesi ve onların eğitimine ilişkin üniversitelerde yeterli eğitim almamaktadırlar. Öğretmenler bu konuda yeterli hizmet içi eğitime de alınmamaktadırlar.

DENETİM SİSTEMİNDE SORUNLAR:

MEB denetim sistemi doğru yapılandırılmadığı için birçok sorun yaşanmaktadır. Denetim sistemindeki temel sorun müfettişlerin il müdürüne bağlı çalışmalarıdır. Şura kararlarına da dayanarak bakanlık merkez ve taşra denetim birimlerini bir-

leştiren hükumet, yeni denetim birimini merkeze bağlı veya bölge şeklinde yapılandırmak yerine, merkezdeki müfettişleri taşraya göndererek sorunu çözmemiş tam tersine büyütmüştür.

652 Sayılı KHK'ya göre maarif müfettişlerinin görev alanına bakıldığı zaman, bakanlığın tüm teşkilatını denetleme görevi verilen maarif müfettişlerinin il milli eğitim müdürlerine bağlı çalıştırılması akıl almaz bir durumdur.

Maarif müfettişleri, ilde çalıştığı sürece valilerin, il müdürlerinin, sendika ağalarının, siyasilerin ve yerel güç odaklarının baskısı altında kalmaktadırlar. Müfettişlerin inceleme/soruşturmaları ve denetimleri objektif yapabilmeleri için ile bağlı çalışmaktan kurtulmaları gerektiği açıktır. Bu durum 652 sayılı KHK'nın gerekçesinde bile yer almaktadır. Hal böyleyken müfettişler il müdürüne bağlı çalıştırmaya devam edilmektedir.

Merkez teşkilatında geçici görevle görevlendirilen 100 müfettiş sistemi, hiçbir bakanlıkta veya devlet kurumunda örneği görülmemiş ucube bir uygulamadır.

Maliye Bakanlığında denetim sistemi tek çatıda birleştirilirken özlük hakları eşitlenmiş MEB'de ise eşitlenmemiştir. Şu anda denetçi kökenli maarif müfettişleri ile denetmen kökenli maarif müfettişleri aynı kadro ve unvanı taşıyıp aynı görevi yaptıkları halde özlük hakları arasındaki fark devam etmektedir.

STRATEJİK PLAN SORUNLARI

MEB ilk stratejik planı 2010-2014 yılı için hazırlamıştır. Bakanlığa bağlı tüm kurumlar da kendi planlarını hazırlayarak bu ilk beş yılı tamamlamışlardır. Bu planın uygulanmasına yönelik birçok sorun yaşanmıştır. Bağlı kurum müdürlükleri bakanlığın hedeflerine uygun şekilde kendi planlarını hazırlayamamış, dönem içerisindeki önemli değişiklikler nedeniyle planlar revize edilmesi gerekirken bunu yapamamış, yıllık izleme raporları hazırlanmamış ve sonuç itibariyle hem kurumlar açısından hem de bakanlık açısından konulan hedeflerin çoğuna ulaşılamamıştır.

Bakanlığın ikinci stratejik planının 2015-2019 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanması gerekiyordu. Bu yeni planın hazırlanmasında Bakanlık, edindiği tecrübeyle daha doğru adımlar atmaya çalışmıştır. Çalışmalara 2013 yılında başlamış, kendi planını önceden hazırlayıp bunu açıklayarak, tüm teşkilat birimlerinin bu ana plan hedeflerine uygun şekilde kendi planlarını hazırlamaları yönünde bir takvim ortaya koymuştur. Ancak bu takvime göre 2014 yılı ortasında açıklaması gereken bakanlık planını açıklayamamış, tüm kurumların 31 Aralık 2014 tarihi itibariyle onaylanması gereken stratejik planları da dolaylı olarak geç kalmıştır. Bu gün itibariyle hala Milli Eğitim Bakanlığının stratejik planı yayımlanamamıştır.

Sürecin sıkıntılı gitmesi bir yana içerik itibariyle stratejik palanda çok önemli hatalar yapılmaktadır. Daha önce yapılan bu hataların devam etmesi durumunda Bakanlık yine başarısızlığa ve hezimete uğramaya mahkûm olacaktır.

Bu hatalardan birisi okullaşmaya ilişkin hedeflerdir. Bakanlığın ve il-ilçe milli eğitim müdürlüklerinin koyduğu okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullaşma hedeflerinin tamamında hata vardır. Bunları ele alırsak;

Önceki yıllarda ve halen okul öncesi eğitim 3-5 yaş çocuğunu

kapsayan bir eğitim olarak tanımlanmaktadır. Oysa okula kayıtta kriter farklıdır. Kademeli eğitime geçişle birlikte öğrencilerin ilköğretime kayıt yaşlarında da değişiklik yapılmıştır. Yeni duruma göre İlkokula kayıt yaptıracak çocuklar Eylül ayı itibariyle 66 ayını dolduran çocuklar olup bu yaş grubu 5,5 yaşa denk gelmektedir. Bir yıl sonra ilkokul birinci sınıfa kayıt yaptıracak okulöncesi öğrencileri ise 4,5-5,5 yaş arasındaki çocuklardır. Öyleyse bakanlığın okul öncesinde koyacağı okullaşma hedefi öncelikli olarak bu grup olmalıdır. Bu grup yani Eylül ayı sonu itibariyle 54-66 ay arasındaki çocukların okullaşması için hedef konulmalıdır. Oysa bakanlık hala, yıl baz alarak (3-5 yaş veya 5 yaş gibi) hedef koymaktadır. Halbuki 5 yaşın karşılığı 60-72 aylık çocuklardır. Bu çocukların yarısı anasınıfı diğer yarısı 1. Sınıf kapsamındadır. Böyle bir yanlış hedefle doğru sonuçlara ulaşmak mümkün değildir.

Liselerde okullaşma hedefinde yapılan en büyük yanlış ise ortaöğretim kurumlarına devam eden öğrencilerin kayıt sisteminin ikamete dayalı olmadığının gözden kaçırılmasıdır. Liselere kayıtta öğrencilerin büyük çoğunluğu kazanmış oldukları başka illerdeki, başka ilçelerdeki başka mahallelerdeki okullara gitmektedirler. İlçe milli eğitim müdürlükleri ortaöğretimde okullaşma hedefi koyarken ve bu hedefe ulaşıp ulaşamadığını izlerken hiç olmayacak şekilde ilçesindeki kayıtlı lise öğrenci sayılarını esas almaktadır. Bu şekilde gerçek okullaşma oranın bulunması mümkün değildir.

AKADEMİ İHTİYACI

Millî Eğitim Bakanlığı gibi eğitimle ilgili bir bakanlığın akademi ihtiyacı açıktır. Milli Eğitim Bakanlığı için bir akademi ihtiyacı açıkken Bakanlık yıllarca emek vererek inşaatını bitirip resmi törenle açtığı Hasanoğlan'daki Milli Eğitim Akademisini İçişleri Bakanlığına devretmiştir.

Bilgi İşlem Grup Başkanlığı ve İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü-Eğitim Grup Başkanlığı koordinesinde e-Akademi Sistemini başlatmıştır. Sistemde uzaktan eğitim verilip ölçme/değerlendirme yapılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığının gerçek bir akademiye ihtiyacı vardır. Akademimiz geri alınmalıdır.

Sonuç olarak; Eğitim sisteminde gelişme sağlanabilmesi için tutarlı bir eğitim politikası şarttır. Bakanların kendilerine ait değil devlete ait bir politika. Bakan, hatta hükümet değişse bile devam edecek bir politika. Milli Eğitim Bakanlığındaki sorunların kaynağı, böyle bir eğitim politikası olmamasıdır. Unutulmamalıdır ki bu ülkede yetişmiş her hırsız, her katil, her terörist, her madde bağımlısında eğitim sistemimizin sorumluluğu vardır. Bizim okullarımızdan mezun olanların askerimize, polisimize sıktığı her kurşunda, attığı her bombada bakanlığın sorumluluğu vardır. Bakanlıkta, değişime yönelik kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerin ve eylem planlarının ortaya konduğu, herkesin önünü görebileceği tutarlı bir politika oluşturulmadığı sürece bataklık asla kurumayacaktır.

CUMHURİYETİN 92.YILINDA İKİNCİ EĞİTİM SEFERBERLİĞİ ŞART

Yrd. Doç. Dr. Sakin ÖNER

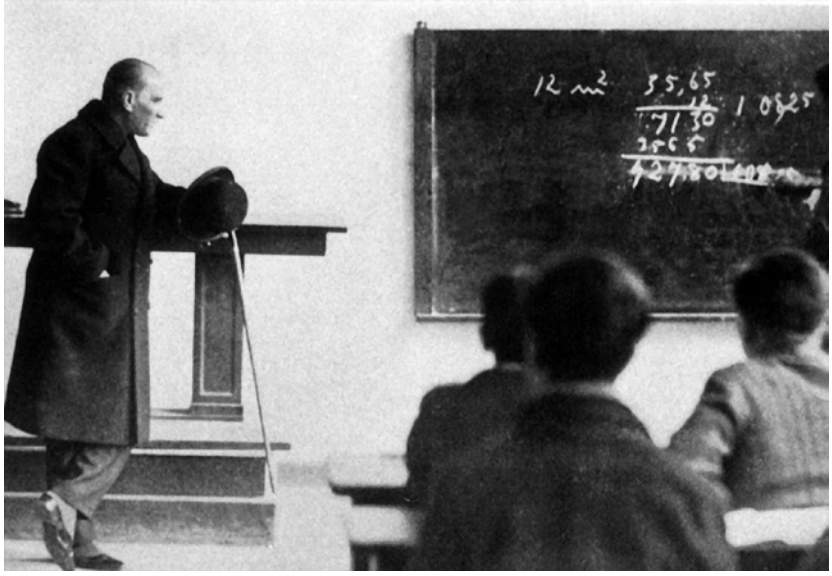
> “Şu anda karşımızdaki tablo, oldukça karamsar. Ama ne kadar karamsar olsa da, bu karanlık tünelden mutlaka bir çıkış yolu vardır. Bu çıkış yolu, yine eğitimle açılacaktır. Çıkış yolunun aydınlatıcıları, geçmişte olduğu gibi, yine öğretmenler olacaktır.”

Türkiye Cumhuriyetinin kültürel temelleri, Atatürk ilke ve inkılapları, uluslaşma süreci, eğitimle hayata geçirildi. Ülke çapında ilan edilen eğitim seferberliği ile Türk halkı bir aydınlanma dönemine girdi. Yüzyıllarca eğitimi ihmal edilen bu halkın büyük çoğunluğu kısa sürede önce okuryazar hale getirildi, daha sonra da okullaşma sürecine sokuldu. Bu süreçte en büyük çalışmayı ve fedakârlığı, Türk öğretmeni yaptı.

İnsan hayatında elli yıl, yetmiş yıl uzun bir süredir. Fakat devlet hayatında yüz yıl bile kısa bir süredir. Türkiye Cumhuriyeti devleti, bu yıl doksan birinci yılını idrak etti. Bu kısa sürede çok uzun bir mesafe kat etti. Hele kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’ün liderliğindeki ilk on beş yılda, 18. Ve 19. Yüzyıllarda sancısını çektiğimiz ve ulaşmaya çabaladığımız çağdaş hayatın köklü adımları atıldı. Resmen Türk toplumu çağ atladı, hatta bazı konularda -örneğin; kadın hakları- örnek aldığımız batı ülkelerinin önüne geçildi.

Atatürk Kurtuluş Savaşı’nı asker ordusuyla kazandı. Ama Türkiye Cumhuriyeti’nin “Medeniyet Savaşı”nı irfan ordusuyla yürüttü. Daha Kurtuluş Savaşı’nın ilk yılında ve düşmanın güçlü göründüğü en sıcak günlerinde 1. Maarif Kongresi’ni toplamasının nedeni budur. Savaşı kazanacağına inancı tamdır. Asıl savaş, kurtuluştan sonra cehalete karşı

verilecek savaştır. O savaşın kurmayları da, subayları da, neferleri de, öğretmenlerdir. Bu yüzden bütün çalışmalarını eğitim alanında yoğunlaştırdı. Önce yüzde doksanından fazlası okuryazar olmayan Türk halkının okuma yazmayı daha kolay öğrenmesi için Arap alfabesini kaldırarak, yerine Latin alfabesinikoydu. Ne kadar okuryazar varsa, derecesine bakmadan eğitim seferberliğinde değerlendirdi.

Kurtuluş Savaşında Türkiye ordularının Başkumandanı iken, 24 Kasım 1928 tarihinde de,cehalete karşı açtığı savaşın ilk cephesi olan Millet Mekteplerinin Başöğretmeni oldu. Zaten askerlikten sonra en çok olmak istediği meslek, öğretmenlikti. Böylece bu idealini de gerçekleştirdi ve bizzat kara tahtanın başına geçerek çok sevdiği milletine öğretmenlik yaptı. Başta asker ocağı olmak üzere her yer cehaletle savaşın verildiği alanlar oldu. Bu yoğun savaş kısa sürede dünyaya parmak ısırtacak başarılara imza attı. Köy Enstitülerinin açılması, Doğu ve Batı Klasiklerinin Türkçeye çevrilmesi, aydınlanmacı bir kültür devriminin dönüm noktaları oldu.

EĞİTİM KARNEMİZ ZAYIF

Küreselleşmeye uyum ve AB'ye üye olma sürecindeki bugünün Türkiye'sinde yeni bir eğitim seferberliğine ihtiyaç vardır. Çünkü bütün çabalarımıza rağmen Cumhuriyet'in 91. yılında milletimizin eğitim ortalaması 5 yılı aşmıyor. Hala yüzde 5 oranında okuma yazma bilmeyen insanımız var. Uluslararası yarışmalarda -Pisa matematik yarışması gibi- gençlerimizin başarıları çok düşük. Yabancı dil ağırlıklı eğitim yapan okullarımızda bile yabancı dil öğretemiyoruz. Üniversitelerimizin çoğunun bilimsel çalışmaları ve akademik başarıları da, dünya ortalamalarının gerisinde. Entelektüel birikimimiz de yetersiz. Kısacası, şu anda Atatürk'ün gösterdiği, "çağdaş uygarlık" hedefine hala ulaşamadık.

Çağdaş uygarlık hedefine ulaşamamamıza rağmen, kısa sürede cehalete karşı verilen savaşta alınan mesafe, toplumun bir anda aydınlanma sürecine girmesi, Atatürk inkılaplarından dolayı asırlık kazanımlarını kaybeden, halkın cehaletinden nemalanan çevreleri rahatsız etti. Ziya Paşa 1850'li yıllardaTerkib-i Bend'inde: "Dide-i huffaş rencide olur ziyadan", (Yarasanın gözleri ışıktan rahatsız olur) diyor. Aynen öyle oldu. Cumhuriyet rejimine, Atatürk ilke ve inkılaplarına karşı olanlar, ilk yıllardan bugünlere kadar Cumhuriyet'e, onun kurucusu ve fikir babası Atatürk'e karşı bir mücadele yürüttüler. Bu uzun süreli mücadele, şu anda küçümsenmeyecek başarılar elde etti. Bunlar, bu gelişmelerden rahatsız olan Cumhuriyet'i ve Atatürk'ü seven ve benimseyenleri üzebilir. Fakat şunu unutmamak gerekir ki, Cumhuriyet ve Atatürk karşıtları, elli-altmış yıldır bugünlere hazırlanırken, Cumhuriyet'i ve Atatürk'ü sevenler, maalesef bu sürede, "Cumhuriyet sağlam temeller üzerine kurulmuştur, nasıl olsa bir şey olmaz" diyerek yan gelip yatmışlardır.

İKİNCİ EĞİTİM SEFERBERLİĞİ

Şu anda karşımızdaki tablo, oldukça karamsar. Ama ne kadar karamsar olsa da, bu karanlık tünelden mutlaka bir çıkış yolu vardır. Bu çıkış yolu, yine eğitimle açılacaktır. Çıkış yolunun aydınlatıcıları, geçmişte olduğu gibi, yine öğretmenler olacaktır. Unutmayalım ki, en ileri giden bir toplumla, en geride kalan bir toplum arasında, en fazla bir nesil kadar fark vardır. Yani bu iş için, (4+4+4=12) yıllık bir süre yeterlidir. Önemli olan, bu yeni eğitim seferberliğine inanmak, başarma azim ve kararlılığında olmaktır. Cumhuriyetin okullarında yetişen yüzbinlerce Türk öğretmeni, ellerine emanet edilen çocuklarımızı, bugünden tezi yok, Atatürk'ün açtığı aydınlık yolda, çağdaş bilim ve tekniğin rehberliğinde yetiştirme seferberliğini başlatmalıdırlar.

Bunun için öğretmenlerimizin yapacağı ilk iş, hangi sosyal, kültürel ve ekonomik kesimin çocuğu olduğuna, kılık ve kıyafetine bakmadan, önyargısız çocuklarımızı sevgi ve şefkatle kucaklamaktır. Bunu çocuğa hissettirebildiğiniz an, açılamayacak kapı yoktur. Bunu yaparken, velilere de aynı duyarlılıkta yaklaşmalı, eğitim ihtiyaçları varsa, onları da rahatsız etmeden eğitmeliyiz. Velileri yanınıza aldığınızda, çözemeyeceğiniz sorun yoktur. Veliyi, samimiyetinize, dürüstlüğünüze, öğrencisinin yararına düşündüğünüze inandırdığınız takdirde, başarılı olmamanız için hiçbir neden yoktur. Yanınıza bir de, okulun mezunlarını, yerel yönetimleri, iş çevrelerini, sivil toplum kuruluşlarını alabilirseniz büyük başarılara imza atabilirsiniz.

Öğretmenlerimiz ellerine teslim edilen vatan evlatlarını; çağdaş bilimle, ulusal ve evrensel kültürle, insan hak ve özgürlüklerinin bilincinde yetiştirmez, sanatın, sporun ve insanı mağaralardan uzayın derinliklerine taşıyan tüm insani değerlerin yaptırımı ile donatmazsa, yarınları kurtaramayız. Atatürk döneminde Millet Mekteplerinin çatısı altında yapılan "Birinci Eğitim Seferberliği"nin amacı, "İYİ İNSAN, İYİ VATANDAŞ" yetiştirmekti. O günün Türkiye'sinde ve dünyasında bu vasıflarda insan ve vatandaş yetiştirmek yeterliydi.

Fakat bugün "21. Yüzyıl Türk İnsanı"nı aynı vasıfta yetiştiremeyiz. Çünkü iletişim, bilişim ve ulaşım sektörlerinde olağanüstü gelişmeler dünyayı küçülttü. Dünya küreselleşme sürecine girdi, uluslararası ilişkiler yoğunlaştı. Bilgi her gün geometrik katsayılarla yenileniyor. İnsanlık tarım ve sanayi toplumundan sonra "Bilgi Toplumu" aşamasına geçti. İnsan ihtiyaçları sürekli gelişiyor, buna göre yeni iş alanları oluşuyor, yeni meslekler hayata geçiyor. Bu nedenlerle geçmişin "İYİ İNSAN, İYİ VATANDAŞ" yetiştirme hedefi, 21. yüzyılın Türk insanının çağa uyumu için yeterli değildir. Bu yüzden 21 yüzyılın Türk insanını yetiştirmek için başlatacağımız "İkinci Eğitim Seferberliğinin amacı, "NİTELİKLİ İNSAN, BİLİNÇLİ YURTTAŞ" yetiştirmek olmalıdır.

Cumhuriyetimizi emanet ettiğimiz gençlerimizin ve çocuklarımızın yetiştiricisi değerli öğretmenlerimize son tavsiyem şudur: Türk insanını küreselleşen 21. Yüzyıl dünyasının "Bilgi Toplumuna taşıyacak olan siz değerli eğitimcilerin REHBERİ, AKIL VE BİLİM; HEDEFİ, ÇAĞDAŞ UYGARLIK OLSUN.

NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE! NE MUTLU TÜRK ÖĞRETMENİNE!

YALAN, TALAN ve İMAN!

, Ahmet Turgut KURTOĞLU
Karabük Şube Başkanı

Bundan 16 yıl kadar önce Devlet Memurluğuna girişlerin sınavla olacağı, memurların görevde yükselişlerinin sınavla ve liyakat üstünlüğü gözetilerek, belirli eğitimleri geçtikten sonra yapılacağı dönemin hükümeti tarafından kararlaştırılmış ve uygulamaya geçirilmişti. O dönemde bu uygulama artık torpilin kalktığı, hak edenin, çalışanın, bilgi ve tecrübe ile donanımlı kadroların göreve geleceği düşünülmüş ve bu uygulama yalnızca memurlar tarafından değil halk tarafından da takdirle karşılanmıştı. Yapılan düzenlemelerle devlet kadroları sınavla memur alımlarına başlamış, gariban halkımıza bu adaletli sistem umut kapısı olmuştur. Yine aynı şekilde mesai mevhumu gözetmeden çalışan, mesleği için kendini yetiştiren memurlarımız görevde yükselme sınavları ile ve

> 16 yıl öncesinde Devletimizin kadrolarına kariyerli, liyakatlı yönetici ve çalışanlar alınması ve böylece kaliteli hizmeti amaçlayan yapısal reformları hak, adalet duyguları ile uygulanmaya başlanmış ancak ne hikmetse haktan, adaletten bahseden gruplar tarafından uygulanamaz hale getirilmiştir.

öyle ki mülakat sisteminin de kaldırılması ile ileriye dönük planlarını yapmaya başlamışlardı.

16 yıl öncesinde başlayan bu uygulamaların 16 yıl sonrasında mükemmel hale gelmesi gerektiği ve göreve yeni başlayan bir memurun kendine hedefler koyması ve bu hedefler doğrultusunda daha verimli olması düşüncesini getiriyor aklımıza. Ama gel gör ki durum 16 yıl öncesini aratan daha vahim bir hal alıyor . Büyük bir belirsizlik, kazanılmış hakların kanun marifetiyle yok sayılması, yapılanlarla ilgili görüş bildirememe ve saymadığımız daha bir çok baskılar. Milli Eğitim Bakanlığımız neredeyse her yıl görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliğinde ya değişiklik yapmıştır ya da yeniden düzenlemiştir. Bir önceki yönetmelikte olan hakkı bir sonrakinde yok saymıştır.

Bakan oluru dediğimiz ve 76. madde ataması olarak adı geçen atamalar Milli Eğitim Bakanlığında uygulanmayan dönem neredeyse yoktur. Hiçbir duyuruya gerek görmeden sanki tek kariyeri ve liyakata sahip olanlar o listedeki insanlarmış gibi tepeden inme bir anlayış ile idareciler atanmıştır. Sınavla göreve gelen ve döneminde kariyeri ve liyakatı uygun görülen, çalıştığı sürelerde takdirler, ödüller alan, ilkleri gerçekleştiren, okulu ve öğrencisi ile yatıp kalkan okul müdürlerimize yeni çıkan ve bizden olmayanları yok etme yönetmeliği gibi algılanan, Danıştay İDDK tarafından da iptal edilen yönetmeliğin Okul Müdürü değerlendirmelerinde "Görev Süreleri Uzatılacak Eğitim Kurumu Müdürleri İçin Değerlendirme Formu" yapılan usulsüzlükler mahkemelerce tespit edilmiştir. Mahkeme kararlarına rağmen bu haksız değerlendirmeleri yapanlar hakkında birçok yerde soruşturma izni verilmemiş ve kollanmıştır. Bazı mülki amirler dışında mahkeme kararları uygulanmamıştır. Yönetici atamaları görevlendirme adı altında tam bir keyfiyete dönüşmüştür. Müdür yardımcısı görevlendirmeleri okul dışından Okul Müdürünün isteğiyle gerçekleşmektedir. Sırtını güç odaklarına yaslayarak oluşturulan bu okul düzenlerinde okul müdürlerinin mesai mevhumu hizmet ettikleri ve kendilerini makamlara getiren güç odaklarına hizmet etmekle ölçülmektedir.

Bu baskılar sonucunda ilk defa bu zaman sürecinde ortaya çıkan ve evet biz bunu yaşıyoruz dediğimiz mobbing (işyerinde yapılan her türlü baskı) dava ve süreçleri… Mobbingin en büyük sebebi ise işin ehli olmayan yönetici ve diğer çalışanlardır. Yönetim sanatını bilmeyenler yönetim gücünü bazı odaklardan alanlar, kendi gibi düşünmeyenlere, kendi gibi olmayanlara ya da işinin ehli olanlara karşı bu baskıyı oluştururlar.

Bu baskıyı uygulayan, usulsüzlüklere kol kanat geren, görmezden gelen bu anlayış gücünü belirli güç odaklarından almakta ve izlediği yolun belirli bir grup tarafından çizildiği anlaşılmaktadır. 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu ile kamuda çalışan tüm memurların haklarının savunulacağı ve bir düzenin geleceği düşünülürken yetkili sendikanın başta Toplu Sözleşme de mali haklarımızın ve diğer haklarımızın korunmaması ve kollanmaması yetmezmiş gibi çalışma hayatında da tam bir kayırmacılığı ön plana çıkaran yönetmelik ve yasalara da müdahil olduğu görülmektedir. Bu müdaheleler tüm kamu çalışanlarına mobbing olarak yansımakta, çalışanların sağlık sorunları ile yaşamasına sebep olmakta, çalışma huzurunu bozmaktadır. Yaptığı müdahalelerle ve tek taraflı önerilerle üyeleri ile diğer çalışanların huzurunu bozan yetkili sendika Memurlardan kesilen emekli keseneğinin oranlarının sessiz sedasız artırılmasında da sesini çıkarmamıştır. Her söylevlerinde haramdan helalden bahseden kişilerin ve kurum temsilcilerinin kayırmalarla gelinen

makamlarda elde edilen kazançların haram olup olmadığını sorgulamamaları o insanların karakter yapısını ortaya koymaktadır. Bu kayırmalarla göreve gelenlerin ve getirenlerin gasp çetelerinden bir farkı yoktur.

Yaklaşık 16 yıl geçmesine rağmen devlet memurluğuna alınmalarda yaşanan torpilli alımların devam etmesi, özel kalem müdürlüklerinin hüllenin merkezi haline getirilmesi ve üst düzey yetkililerin yakınlarının bu hülle ile üst düzey görevlerde görevlendirilmesi, görevde yükselme kriterlerinin sürekli değiştirilmesi ve mahkeme kararlarının uygulanmasında yeni yönetmelik ve kanunlarla uygulanamaz hale getirilmesi ülkemizin, kariyeri ve liyakatı sorgulanan ellerle yönetilmesine sebep olmaktadır. Sadece eğitimin yönetilmesi ile ilgili bazı keyfi tasaarufları sıralarsak asıl amacın ne olduğu sanırım daha iyi anlaşılacaktır.

Norm kadrosu bulunmayan kurumlarda norm var gösteriliyor ve yandaş sendika üyesi bu norma tayin ediliyor.

İptal edilmiş yönetici atama yönetmeliğine göre işlem yapılıyor. (Bakanlığın yeni yönetmelik çıkıncaya kadar işlem yapılmaması ile ilgili yazısına rağmen)

İl Özel İdarenin ödenekleri kullanılırken yandaş okul müdürlüklerine keyfi olarak dağıtılmakta, ası ihtiyacı olan okullar mağdur edilmektedir.

Yandaş Okul Müdürleri yazılı ve mülakat sınavlarından 90- 100 puan almalarına rağmen, atandıklarından 15 gün sonra en basit yazışma kurallarını bilmedikleri ortaya çıkıyor ve hizmet içi eğitim kursuna alınıyor.

Yeni açılan eğitim kurumları, duyuruya çıkmadan el altından öğretmen ataması ve yönetici görevlendirmeleri yapılıyor

Fen Lisesi gibi seçkin eğitim kurumlarına geçmiş yönetmelik zamanı içinde, yandaşların önünü açmak için hiç almadığı Aylıkla Ödül ve Takdirnameler MEBBİS sistemine ekleniyor, hakedenlerin önü kesiliyor, sahtekarlık ortaya çıkınca onay veren sorumlu kurum müdürü, atamadan sorumlu şube müdürü hakkında hiçbir işlem yapılmadığı gibi , hak sahibine hakkı iade edilmiyor.

Yargı yoluyla iptal edilen yönetmelikle atanan yandaş yöneticiler görevlerine devam ettiriliyor. Çünkü idarecilikteki esas amaç eğitime hizmet etmek değil eksiksiz ders ücreti almaktan başka bir şey değil. Çalıştığı okulda ders dağılımı gereği kendi branşında maaş karşılığı ders saatini doldurması imkansız olan,derse girdiğinde sınıf hakimiyeti bile olmayan pek çok öğretmen müdür, müdür yardımcısı yapılarak ayda 1000 liralar civarında para ile ödüllendirilmiş oluyor. Bütün bu kıyaklara mazhar olmanın yolu da malum sendikanın yandaşı siyasi iradenin çemkiren zağarı olmaktan geçiyor maalesef.

Çok basitçe ve herkesin gördüğü şekliyle kamuda özellikle eğitim iş kolunda yaşanan bu yeni dizayn şekli ülke yönetiminde siyasi ahlaksızlığın, kamu alanında ise siyasi iradeye teslim olarak hak,hukuk ve vicdan kavramını tamamen şahsi menfaatine endeksleyen bir zihniyet güruhunun kurduğu sözde STK larla ya bendensin (bana hizmetkar olacaksın) eğer değilsen nefes alma hakkın bile yok anlayışının hakim kılındığı bir yönetme şekli sadece kamu da çalışanlara değil tüm ülke insanına dayatılmaktadır.

16 yıl öncesinde Devletimizin kadrolarına kariyerli, liyakatlı yönetici ve çalışanlar alınması ve böylece kaliteli hizmeti amaçlayan yapısal reformları hak, adalet duyguları ile uygulanmaya başlanmış ancak ne hikmetse haktan, adaletten bahseden gruplar tarafından uygulanamaz hale getirilmiştir. Mücadelemiz sistemimizin kariyer ve

liyakatı gözeten, haktan ve adaletten yana olan, kayırmalara izin vermeyen, milli ve manevi değerlerimizi yeniden okullarımızda hissettirebilen ve yaşatabilen bir sistem oluncaya kadar, hiç bir menfaat beklemeden yıllarca en zor şartlarda bile desteğini eksik etmeyen ve hiçbir menfaat karşılığında davasından dönmeyen üyelerimizden aldığımız güç ile her türlü baskı karşısında yılmadan devam edecektir.

Kısaca özetlersek tahrip,tahrik ve tahriş aslında bizim sendikamız üyesi olmayanlar kamudan tahliye edilsin anlayışından bile daha tehlikeli olarak T.C nin üniter yapısına düşman bir zihniyetin silahsız sürülerine önlerine atılan yağlı kemikler uğruna devlet geleneğini ve kamu düzenini bilerek ve isteyerek talan ettirmekten başka bir şey değildir. İstiklal Marşımızın söylenmesinin mecburi olmaktan çıkarılması ve okullarımızda okutulmaya devam ettiği süreç içersinde ANDIMIZ'ın kaldırılması teklifinin kimlere yaptırıldığı/hangi STK ların karanlık zihinlilerince yaptıkları toplantıların sonuç bildirgelerine konulduğu aslında oyunun Türk Milleti üzerine yapılan abdestli haçlı seferi olduğunu açıkça göstermektedir.

Ülkemizde teörürün geldiği noktayı da kamu daki bu gelişmelerle birlikte değerlendirecek olursak sanırım fotoğrafın bütününü daha iyi görebiliriz. Allah milletimizin yar ve yardımcısı olsun. İşimiz şimdiye kadar hiç olmadığı kadar zor, zor çün ki bu sefer haçlı boynunda haç elinde şövalye kılıcıyla değil sıvadığı kollarından abdest suyu akıyor görüntüsü ile saldırıdadır!

GELENEKSEL EĞİTİM VE MONTESSORİ EĞİTİMİ

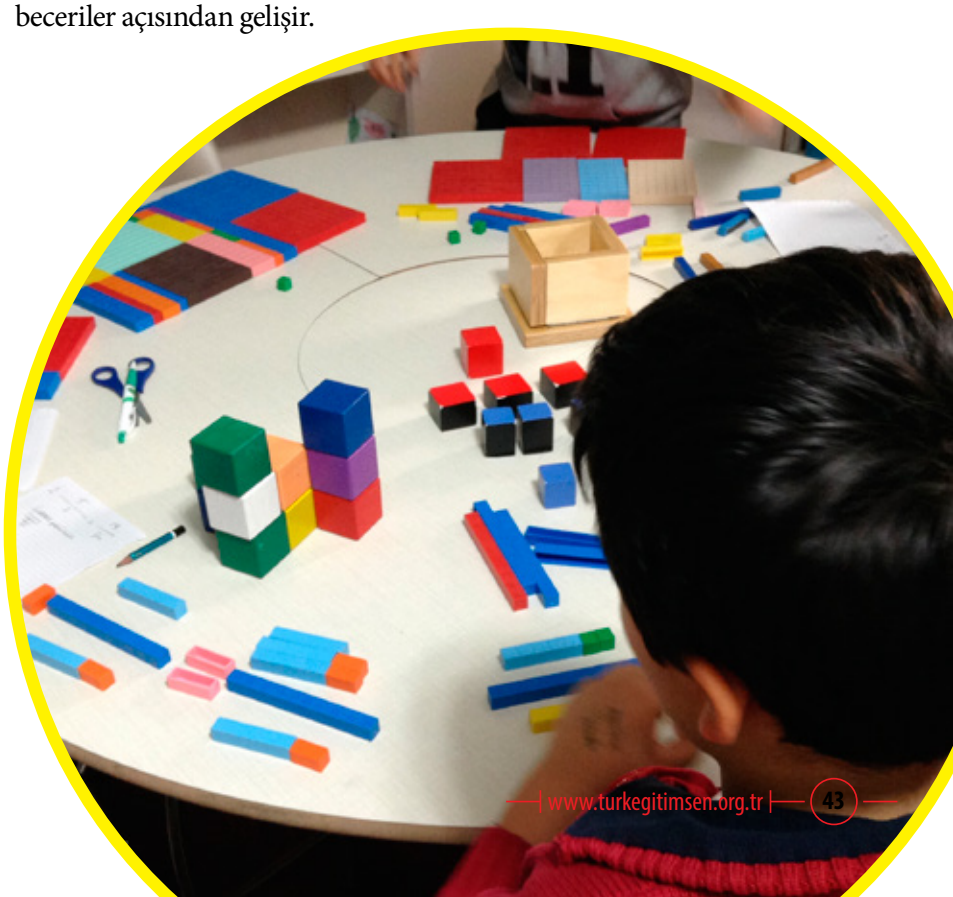
Ender EYÜPOĞLU

Montessori Yöntemi Nedir?

Çocuğun doğasında var olan öğrenme ve merak duygusunu körelten mecburi öğrenme yerine, öğrencilerin vakit geçirmekten zevk aldığı, öğrenmeyi yaşamdan ayrı bir faaliyet olarak görmediği bir eğitim yöntemidir. Montessori yöntemi ile çocuklar zarif ve huzurlu olmanın teşvik edildiği bir ortamda bulurlar kendilerini. Her çocuğa var oluşundan dolayı saygı prensibi vardır. Arkasından sevgi ile değer gördüklerini fark ederler. Eğitim öncelikli olarak duygusal ve sosyal gelişimine duyulan ilgi ve saygıyla başlar. Montessori öğrencileri kalabalığın içinde kaybolan birer eleman olmak yerine içten ve destekleyici bir topluluğun üyesi olma farkındalığını yaşar. Montessori eğitim programı içerisinde sınıflar, bilgiyi derin ve kapsamlı bir şekilde sunabilecek araçlarla donatılır. Akademik bilgiyi öğrencinin en basit şekliyle anlamasını sağlayacak araçlarla sunan ve "yaparak yaşayarak öğrenme" anlayışıyla eğitim veren okullarda sınıflar da uygulamalı eğitime imkân verecek şekilde düzenlenir. Böylelikle öğrenciler derste yüksek konsantrasyon, eğlence, kapsamlı bilgi edinme ve araştırma faaliyetlerini aynı anda ders içinde yürütebilirler. Okul bir mecburiyet halinden çıkıp yaşamsal bir ihtiyaç ve keyif aldıkları bir ortam haline dönüşür. Çocuk hem akademik hem de yaşamsal beceriler açısından gelişir.

Montessori Felsefesi Nedir?

Maria Montessori şu sözleriyle felsefesini ortaya koymaktadır: "Çocuklar, çocukluklarının ilk döneminden itibaren çevrelerindeki insanları dünyayı keşfetmek için bir yardım kaynağı olarak görmeye alıştırılırlarsa, farklı ırklardan ya da dinlerden gelen insanlara karşı ürkek ya da düşmanca tavırlar takınmaya yönelmezler. "

Geleneksel Eğitimle Montessori Yöntemi Arasındaki En Temel Farklar Nelerdir?

Geleneksel Eğitimler	Montessori Eğitimi	Sonuç
Çocuk öğrenmenin ezberleme olduğunu öğrenir. (rote learning)	Çocuklar öğrenmeyi öğrenir.	Ezberleyerek öğrenen çocuk bilgisine hakim değildir ve bilgiyi çabuk kaybeder oysa Montessori çocukları öncelikle öğrenme mekanizmalarını geliştirir ve bilgiyi hayata geçirecek şekilde öğrenir.
Çocuğa yetişkinin öğrettiği düşünülür.	Çocuk kendisi öğrenir.	Öğrenme deneyimi kişinin bireysel olarak yaşadığı deneyimdir. Bir yetişkinin çocuğun öğrenme sürecine katkısı olabilir ama öğrenen çocuktur.
Çocuk dış disipline uyar.	Çocuk iç disiplin geliştirir.	Dış disipline uyan kişiler disiplini temin eden mekândan ayrıldığı anda disiplini kaybeder. Oysa iç disiplin bireyin kendisinden kaynaklanır ve birey için çok değerli bir özelliktir.
Öğrenci sınıfın seviyesine uyum sağlamak zorundadır.	Eğitim, kişinin kendi becerilerine ve hızına göre belirlenir, kişiye özeldir.	Geleneksel eğitimde daha fazla öğrenmeye hazır olan çocukla, öğrenmek için daha fazla tekrara ihtiyaç duyan çocuk için yapılacak bir şey yoktur. Oysa Montessori eğitiminde çocuk sürekli olarak ilerler ve hiçbir konu eksik bırakılmaz.
Çocuk yetişkin tarafından belirlenen konuyu çalışır.	Çocuk ilgisi doğrultusunda da çalışabilir.	Kendi ilgilerini de işin içine katarak çalışan çocuklar daha hızlı ve verimli öğrenir, kendi seviyelerini yükseltirler.
Soyut kavramlar soyut olarak sunulur.	Soyut kavramlar önce somut olarak sunulur.	Soyut algılama becerisi somut algılamadan sonra ve daha ileri yaşlarda gelişir. Bu nedenle çocuğa soyut olanı kavratmaya çalışmak ezberletmenin bir çeşididir. Somuttan soyuta ilerlemek daha çabuk sonuç veren ve algı kanallarını açan bir yöntemdir.
Çocuğu öğrene süresini öğretmen belirler.	Çocuk öğrenme süresini kendi belirleyebilir.	Geleneksel eğitimde merkez öğretmendir ve öğretmenin hızı temel alınır. Montessori eğitiminde ise çocuğun hızı kayda değerdir ve buna göre planlama yapılır.
Çocuk çalışmalarını sürekli olarak öğretmenin değerlendirmesini ve onaylamasını bekler. Övgü almak için çalışır, ceza almamak için sorumluluklarını yerine getirir.	Çalışma amacı ve hızı konusunda iç motivasyon geliştirmesi sağlanır. Öğrenmenin birisi için (anne-baba veya öğretmen) veya birisi sayesinde değil yaşamsal bir gereklilik olduğu duygusunu alır.	Böylelikle bir başarı veya başarısızlık durumuna bağlı olmadan çalışmayı ve öğrenmeyi hayatın bir parçası olarak algılar.
Öğretim aracı olarak kâğıt kalem defter kitap dışında kayda değer çok materyali yoktur.	Öğretim araçları çocuğun birden fazla duyusuna aynı anda hitap eder, hemen her konu için bilgiyi somutlaştıran ayrı özelleşmiş araçları mevcuttur.	Montessori araçları dâhiyane yapılarıyla soyut bilgileri somut olarak öğretirken aynı anda çocuğun yaparak yaşayarak bilgiyi içselleştirmesini sağlar.
Geleneksel eğitimde çocuk sınırlandırılmış öğrenme sürelerinde mecburen öğrenme faaliyetini gerçekleştirir. Derse katılmasa da orada durmak ve teneffüse kadar sabretmek zorundadır.	Montessori eğitimi, öğrenmenin bir "mesai doldurma" faaliyeti olmadığını, ilgisini çekmeyi başardıktan sonra saatlerce ara vermeden konusuyla meşgul olabileceğini çocuğa hissettirir.	Sürekli bir meşguliyeti olan ve kendi gelişimini takip edebilen çocuk, algı ve yeteneklerinin farkına vararak istekle ve keşif duygusuyla çalışır. Bu da konsantrasyon süresini uzatır. Çalışma alışkanlıklarını düzenler.

BAĞIMSIZ, ŞANLI VE YÜKSEK BİR TOPLULUK HALİNDE YAŞAMAK İÇİN VERDİĞİMİZ HUKUK MÜCADELELERİ

Av. Alican ERTAŞ

Türkiye'miz, tarihinin en zorlu ancak bir o kadar da vatandaşların sabırlı olmasını gerektiren dönemlerinden birini yaşamaktadır. Devletimizin her bir köşesinin, devlet terbiyesinden yoksun ve bireyci kişiler tarafından adım adım işgal edildiğinin farkındayız. **Kaldı ki, yaşanan olayların sorumlularının kim olduğu da gayet iyi bilinmektedir.** Unutulmamalıdır ki, Türk Eğitim-Sen olarak verdiğimiz mücadele *"etnik ve bölücü teröre"* olduğu kadar birtakım yönetici ve bürokratın neden olduğu *"bürokratik teröre"* de karşıdır. Bu vesileyle, güzel memleketimiz uğruna canını ortaya koyan bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, sevdiklerine ve bütün milletimize başsağlığı dileriz.

***

Kurulduğu günden bugüne adil bir yönetici atama ve yer değiştirme sistemi oluşturulmasının mücadelesini veren Türk Eğitim-Sen, gerek idari gerek de hukuki anlamda *Yönetici Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliklerine* ilişkin yapılan düzenlemeleri yakından takip etmiştir. Yönetici atama konusunda açmış olduğumuz davalarda, ilgili atamalar hakkında pek çok iptal kararı alınmış, hukuka ve hakkaniyete aykırılık teşkil eden işlemlerin uygulanmasının bu sayede önüne geçilmiştir. Bu hukuk mücadelesi, düzenlemeyi kimin yaptığı veya iktidarda hangi siyasi partinin bulunduğuna bakılmaksızın yürütülmüştür. Nitelikli, donanımlı ve işini tam yapan kişilerin atamalarının gerçekleştirilmesinden ziyade, *"yalnızca yandaş atamayı kolaylaştırıcı"* her türlü düzenlemenin takipçisi olacağımızı herkesin bilmesi gerekmektedir. Bununla beraber, Türk Eğitim-Sen olarak verdiğimiz hukuki mücadeleler sonunda, Ankara 7. İdare Mahkemesi tarafından 4/C statüsünde görev yapan personelin sendika üyesi olabileceği yönünde karar verilmiştir. Kurumlar arası usulsüz atamalar, usulsüz promosyon anlaşmaları ile çocuklarımızın

can güvenliğini tehlikeye sokan "servis araçlarının yaş sınırının 12'den 20'ye çıkarılmasına" ilişkin düzenlemelere açmış olduğumuz davalardan zaferle ayrıldık. Hafta sonuna tekabül eden seminerlere ek ders ücretinin ödenmesi ile İLKSAN aidatlarının iadesine ilişkin verdiğimiz hukuki mücadelelerimizde haklı olduğumuzu bir kez daha gösterdik.

Sendikalar, çalışanların ortak hak ve çıkarlarını korumak için kurulmuş; devlet, ***siyasi parti ve iktidar*** örgütlenmelerinden bağımsız örgütlenmelerdir. Buna karşın, sadece mensup olduğu sendikanın faaliyeti kapsamında yapmış olduğu açıklama dolayısıyla hakkında kınama cezası verilen şube yöneticilerimizi temsilen açmış olduğumuz davada hak kaybının önüne geçtik. Yine Sendikal izin talebine maaş kesme cezası veren zihniyete karşı mücadelemizi ortaya koyup hukuksuzluğun önüne geçtik. Ayrıca, eş durumu atamalarına kısıtlama getiren düzenlemelerin hem idari hem de hukuki anlamda takipçisi olduk. Keyfi mesai uygulamalarının önüne geçmek için Yargıyı harekete geçirdik.

Verdiğimiz nice hukuk mücadelelerinden birkaç örnek daha sunmak gerekirse, Türk Eğitim-Sen olarak, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ihtiyaç olmamasına karşın şube müdürlüğüne geçici olarak görevlendirilen 214 kişinin görevlendirilmelerinin yargıya intikal ettirilmesi sonucu, her ne kadar ilk derece mahkemesi dava açma ehliyetimizin olmadığını ileri sürerek davayı reddetse de, Danıştay nezdinde karar temyiz

edilmiş ve ilk derece mahkemesinin kararı bozulmuştur.[1] İlgili kararda, *"kişisel, meşru ve aktüel bir menfaat ilgisi olanlar tarafından iptal davasına konu hususların kabulünün zorunlu olması gerektiği"* vurgulanmıştır. Bununla birlikte Danıştay, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan "sınav şartına bağlı olmaksızın Bakan onayı ile 26 şube müdürünün atanması" şeklindeki düzenlemeye açmış olduğumuz davada, yine ilk derece mahkemesinin ehliyetsizlik yönünden vermiş olduğu kararını bozarak hukuka aykırılığa son vermiştir.[2]

Samsun İlimizde, eğitim kurumları yöneticiliği müdür yardımcılığı ve başyardımcılığı sınavına girebilmek için yaptığı başvurusu reddedilen üyemiz adına açılan davada ise, Samsun 2. İdare Mahkemesi'nin almış olduğu karar[3] ile dava konusu ret işlemi iptal edilmiştir. Her ne kadar Çarşamba Kaymakamlığı mahkeme kararını uygulamaktan kaçınma yolunda ısrar etse de, Milli Eğitim Bakanlığı ile yaptığımız görüşmeler olumlu netice vermiş, üyemiz tek kişilik açılan eğitim kurumları yöneticiliği sınavına girmiştir.

Son dönemde, eğitim kurumları yöneticilerini doğrudan ilgilendiren ilgili yöneticilerin değerlendirilmesi sürecinde ise *"nesnel, somut ölçme ve değerlendirme kriterlerine dayanmayan ve bu haliyle de objektiflikten uzak, soyut ve dayanaksız"* yöntemlere karşı adeta savaş vermekteyiz. Kaldı ki, verdiğimiz mücadelenin meyvelerini almaya başladığımızı da belirtmemiz gerekmektedir. Verdiğimiz uğraşılar sonucu birçok yürütmeyi durdurma kararı ve iptal almış bulunmaktayız.[4] Hatta Gaziantep 1. İdare Mahkemesi almış olduğu yürütmeyi durdurma kararında[5], **"Eğitim Bir-Sen temsilcisi**

1 Danıştay 2.D., 2012/6379 E. ve 2012/5495 K. sayılı kararı

2 Danıştay 2.D., 2011/3117 E. ve 2013/3775 K. sayılı kararı

3 Samsun 2. İdare Mahkemesi, 2011/1710 E. ve 2012/1130 K. sayılı kararı

4 Bazı Yargı kararları için bkz: İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. Kurulu'nun 2014/7898 YD itiraz numaralı kararı, Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin 2014/1949 sayılı YD kararı, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1. Kurulu'nun 2014/7502 ve2014/7492 itiraz numaralı kararları ile Hatay İdare Mahkemesi'nin 2013/2071 E. ve 2014/1305 K. sayılı iptal kararı

5 Gaziantep 1. İdare Mahkemesi,

olup Şahinbey İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde Şube Müdürlüğü görevine vekâlet eden M.K.'nin aynı zamanda sınava giren adaylar arasında yer alması ve yarışma sınavı niteliğindeki bu sınavdan en yüksek puanı almasının sınavın objektifliğini ortadan kaldırdığını, bunun yanı sıra Eğitim Bir-Sen üyesi adayların sınavda çok yüksek oranda başarılı olmasının bu durumu destekler mahiyette olduğu" sonucuna gerekçeli kararında yer vermiş bulunmaktadır. Ayrıca ve açıkça vurgulamak gerekirse yoğun hukuki mücadelemiz sonucu, sınavsız yurt müdürü atamaları Anayasa ile 2577 sayılı Yasanın 28. Maddesine aykırılık teşkil ettiğinden iptal edilmiş; şube müdürü atamalarının yalnızca sözlü sınavla gerçekleştirilmesine yürütmeyi durdurma kararı[6] verilmiş ve hatta devam eden süreçte ilgili işlemler iptal edilmiştir.

İçinde bulunduğumuz 2015 yılında ise birçok hukuk zaferi kazanmış bulunmaktayız. Buna ilişkin en önemli gelişmelerden biri, 4/C statüsünde yer alan personeli ek ödemelerden yararlanmasına ilişkindir. Öyle ki, açılan davalarla Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin 2014/1352 E. ve 2015/34 ve Ordu İdare Mahkemesi'nin 2013/1340 E. ve 2014/1670 sayılı gerekçeli kararlarında "…atanma şekli diğer memurlara göre farklı olmakla birlikte, 657 sayılı Yasa'nın 4/C maddesi uyarınca yapılan sözleşme uyarınca istihdam edilen personelin de, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aylık aldıklarının kabulü gerekmekte olup, memurlara tanınan aynı özlük haklarından yararlandırmalarının hakkaniyete uygun olacağı açıktır." ifadelerine yer verilerek, 4/C'ye mensup personelin ilgili ek ödemelerden yararlandırılmamasının önüne geçilmiştir.

***

Hukuk, yetkili organlarca ve usulüne uygun olarak çıkarılan, kamu gücüyle desteklenen, muhatabına genel olarak nasıl davranması yahut nasıl davranmaması gerektiğini gösteren normlar bütünüdür. Bir başka deyişle, hukuk kimsenin malı değildir; araç değil, amaçtır. Ancak ne var ki, günümüzün en büyük modası(!) ise **"mahkemeler tarafından verilen yargı kararların uygulanmaması"** şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizi yöneten kimselerin, demokrasiye aykırılığın ötesine geçmeyen bu sözde moda akımına kendilerini kaptırdığını görmek bizi derinden(!) yaralamaktadır. Hukuk herkese lazımdır. Bugün hukuku tanımayanlara da gün gelecek bu hukuk lazım olacaktır.

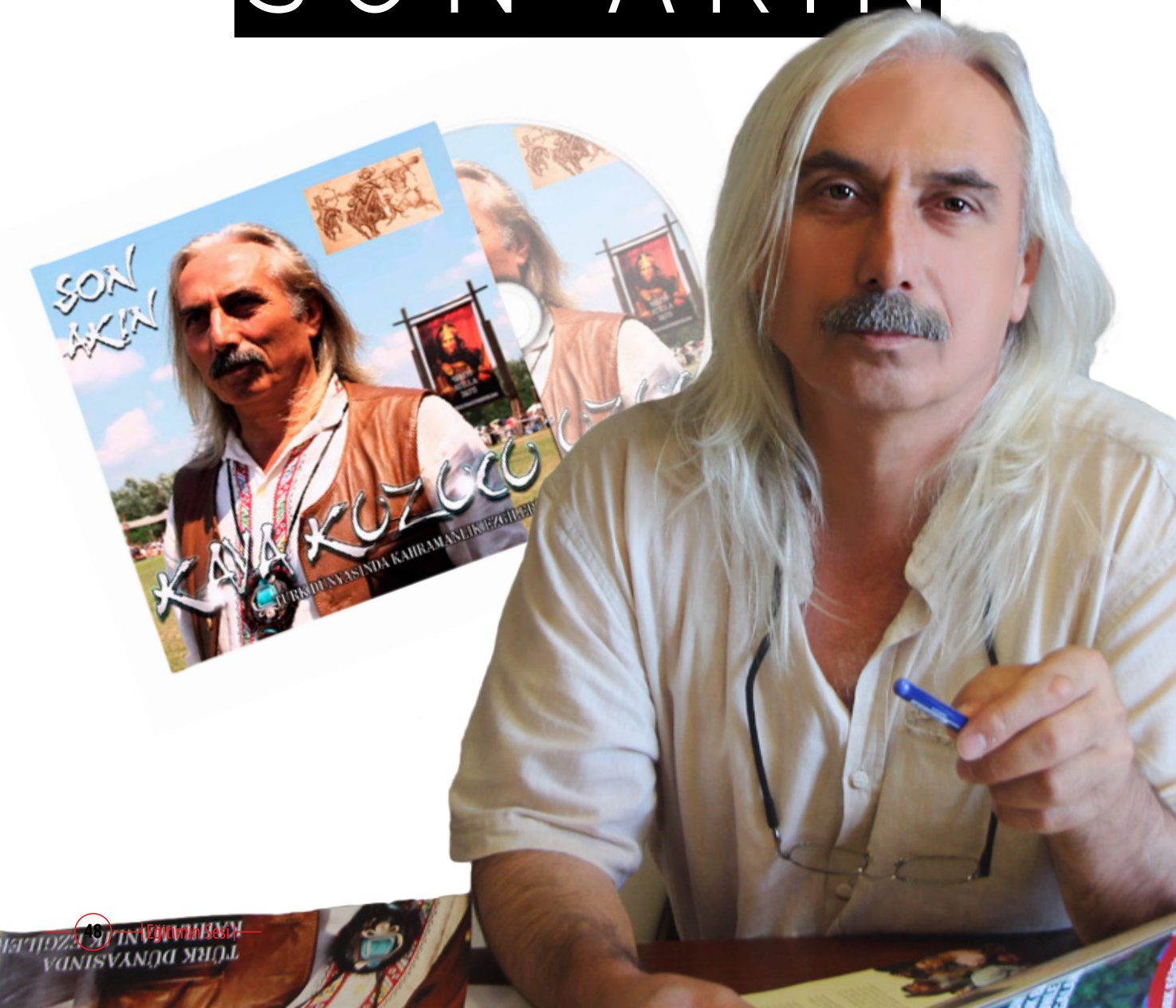
***

Sendikamıza ve vermiş olduğumuz hukuk mücadelesine karşı yapılan baskı ve yıldırma çalışmaları bizi asla yolumuzdan döndüremeyecektir. Nitekim Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, milletimizin hür, bağımsız, şanlı ve yüksek bir topluluk halinde yaşaması gerektiğine ilişkin *"En önemli ve feyizli görevlerimiz, milli eğitim işleridir. Milli eğitim işlerinde mutlaka muzaffer olmak lazımdır. Bir milletin gerçek kurtuluşu ancak bu suretle olur."* şeklindeki ifadeleri tam da günümüzü özetlemektedir. Çoğulcu hukuk ve demokrasi anlayışının gerçekte ne demek olduğunu *"birilerine"* öğretmek, hukuk ve demokrasiyi güzel devletimizin iliklerine kadar işlemek için verdiğimiz savaşın hiçbir zaman sona ermeyeceğini bir kez daha vurgular, üstünlerin hukukun değil, gerçek anlamda hukukun üstünlüğünün egemen olduğu günlerin yakın olmasını dileriz.

2014/1224 E. sayılı kararı

6 Danıştay 5.D., 2013/8367 E. sayılı YD kararı ile Danıştay 2.D., 2013/10363 E. sayılı YD kararı

Halk Ozanı-Şair
KAYA KUZUCU
ve son albümü
SON AKIN

Son akın albümünü bize anlatır mısınız?

Son akın Türk dünyasındaki kahramanlık ezgilerinden oluşuyor. Türk müziği içerisinde bir formu kapsıyor.

Nedir bu hocam?

Türk müziği içerisinde birçok form vardır. Halk müziği, Klasik Türk sanat müziği, Tasavvuf Müziği, Tekke Müziği gibi olanlar söz konusu olduğu gibi öylemi tasnif etmeliyiz.

Böyle bir tasniften sonra kendi içerisinde de tasnifler söz konusu. Mesela Halk müziğinde türkülerimizi kırık havalar, uzun havalar gibi de sınıflandırırız veya ağıtlarımız koçaklamalar yiğitlik, kahramanlık türküleri Arguvan ağzı baraklar semahlar bozlaklar hoyratlar gibi…

Son akın bunun neresinde?

Son akın kahramanlık veya savaş müzikleri içerisinde mütalaa edilmelidir.

Bu albümde bir kaç eserin sözsüz yani enstrümantal olduğunu görüyoruz. Bu hususta bizi bilgilendirir misiniz?

Batıda enstrümantal, Türk Dünyasında küğ, Anadolu'da taksim, açış, peşrev gibi söz olmadan ve melodi aksettiren eserler vardır.

Benim üzerinde durduğum söz olmadan duygu ve düşüncelerimizi melodik dizi ile anlatmamızdır.

Kaya KUZUCU Kimdir ?

Kuzucu, ilkokulu, ortaokulu ve liseyi okuduktan sonra Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kelam ve İslam Felsefesi bölümünü bitirmiştir. Sonraki öğretmenlik döneminin ardından, 1993'de Motif Müzik şirketini ve Müzik topluluğunu kurmuştur.

Albümleri

Bir gün geri döneceğiz
Adak
Yolbaşçı
Kızıl Elma 1
Kızıl Elma 2
Tasavvuftan Halk Müziğine
Ruhların Göçü

Halk Bilimi'ndeki Teorik Çalışmaları

İslam'da Musiki(Günışığı)
Aşıkların ve Ozanların Tasavvufî yönleri.
Sanatçı ve Toplum
Liseler için Din Kültürü kitabı
İslam'da Milliyetçilik
Aşıklık ve Ozanlık Geleneğindeki makamlarda Türk Tasavvuf Musikisindeki Makamların Ortak Olanları ve Kullanıldıkları alanlar
Aşıklık ve Ozanlık Geleneğinde Dini ve Ahlaki Motifler(2004) Doktora Tezi
"Türkülerin Öte Yanı" ve "Müziğin Felsefesi" adlı kitapları yayınlanmadı.

Sizin çalışmalarınızda bu örneklere rastlıyoruz. Ruhların Göçü gibi. Bu albümde sözsüz eserlerinizin sayısını arttırmışsınız ileride tamamı küğ olan bir albüm düşünüyor musunuz?

Evet. Fakat şunu karıştırmamak gerek bir türkünün veya bir şarkının sözlerini çıkarıp enstrümantal hale getirmek değil.

Eser doğuşuyla sözsüz olup söz olmadan duygu ve düşünceleri anlatmalıdır.

Son akın(Bağlama senfonisi) bu tür bir eser mi?

Evet savaş müziği formundadır ve savaş meydanındaki hali izah eden bir formdur. Yine Köroğlu, Timur adlı eserlerde bu formadadır

Hangi Türk topluluklarından örnek verdiniz?

1-)Anadolu (Dadaloğlu ve Türklüğüm Ebedidir)

2-)Kırgızistan (Kırk Cigit)

3-)Kırım (Timur)

4-)Tuva (Turan)

5-)Karaçay (Nart Örüzmek)

6-)Altay (Aba Çanım)

7-)Anadolu (Son Akın-Bağlama Senfonisi)

Albümde tamamını tamamlayacaksınız?

Son akın birinci albüm. Her Türk topluluğundan birer örnek olmak üzere 4 albümde tamamlamayı planlıyorum. Çünkü 43 Türk topluluğu söz konusu

Son akın bu alandaki çalışmanın birincisi tamamı kaç albümde sonuçlanacak.

Türk Dünyasındaki kahramanlık ezgileri 43 Türk Topluğundan birer örnekle temsil edileceği için dört albümde tamamlanacak. Repertuar çalışmaları tamam.

Stüdyo çalışmalarına başlarsam 6 ayda tamamlarım diye planlıyorum.

Daha sonraki çalışmalarınız ne olacak?

Sırada Türk Dünyasındaki mistik(Teolojik-dini) müzikler olacak. Bunu tamamladıktan sonra ilk albümüm olan BİR GÜN GERİ DÖNECEĞİZ'i günümüzün teknolojiden faydalanarak yeniden yapmayı düşünüyorum.4 çünkü o zaman ki teknoloji bugünkü kadar ileri seviyede değildi. Dolayısıyla kayıt düzgün olmadı. yeni bir düzenleme ile tekrar o albümü çıkartmak istiyorum.

Siz eğitmen bir gelenekten geliyorsunuz. Müziği bu alanda nasıl kullanmayı düşünüyorsunuz?

Biraz rahatlayıp zaman bulduğumuzda Burak Kuzucu ile birlikte bir konu çalışıyoruz. Onu albüme yansıtacağız oda şu: Bağlama eğitiminde egzersizler önemli bir yer tutuyor. "Tavırlar" ve "tezene vuruşları" ile ilgili yöreler ve diziler göz önünde tutularak, bilindik melodiler ve yeni bestelediğimiz dizilerden oluşan teorik yapıyı kitaplaştıracağımız gibi onu albüm çalışmamıza döndüreceğiz. Tabi bu enstrümantal olacak. Bu

çalışma her yaşta ve seviyedeki ilk-orta-lise-üniversite-lisans-yüksek lisansöğrencilerinin çalışarak dinlenmesine katkı sağlayacak.

Sizin ideolojik bir çizginiz var ama kronik çizgilere takılmadan kültürünüzün genlerini koruma-da katısınız. Niçin?

: Ben bir Türk Milliyetçisiyim. Milliyetçilik sadece Türk milletinde mevcuttur. Diğerlerinin ki şovenistlikdir. Bunu ayırt etmek gerekir. Bizim anlayışımızın temelinde kültürel milliyetçilik vardır. Dolayısıyla kültürümüzün temelini korumak esastır. Taviz vermemek gerek kavramların adını düzgün koymak gerekir. Sözlerin milliyetçi söylevlerle oluşması yeterli değildir. Kullanılan makamlar ve formlar daha önemlidir.

Hem Türk milliyetçisiyim diyeceksiniz hem de arabesk yapıyı kullanacaksınız. Bu olmaz. Bunun adı SİYASAL ARABESK olur. Türk müziğini kalıpları, formları ve dizilerine zarar vermeden yapmak etmek gerekir. Sanatçı ve ilim adamı dünya görüşünün mutlaka siyasetini yapmalı ama politikasını değil. Çünkü yönünü tespit etmeyen insan kuru yaprak gibidir. Yönünü rüzgâr tayin eder.

Siz Kelam ve İslam felsefesi mezunusunuz. Sanatınıza aldığınız eğitimin yansıması nasıl oldu.

İslam dinini iyi bilmem benim sıkı bir Türkçü oluşuma sebeptir. Felsefeyi bilmemde insanın haleti ruhiyesini çabuk okumama ve sonsuzluğu çağrıştıran bir anlayışa vesile olmuştur.

Buradan bakarsak müzikle felsefe bağlantılı bir çalışmanız olacak mı?

Evet ama bu teorik bir eser olacak. Yani bir kitap düşünüyorum. "Müzik Felsefesi" veya "Müziğin Felsefesi" adı ile bu eser, bestekarların çalışmalarında anahtar rolü üstlenecektir. Ayrıca doktoradaki çalışmalarımdan oluşan bir eser var TÜRKÜLERİN ÖTE YANI. Bu eser türkülerimizdeki dini ve ahlaki motiflerin şifrelerini işaret eden ayrıca felsefi derinliği olan türkülerimizin izahını içeren bir eser olacak. İnşallah bu eserleri en kısa zamanda bitireceğim. Yine Türk dünyasında ortak paydalarımızı anlatmak üzere adım adım gezmiş olduğumuz Türk yurtlarından gezi izlenimlerimi dergimizde anlatacağım Bir dahaki gönül sayfamızda buluşmak dileğiyle esen kalın.

GÜZEL DİLİMİZ TÜRKÇEMİZ KARAMANOĞLU MEHMET BEY'İN VE PADİŞAH II. ABDÜLHAMİD'İN DİLİMİZ ÜZERİNE YAYINLADIĞI FERMANLAR

Necdet BAYRAKTAROĞLU

Dil bir milleti oluşturan ve milliliği sağlayan önemli unsurlardan biri olup o milleti oluşturan fertler arasında anlaşmayı sağlar. O milletin atalarının yüzyıllar boyunca elde ettiği tecrübeleri muhafaza eder ve onları nesillerden nesillere aktarır. Kültürün ve millet olmanın temel taşıdır ve milletlerin en aziz kıymetli servetidir.

Yüce Allah Kuran'ının Hucurat Suresi 13.Ayetinde ***"Ey insanlar! .... Sizi millet ve kabileler haline koyduk ki, birbirinizi kolayca tanıyasınız.,…"*** diyerek insanları, milletler ve kabileler haline getirdiğini belirtmektedir. Yine Rum Suresi 22.Ayette ***"G***ökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin değişik olması ***O'nun varlığın***ın belgelerindendir. …" denilerek, Yüce Allah dil ile milleti, renk ile de ırkı anlatmaktadır.

Hz. Peygamberimiz ***"Kişi kavmini sevmekle suçlandırılamaz. Kavminin efendisi kavmine hizmet edendir."*** demiştir. Demek ki dil, hem dini hem de milli vasıflıdır. Dili korumamız ve geliştirmemiz ilk önce dini bir vazifedir.

Dünya üzerinde, geniş coğrafya da yaygınlık gösteren Türkçemiz, tarih boyunca birçok devlet kurmuş olan Türk Milletinin dilidir. Bu kadar geniş bir coğrafyaya yayılmış olmasının sebebi ise, Türk Milletinin hiç durmadan fetih ruhu ile hareket etmesindendir. Asya kıtasından başlayarak, birçok millet üzerinde iktidarını sürdürmüştür.

Macar Türkolog V. Vambery: ***"Balkanlardan çıkan birisi,*** Türkçe konuşa konuşa Çin'e kadar seyahat edebilir." diyerek, Türkçe yurdunun büyüklüğünü anlatmıştır.(1)

Fetihlerini Nizam-ı Alem için yapan Türk Milleti, binlerce yıllık tarihinde vardıkları ülke-

lerin kültürleri ile karşılaşmış, kültür alışverişinde bulunmuş, bu ülkelerin dillerinden beğendikleri kelimelerini alıp Türkçeleştirmiş, başka dillere de kendisinden kelimeler vermiştir. Ancak dünyanın hiçbir yerinde, öz dil diye bir dil yoktur. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra, dilimize özellikle Arapçadan ve Farsçadan birçok kelime girmiştir. Daha sonra da, Fransızca ve İngilizceden de birtakım kelimeler girmeye başlamıştır.

Ziya Gökalp, Türkçeleşen kelimeler hakkında ***"Türkçeleşmiş Türkçedir"*** diyerek düşüncelerini ortaya koymuştur.

Dil, kültür ve mekan çeşitliliğine sahiptir. Kültürler arası ilişkilerde, dillerden alış da olur, veriş de olur. Arı Türkçe diye bir dil olması da mümkün değildir. Türkçe, tarih içinde birçok dilden kelimeler alarak şekillenmiş, hazinesini genişleterek zenginleşmiştir. Atalım dediğimiz bu kelimeleri atarsak, geçmişimizle ve dünya Türkleri ile bağımızı koparırız. Her türlü baskılara rağmen Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan varlıklarını Türkçeye borçludurlar. Doğu Türkistan, Irak Türkmenleri, Kırım Türkleri, Batı Trakya'daki soydaşlarımızı ayakta tutan Türkçeden başka bir şey değildir.

Dilimiz son 60-70 yıl içinde, uydurma dil politikası ile gençlerimiz, insanlarımız mazisi ile eski kültürü ile bağı koparılmaya çalışılmış ve Türkçede millileşmiş kelimeler atılmak istenilmiştir. Dil anlaşılabilirse, anlaşma vasıtası olur.

Bugün yabancı kelimeler istila halinde dilimize girmeye başlamış, tehlikeli bir kirlenmeye doğru sürüklenmektedir. Ülkemizde, şehirlerimizin ana caddelerinden, ara sokaklarına kadar işyerlerinde, yabancı isimlerle donatılmış ışıklı levhalar, panolar, reklamlar, markalar her yeri kaplamış, sokaktaki insanı yabancıya dönüştürmektedir. Bu konuda idari olarak sorumlu ve görevli makam sahipleri, dilin korunmasında gerekli hassasiyeti bir an önce göstermelidirler. Sokak ve caddeler şehirlere, şehirler de toplumun genel yapısına ışık tutar.

Düşünür Emerson: ***"Dil, Yapılması için herkesin bir taş koyduğu bir şehirdir"*** demektedir.

Ayrıca Türkçeyi doğru ve güzel konuşan ve yazanların sayısı gittikçe azalmaktadır. Toplumda bugün gençlerimizde, güzel Türkçe ile konuşmak yerine,

yabancı dil hayranlığı ve anlamı bilinmeyen uygunsuz argo kelimeler kullanma alışkanlığı başlamıştır.

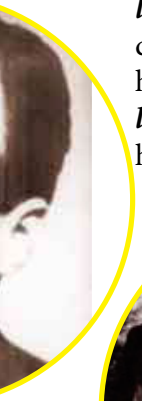
Cemil Meriç Argo Başlıklı yazısında: ***"Argo kanundan kaçanların dili, uydurma dil, tarihten kaçanların"*** demiştir.(2) Taklitçilik önemli bir hal almış durumdadır. Yabancı kelime bir bilgiçlik ve saygınlık değildir.

Günümüzde İngilizce bilim dili olarak kabul edilmektedir. Yabancı dil bilme, bir ihtiyaç olabilir. Ancak eğitim dili İngilizce olmamalıdır. Son yıllarda ve artan bir şekilde, ilköğretimden yükseköğretime kadar, bazı öğretim kurumlarında eğitim dili olarak İngilizce kullanılmaktadır. Halbuki eğitimdeki yabancı dil, amaç değil araç olmalıdır. Yabancı dil bilmek faydalıdır. Ancak yabancı dilde eğitimin sonucu tehlikelidir.

Tarihte en büyük devletlerden olan Selçuklu ve Osmanlı, kimsenin dilini değiştirme gibi bir maksadı olmamıştır. Özellikle İngiltere, Fransa, Rusya başta olmak üzere Avrupalılar, başka milletlerin kültürel varlıklarını bozarak, kendi kültürleri ve dillerini zorla uyguladılar. Fransızlar Afrika da, Ruslar Ortaasyada, İngilizler her yerde zorla dillerini öğrettiler.

Kırım atasözünde ***"Dilini kaybeden milliyetini de kaybeder"*** denilmektedir. Bir çocuğun beyninde temel bilgiler ana diliyle olmalıdır.

TÜRKÇE

Şair Bahtiyar Vahabzade Kendimden Şikayet başlıklı şiirinde:

"Bir zaman Rusçaydı reklam, ışıklar / Şimdi İngilizce dürttüler göze / İtinde diline hürmetimiz var / ***Yalnız öz dilimiz yaramır bize"*** diyerek bu hassasiyeti ortaya koymuştur.

Atatürk de ***"Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır."*** demiştir.(3)

19.yüzyılın ikinci yarısından itibaren Türkçemiz, ilk önce Fransızcanın daha sonra da özellikle İngilizcenin etkisi altında kalmış bulunmaktadır. Türk dili yalnız bu dillerin değil, yüzyıllar öncesinden Arapça ve Farsçanın ayrıca Rumca, İtalyanca, Sırpça ve Ermenicenin de etkisi altında kalmıştır. Fethedilen topraklarda kültür ve medeniyet buluşması yaşanmıştır.

Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra, Arapça ve Farsçanın Türk diline ve kültürüne etkisi fazla olmuştur. Selçuklular zamanında ise Türkçe devlet dili olarak kullanılmasına rağmen 13.yüzyıl ortalarında devlet işlerinde, sarayda Arapça, edebi dil olarak da Farsçayı kullanmışlardır. Karamanoğlu Mehmet Bey de Türk dilinin korunmasını sağlamış, Türkçeyi resmi dil ilan ederek bu hususta ferman yayınlamıştır. (13.5.1272) Millet olarak birlikte yaşamanın ancak dil birliği sayesinde olacağına inanarak fermanın da şöyle demiştir:

"Bugünden sonra divanda, dergahta ve bargahta, mecliste ve meydanda Türkçeden başka dil kullanılmayacaktır." (4) Anadolu da Yunus Emre, Karacaoğlan gibi gönül erenlerinin katkıları ile dönemlerinde Türkçe olgunlaşmış ve yayılmıştır.

Osmanlı Beyliği döneminde Türk diline milli şuurla kıymet verilmiş, orduda, saray çevresinde ve halk içinde Türkçe konuşulmuş, Türkçe devlet ve edebiyat dili olmuştur. Sultan Osman, Orhan, Yıldırım Bayezıd ve II. Murat Türk diline gereken önemi vermişler, milli lisanlarını korumuş ve yaşatmışlardır. Sultan II. Murat, kendi dönem yazarlarına sade Türkçe ile yazmalarını söylemiş ***"G***önüller ancak açık Türkçeden haz alır" demiştir.***(5)*** Daha sonra Fatih Sultan Mehmet ve onu takip eden Osmanlı padişahları, Türkçeye sadık kalmaya çalışmışlardır. Ancak gerek Selçuklular gerekse Osmanlılar, İran'ın fethi ile Farsçayı, Irak ve Mısır'ın fethi ile de Arapçayı benimsemişler, saray ve alim, ulema çevrelerinde bu iki dil konuşulur olmuştur. Padişahlardan Sultan II. Abdülhamid Türk diline önem vermiş, maarif hayatında Türkçe konuşulması için emir yayınlamış, dilimizdeki Arabi ve Farisi kelimeler yerine, Türkçe kelimeler kullanılmasını isteyerek şöyle demiştir:

"Sözün güzel ve doğru söylenme kaidelerine uygun olabilmesi, diğer şartlarla birlikte alışılmamış kelimelerle söylenmeyişine bağlıdır. Yazı dilinde Arabi ve Farisi kelimelerin hepsi birden kullanılırsa bilinmeyen, alışılmayan birçok kelimeye rastlanmış olur. Mümkün olduğu kadar Türkçe kelimeler kullanılarak açık yazılmış sözler ise meramı ve maksadı tamamıyle anlatır. Böyle sözlerde daha ziyade kolaylık ve akıcılık bulunacağı meydandadır….

Bu hal, birçok zararlarıyla birlikte, dilimizde mevcut çok sayıda Türkçe kelimenin terkine ve unutulmasına sebep olmuştur… Arapça kelimeler Araplar için, Farsça kelimeler İranlılar için, me'nus sözlerdir…. Şimdiye ka***dar bu usule uyulmayıp Arapça, Farsça lugatlerin hemen hepsi yazı dilinde kullanılmış ve bu da Türkçenin vaziyetini güçleştirmiştir…. Bu sebeple talebeye bu***

kabil eserler gösterilmeyip mümkün olduğu kadar Türkçe açık ibareler okutturulup yazdırılmalıdır. Bu tamim işte bu hususun kitabet hocalarına tenbih edilmesi maksadıyla yazıldı." (6)

Tanzimat ve II. Meşrutin ilanından sonra ***"Türk derneği", "Genç Kalemler", "Yeni Lisan"*** gibi adlar altında çıkan yayınlarda, İstanbul Türkçesinin esas alınması ve kullanılması istenilmiştir.

Namık Kemal, Ziya Gökalp, Yahya Kemal, Ömer Seyfettin, Orhan Şaik Gökyay, Mehmet Emin Yurdakul ve günümüzde Yavuz Bülent Bakiler halkın anlayacağı anlaşılır Türkçe ile konuşulması ve yazılması için çalışmışlardır.

Ziya Gökalp Lisan adlı manzumesinde de şöyle demiştir: ***"Güzel dil Türkçe bize / Başka dil gece bize / İstanbul konuşması / En saf en ince bize"(7)***

12 Mayıs 1932 tarihinde de Türk Dili Tetkik Cemiyeti kurulmuş, daha sonra Türk Dili Kurumu adını almıştır.

Atatürk 1931 yılında***"Türk Milletinin dili Türkçedir. Türk dili dünyada en güzel ve en zengin ve en kolay olabilecek dildir. Onun için her Türk dilini çok sever ve yükseltmek için çalışır. Bir de Türk dili Türk milleti için mukaddes bir hazinedir. Çünkü Türk Milleti geçirdiği nihayetsiz badireler için de ahlakını, ananelerini, hatıralarını, menfaatlerini elhasıl bugün kendi milliyetini yapan her şeyin dili sayesinde muhafaza olduğunu görüyor. Türk dili, milletin kalbidir, zihnidir"*** diyerek dilimizin önemini belirtmiştir. (8)

Dil bizim varlık sebebimizdir. Dilimize önem vererek doğru, yerinde ve çok kelime ile konuşmalıyız. Düşünür Heidegger de***" Dil varlığın evidir"*** demiştir.

Namık Kemal ise ***"Bir insanı zekası bildiği kelimelerle, dil zenginliğiyle orantılıdır."*** demiş,

Batı dünyası ilk eğitimden itibaren, çocuklarına çok zengin bir dil eğitimi vermektedir. ABD ilk eğitimden geçen çocukların kitaplarındaki kelime sayısı 71.000'dir. İngiltere ve Almanya'da 70.000 civarında, İtalya'da 33.000, Suudi Arabistan'da 12.500 iken, ülkemizde ve çocuklarımızın kitaplarında, kelime sayısı 7.000'dir. Bu 7.000 kelimenin de, çocuklarımız ancak %5'i ile konuşup düşünüyorlar. 300 kelime ile düşünen, konuşan çocuklarımızın, bir edebiyat meydana getirmeleri, onu zevkle okumaları, kavramaları mümkün mü? Zengin dilimizi aşağı yukarı 300 kelimeye hapsetmiş, dilimizi fakirleştirmişiz.

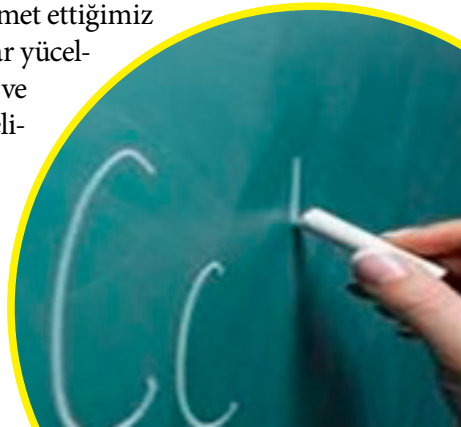
Balzac da şöyle demektedir: ***"Millet edebiyatı olan topluluktur. Bir milletin edebiyatını yok ettiniz, edebiyatını okunamaz hale getirdiniz mi, o millette dirlik, birlik, dillik kalmaz."***

Namık Kemal dilimiz hakkında ***"Zengin diller, deniz kadar derindir"*** demiştir. Avrupalı ve Amerikalıların dağarcığında 40-60 bin arası kelime var iken, bizim insanımızda 10-15 bin arası kelime vardır. Bu bizim için üzücüdür.

Bizim ilk sözlüklerimizden birisi olan ve 1072 yılında Kaşgarlı Mahmut tarafından hazırlanan Divan-ı Lügat-it Türk'te 9.200 kelime tespit edilmiştir. Bu sözlükten sonra 1901 yılında Şemsettin Sami Bey Kamus-ı Türk adında sözlük hazırlamış, içinde 18.000 kelime bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan Türkçe sözlükte ise, bugün 104.481 kelime yer almaktadır. (Ankara – 2005)

Biz hazine sandığının üzerine oturan ama altındaki sandığın altınlarla dolu olmasına rağmen karnı aç olan ve fakir olduğunu zanneden adama benziyoruz. Korunması sevgimiz, alakamız ve tedbirimiz sayesinde olur. Hürmet ettiğimiz kadar yüceltiriz ve yüceliriz.

Fazıl Hüsnü Dağlarca ***"Türkçem benim ses bayrağım"*** demiş,Yahya Kemal ise ***"Bu dil (Türkçe) ağzımda annemin sütüdür"*** diyerek kıymetini ne güzel ifade etmişler.

Türk Bayat Boyundan olan Azeri Türk divan şairi Fuzuli (1483-1556) ellerini Allah'a kaldırır yalvarır:

"Ey Arap, Acem ve Türk Milletlerine feyiz veren Rabbim! Sen Arap kavmini dünyanın en fasih konuşan kavmi yaptın, Acem hatiplerinin sözlerini İsa'nın nefesi gibi cana can katan bir güzelliğe ulaştırdın! Ben Türküm ve Türkçe söylemek istiyorum! Tanrım benden iltifatını esirgeme" diye Türk dili tarihinin en güzel duasını yapmıştır.(9)

Devletimizin, ailelerimizin, okullarımızın, basın ve medyamızın, yazarımızın, sanatçımızın görevi, Fuzuli'nin Türkçeyi sevdiği gibi çocuklarımıza da sevdirmek, onları zengin bir dille düşündürmek ve konuşturmak olmalıdır. Dile hakim olmanın yolu ana dili ile eğitimle, iyi planlanmış, sağlıklı Türk dili ve edebiyatı dersleri vererek olur. Varlığı, güzelliği ve kültür hazinesi olduğu anlatılmalıdır.

1926-1929 yıllarında ***"Türkçe kullan, konuş, yaz"*** kampanyası yapılmış çok ilgi görmüş. Milletçe yine dile sevgimizi göstermek için böyle bir kampanyalar düzenlemeliyiz. Çeşitli yasal düzenlemelerle Türkçe kelimelerle konuşmaları sağlanmalıdır. Dil belirli kurallara, yasalara, tedbirlere bağlanmazsa canlılığını yitireceği bir gerçektir.

Namık Kemal ***"Ülkenin kalkınması ve yükselmesi bizim dilimizin zenginliğine bağlıdır"*** demektedir.

Konfüçyüs'a dilin önemi konusunda sormuşlar: ***"Bir memleketi yönetmeye çağrılsaydınız, yapacağınız ilk iş ne olurdu?"***

Büyük düşünür şöyle cevap vermiş: ***"Hiç kuşkusuz dili gözden geçirmekle işe başlardım."*** Ve dinleyenlerin şaşkın bakışları arasında sözlerine devam etmiş: ***"Dil kusurlu olursa, kelimeler düşünceyi anlatamaz. Düşünce iyi anlatılmazsa, yapılması gereken işler doğru yapılamaz. Ödevler gereği gibi yapılmazsa, töre ve kültür bozulur. Töre ve kültür bozulursa, adalet yanlış yola sapar. Adalet yoldan çıkarsa şaşkınlık içine düşen halk, ne yapacağını, işin nereye varacağını bilmez. İşte bunun içindir ki hiçbir şey dil kadar önemli değildir." (10)***

Anayasamızın 3. maddesinde resmi dilin Türkçe olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, anayasanın Eğitim ve Öğretim hakkını düzenleyen 42. maddesinin son fıkrasında ***"Türkçeden başka hiçbir dil eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez"*** denilmektedir. Böyle amir ve kesin hüküm olduğu halde, devlet organları ve yetkililer Türkçemize gereken önemi vermemektedirler.

Türk kültürünün yaşaması, Türk dilinin gelişmesine ve devamlılığına bağlıdır. İnsanla, tarihi ve geçmişi arasında bir kültür irtibatı kuran dilimiz, gelecek nesillerimize kalıcı bilgileri sunar. Türkçe bizim milli ruhumuz, kültür coğrafyamız, tarih ifademiz, ortak inanç ve yol gösterenimizdir. Dil milletimizin adıdır.

Yahya Kemal ***"Her halk, kendi ikliminin lisanını söyler"*** demiştir. Dili milletten ayrı görmek gaflettir. Dilimiz soylu bir dildir. En büyük hazinemiz, bağımsızlığımızın teminatıdır.

Türkçeyi sevmek, Türk Milletini sevmek demektir.

KAYNAKLAR

1-5-6-7-9-Nihat Sami Banarlı-Türkçenin Sırları-Kubbealtı Neşriyatı-İst.1999 - S.25-210-211-212-177-103

2-Cemil Meriç- Bu Ülke-Ötüken Yay.İst.1975-S.17

3-8-Afet İnan-Milliyetin Temeli Olan Dil Türk Dili-1966.C.16

4- Türkler Ansiklopedisi-Yeni Türkiye Yay.-VI.Cilt-Ank.2002-S.705

10- İstanbul Türkçesi – Seyyar Kitap İst. Büyük Şehir Bel. Kültür Yay. 2006 - S.37

Yavuz Bülent Bakiler- Sözün Doğrusu 1.2 – Yakın Plan Yay. İst.-2012

Nejat Muallimoğlu-Türkçe Bilen Aranıyor- İst.1999

Şiar Yalçın – Doğru Türkçe – Metis Yay. İst.1997

İsmail Doğan – Sokaktaki Yabancı – Sistem Yay. İst.1999

TÜRK-KÜRT ALEVİ-SÜNNİ

KONUSUNA İLŞİKİN BİR ARAŞTIRMA

İsmail UÇAKÇI
Araştırmacı Yazar

Tarihi kaynaklardan anlaşıldığına göre Anadolu topraklarına M.Ö. 4-3 binli yıllarda Altay Devleti, M.Ö. 3000 binli yıllarda Mezopotonya uygarlıklarından Sümer'ler, M.Ö. 2000-1500 binli yıllarda yine Altay Devleti, M.Ö. VIII. Yüzyılda Peçeneklerin atası olduğu kabul edilen Saka-İskit Devleti, M.Ö. 9-7 Yüzyılları arasında Türk kavmi olduğu bilinen Urartu ve İskitler, M. Ö. 444. Yüzyıllarda İmparatorluk kurmuş olan Hun Türkleri, M.Ö. 120 yılında Bulgar Türkleri, M.S. 216 yıllarında Hazarlar ve Barsullar'ın, M.S. 395 yılında yine Hun Türkleri ve Balkanlar, 508 yılında Sibir-Sabar Türkleri, 745 yılında Türgiş ve Karluklular, 875 yılında Oğuz Türkü Tolunoğlu Ahmet Bey, 1016 yılı, daha Selçuklu Devleti kurulmadan önce Çağrı Bey komutasında bulunan Oğuzlar, Horasan, İran ve Anadolu'ya seferler düzenlemiş, 1054 yılında Tuğrul Bey komutası ile seferler devam etmiştir.

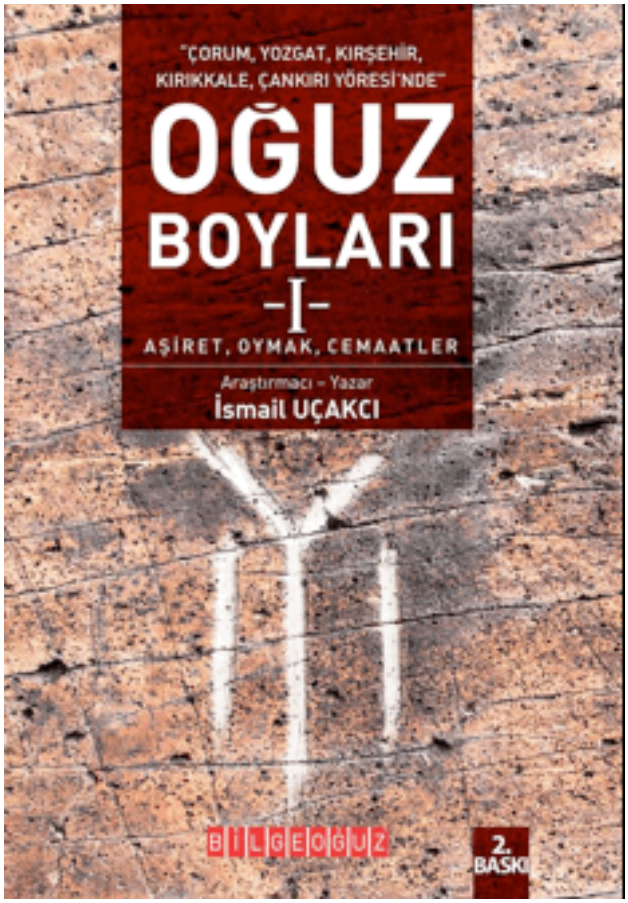
Anadolu'ya yapılan ve yüzyıllarca süren bu akınlarla "Peçenek, Kıpçak, Saka-Part, Kimmer" lere mensup Hıristiyan Türk ile "Kazak, Kırgız, Özbek, Oğuz, Uygur, Tatar, Azeri, Misket, Karakalpak" gibi pek çok Turani soylu Türkmen Aşireti yurt tutmuş ve bu aşiretler, 1071 yılı Sultan Alp Arslan komutasında yapılan Malazgirt Savaşında, Selçuklu orduları yanında yer almışlardır.

Yüzlerce yıl sürmüş olan bu seferler ve Anadolu'nun Türk hakimiyetine geçmiş olması Bizans ahalisinin can güvenliğini ortadan kaldırmış; atlarını, arabalarını alarak deniz ötesi bölgelere göç etmek durumunda kalmışlardır.

Oğuz Türk'ü, Selçuklu Sultanlarından Melikşah'ın torunu Danişmend Gazi Ahmet 1072 yılında merkezi Sivas olmak üzere "Tokat, Niksar, Amasya, Çorum, Kayseri, Ankara, Çankırı, Kastamonu, Malatya, Antakya" yöresinde Danişmentli Devletini kurmuş ve Anadolu coğrafyasında kurulan diğer devlet-beyliklerle Anadolu coğrafyası tamamen Türk-Oğuz hakimiyetine geçmiştir.

Anadolu'da Oğuz-Türk hakimiyeti başlamış ve Türk yurtlarından yoğun göçler yaşanmış, bu göçlerle gelen aşiretlerin bir kısmı "Oğuz, Kazak, Kırgız, Uygur, Özbek" gibi üst boylarının isimlerini kullanırken, bir kısmı "Avar, Sibir-Sabır, Başkurt, Yakut, Dar-

yal, Altay, Hazar, Baykal, Lezgi, Kabar-Kubar, Saka, As-Az, Tofa, Hakas, Dolgan, Saha, Karay, Kumuk, Azak, Çiğil, Yağma, Samur, Çavuş, Baykal, Argu, Lak-lek, Karaçay, Ahbaza, Kabardey, Alaş, Çerkez, Ahıska, Misket, Kapapapak-Karakalpak, Tatar, Noğay, Kırımlı, Azeri" gibi alt boy/kimlik veya geldikleri bölgelerin adını kullanmışlar;

Bir kısmı da "Kayı, Bayat, Avşar, Yazır, Bayındır, Çepni, İğdir, Kınık, Çepni" gibi Oğuz boy ve teşkilat isimlerini kullanarak alt kimlikleri ile kendilerini tanımlamışlar; bazıları daha alt kimliklerini kullanarak "Kozanoğlu, Çapanoğlu, Piroğlu, Tur Hasanoğlu, Pehlivanlı, Rişvanoğlu, Yörük, Türkmen, Abdal, Zaza, Kurmançi, Dadaş, Seymen, Muhacir" gibi aşiret ve teşekkül yapıları ile kendilerini tanımlamışlardır.

Bu Türkmen Aşiret ve teşekkülleri geçen yüzlerce yıl içerisinde yaşadıkları dağlara, ovalara, şehirlere, köylere, yaylaklara, kışlaklara, sülale, soyadlarına, boy, oymak, bey adlarını vermişler; inanç kültürü olarak ta, Anadolu ereni Hacı Bektaş-i Veli tarafından kurulmuş "Bektaş-i Tarikatı ve Safiyeddin İshak adlı bir Şeyh tarafından Azerbaycan'ın Erdebil şehrinde kurulmuş Safevi Tarikatı'na bağlı Türk-İslam Ocaklarına bağlı olmuşlardır.

Anadolu coğrafyasında yurt tutmuş ve kendisini Kürt Alevisi adı ile tanımlayan aşiret ve oymaklarımızın ekseriyeti Safevi tarikatı içerisinde kurulmuş ocaklara bağlı iken, Alevi Türkmen adı almış aşiret ve oymaklarımızın ekseriyetinin Bektaş-i Tarikatı içerisinde bulunan "Baba Mansur, Şeyh Çoban, İmam Rıza, Saltuklu, Şeyh İbrahim, Pir Sultan Abdal" gibi bir Türk-İslam Ocağına bağlı olarak yüzlerce yıllık inanç kültürünü yaşayıp, yaşatmışlardır.

Anadolu'da oluşmuş bu güçlü Türk-İslam birliğini dağıtıp, emperyalist emellerinde kullanmak isteyen kötü niyetli milletlerden Ermeniler, asır evvel oluşturdukları diasporaları aracılığıyla "böl, parçala, yut" oyunlarına başlamışlar ve bu bağlamda "Anadolu'da 72 millet var" sloganını kullanmışlardır.

Yukarıda isimleri verilen boy, aşiret, oymakları birbirinden farklı millet ve dinlere mensup oldukları safsatalarını ortaya atmışlar; bu ırkdaş ve dindaşları bir birinden kopartmak için tüm güçleriyle saldırılarına devam etmişlerdir.

Geçmişte Ermeni diasporası tarafından ortaya atılmış bu iddialar, günümüzde Büyük İsrail hayalinde bulunan Yahudi diasporası tarafından sürdürülmüş ve "Türkiye'de 36 Etnik grup var" sloganı ile Türk ve dünya kamuoyunun kabulüne sunulmuştur.

Ekseriyeti, Anadolu'nun doğu ve güneyinde yurt tutmuş, Kürt adı alarak "Kurmançi, Zaza" teşekkülleri arasında yer almış ve inanç kültürü olarak Bektaş-i ya da Safevi Tarikatı içerisinde yer alarak kendisini "Kürt Alevisi" adı ile tanımlamış Türkmen Aşiretleri diğer Türk-Türkmen kardeşlerinden ayrı gösterme propagandalarına devam etmeşlerdir.

Kısa Örnekler: Kayı, Karakeçili, Barak, Kargın, Halaç'oğlu, Kavili, Kuyumcu, Canbekli-Cihanbeğli, Alamaslı, Şeyhbezenli-Şıhbizinli, Lek-vanik, Celekanlı-Çakallı, Kertme Aşiretleri.

Kayı Aşireti; Oğuzların Kayı Boyu mensupları tarafından kurulmuş Mecitözü İlçesi Kayı köyünde yurt tutmuş aşiret üyeleri "Kürt Alevisi" inanç kültüründe, boy mensuplarının Amasya/Merzifon İlçesi merkezi, Çorum/Ortaköy İlçesi merkezi ve İncesu köyü, Sungurlu İlçesi Kaledere

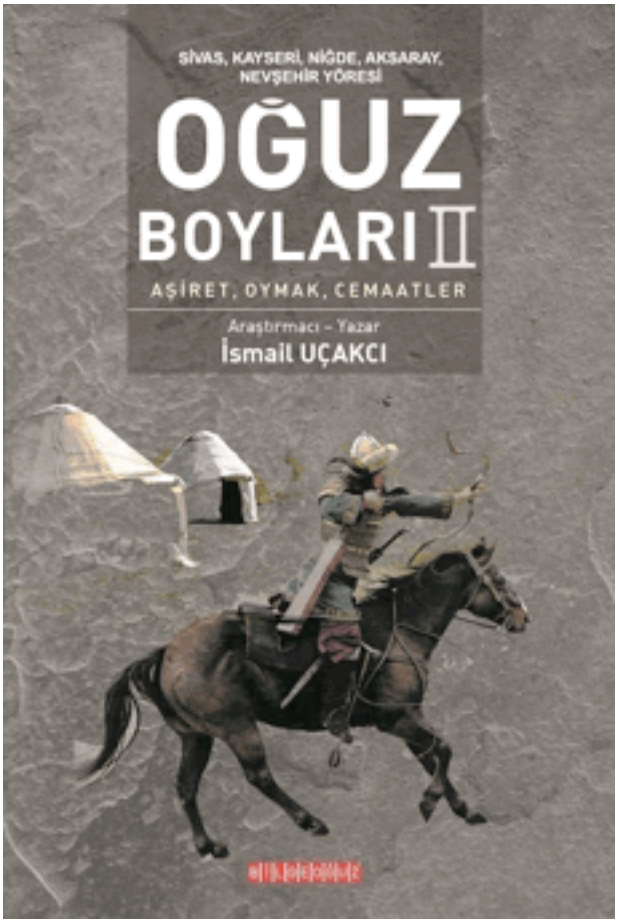
ve Karaoğlu köyünde yurt tutmuş uzantıları "Sünni Türkmen" kültüründe bulunduğu bilinmektedir.

Karakeçili Aşireti: Aşiret üyelerinin Çorum İli merkeze bağlı Karakeçili köyünde yurt tutmuş uzantıları "Kürt Alevisi", bu aşiretin uzantısı olan Boğazkale İlçesi Karakeçili köyünde yaşayan akrabaları "Sünni Kürt" inanç kültüründe, Kırıkkale İli Karakeçili İlçende yurt tutmuş uzantılarının kendilerini "Sünni Türkmen" olarak tanımladıkları bilinmektedir.

Barak Aşireti; Aşiret üyeleri tarafından kurulmuş Kırşehir/Çiçekdağı İlçesi Baraklı köyünde yurt tutmuş uzantıları "Sünni Kürt" inanç kültüründe, Nevşehir/Hacıbektaş İlçesi idari sahasında kurulmuş Aşağı ve Yukarıbelbarak köylerinde yurt tutmuş aşiret üyeleri "Alevi-Türkmen" inanç kültüründe, Kırıkkale/Delice İlçesi Baraklı köyünde yurt tutmuş aşiret üyeleri "Sünni Türkmen" inanç kültüründedir.

Kargın Aşireti; Aşiretin Çorum/Alaca İlçesi Kargın ve Büyükcamili köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Türkmen Alevisi" olarak tanımlıyor, Yozgat/Çandır İlçesi merkezinde yurt tutmuş uzantıları ile İskilip Kazası Ulukargın köyü uzantıları kendilerini "Sünni Türkmen" olarak tanımladıkları görülmektedir.

Halaç'oğlu Aşireti; Aşiretin Kırşehir merkeze bağlı Göllü

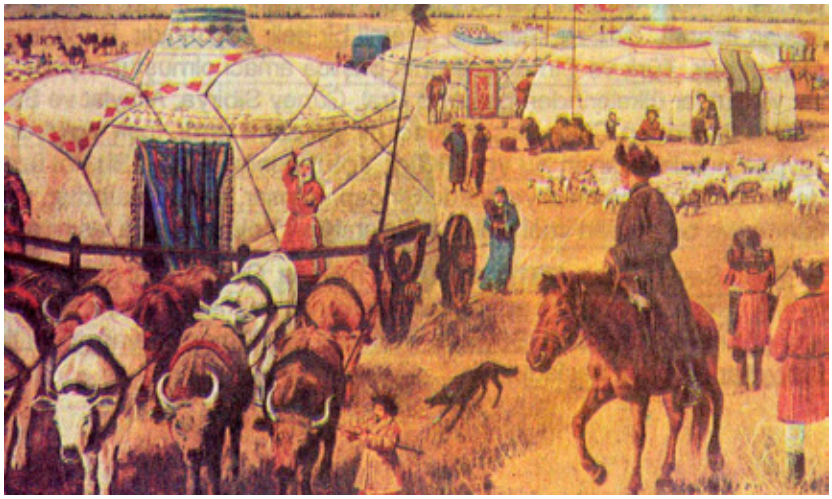

köyünde yurt tutmuş uzantıları "Sünni Kürt" adı ile anılır. Çorum/Alaca İlçesi eski Halaçoğlu kışlası olan Alacahüyük kasabasında yurt tutmuş "Halaç'oğlu" adı almış oymak ile Sungurlu İlçesi Kemallı köyünde yurt tutmuş "Halaç'oğlu" adı almış oymaklar "Alevi Türkmen" inanç kültüründe ve Çankırı/Kızılırmak İlçesi Halaçlı köyünde yurt tutmuş aşiret üyeleri ile Yozgat/Şefaatli İlçesi Halaçlı köyünde yurt tutmuş uzantıları "Sünni Türkmen" inanç kültüründedir.

Kavili Aşireti; Aşiret üyeleri, Erzurum, Muş, Bingöl, Erzincan, Tunceli, Çorum, Kırşehir ve Sivas yöresinde yaşadıkları kaynaklarda yer alır. Aşiretin Alaca İlçesine bağlı Çikhasan köyü ve Ortaköy İlçesine bağlı Kızılhamza köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Kürd Alevisi", Çorum İli merkeze bağlı Keşlik köyü ile Alaca İlçesi İmad köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Türkmen Alevisi" olarak tanımlamakta, Sungurlu İlçesine bağlı Sarıcalar ve Hacıosman köyü ile İskilip İlçesine bağlı Yerli köyünde yurt tutmuş uzantıları da kendilerini "Sünni Türkmen" olarak adlandırmaktadırlar.

Kuyumcu Aşireti; Aşiret üyelerinin Çorum İli Sapa ve Hamdi köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Alevi Türkmen" adı ile tanımladıkları, Sarımbey köyünde yurt tutmuş uzantıları "Kürt Alevisi" adı ile tanımlamakta, Sungurlu İlçesi Çavuşçu köyü ile Topuz köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Sünni Türkmen" olarak tanımladıkları görülmektedir.

Canbeğ'li Aşireti; Cihanbeyli ve Cilian adı ile de anılan aşiret üyelerinin Ankara, Viranşehir, Çankırı, Bolu ve Çorum havalesinde yaşadıkları anlaşılır. Aşiretin Çorum İli Güllücek köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Sünni Kürt" olarak tanımladıkları, Sarışeyh köyünde yurt tutmuş uzantıları "Kürt Alevisi" olarak tanımlamakta, Kınık köyü ile Sungurlu İlçesi Demirşeyh köyünde yurt tutmuş uzantıları "Sünni Türkmen" olarak tanımladıkları görülmektedir.

Alamaslı Aşireti: Aşiretin Sungurlu İlçesi Kaledere ve Ortakışla köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Sünni Türkmen" adı ile tanımladıkları, Alaca İlçesi Harhar köyü ile Karakaya köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Alevi Türkmen" adı ile tanımladıkları, Alaca İlçesi Keşlik köyünde yurt tutmuş uzantıları ise kendilerini "Kürt Alevisi" adı ile tanımladıkları görülür.

Şeyh Bezenli Aşireti; "Beyzeki, Baziki, Şıhbizin" adı ile de anılan aşiret üyelerinin Kırıkkale/Balışeyh İlçesi Kösedurak ve Bıyıkaydın köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Sünni Türkmen" adı ile tanımlamakta, Sulakyurt İlçesi eski adı Şeyhşami olan Alişeeyh köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Alevi Türkmen" adı ile tanımlamakta, Ankara/Haymana köylerinde yurt tutmuş uzantıları da kendilerini "Sünni Kürt" adı ile tanımladıkları, Mecitözü İlçesi Kayı köyünde yurt tutmuş uzantıları da kendilerini "Kürt Alevisi" adı ile tanımladıkları görülmektedir.

Lek Aşireti; "Lek-vanik ve Çorum kürdü" adı ile de anılır. Aşiretin Çorum İli Salur köyünde yurt tutmuş uzantıları ile Uğurludağ İlçesi Dağönü köyünde yurt tutmuş uzantıları kendisini "Sünni Türkmen" adı ile tanımladıkları, Çorum İli Kalehisar ve Delibekir köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Çorum kürdü (Sünni)" adı ile tanımladıkları, Alaca İlçesi Kargın köyü ile Sungurlu İlçesi Espkıran köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Alevi Türkmen" adı ile tanımladıkları görülmektedir.

Çakallı Aşireti: "Çakal Bayadı, Çekolu, Celekanlı" adları ile kaynaklarda yer alan aşiretin, Adıyaman/Besni İlçesi Büyükçakallı köyü uzantıları kendilerini "Sünni-Kürt" adı ile tanımladıkları, Çorum İline bağlı Dutçakallı (Morsümbül), Seydimçakallı, Üçdam, Appalık ve Sarıyer köylerinde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Alevi-Türkmen" adı ile tanımladıkları, Kırıkkale/ Delice İlçesi Elmalı köyünde yurt tutmuş uzantıları kendilerini "Abdal Türkmen" adı ile tanımladıkları, Yozgat/Akdağmadeni İlçesi Körük ve Karaçokrak köyünde yurt tutmuş uzantılarının da "Sünni Türkmen" kültüründe bulunduğu anlaşılmaktadır.

Kertme Aşireti; Çorum yöresinde kurulmuş Kertme Köyü ahalisi kendilerini "Kürt Alevîsi", Sungurlu İlçesi idari sınırları içerisinde bulunan Kertme köyü ahalisi kendilerini "Sünnî Türkmen" olarak kabul ettikleri görülmektedir.

Ayrıca, "Dedesli, Rişvan, Şadili, Badılı, Koçgiri, Güllüce, Elbeyli, Saltuklu, Karacakürt, Balabanlı Aşiretleri"ne bağlı oymakların yurt tuttukları köylerin bir kısmının kendilerini "Sünni Kürt", bir kısmının "Alevi Kürt", bir kısmının da "Sünni Türkmen" adı ile tanımladıkları bilinmektedir.

"Kürtler ne kadar Kürt'se, Türklerde o kadar Kürt'tür", diğer bir anlatımla Türkler ne kadar Türk'se, Kürtlerde o kadar Türk'tür" tarihi ve sosyolojik gerçeğini unutmayalım. Hele ki, içlerine üç, beş Ermeni dönmesi karıştı ve bir kısmı PKK. Saflarına katıldılar diye, yüzlerce aşiret, oymağı bulunan ve yüzlerce yıllık Yesevi (Tarikat) Ocaklarını yakan "Kürt, Kürt Alevisi" adı almış Oğuz-Türkmen aşiretlerimizi daha fazla kırıp, incitmeyelim…

Konu ile ilgili ayrıntılı ve kaynakça;

Bilgeoğuz Yayınları arasında yayın hayatına geçirdiğimiz;

Oğuz Boyları (Aşiret, Oymak, Cemaatler) adlı kitabımızın I ve II. Ciltinde verilmiştir.

e-mail: iucakci@ismailucakci.com

www.ismailucakci.com

-İsmail Uçakcı facebook.com.

GÜVENLİKLİ BÖLGE VE BÖLGE GÜVENLİĞİ

Osman ERENALP
??? ??

İmralı- Dolmabahçe hattında, Kandilde, Oslo'da milletten saklı verilen sözler yerine getirilmeyip geciktirilince Şırnak ili sözde Halk Meclisi sözcüsü çıktı dedi ki;

"Kentte bulunan devletin tüm kurumları bizim için meşrutiyetini kaybetmiştir. Bu şekliyle devletin hiçbir atanmışı bizi yönetemeyecektir. Bundan sonra halk olarak öz yönetimimizi esas alarak, demokratik temelde yaşamımızı inşa edeceğiz. …Öz savunmamızı gerçekleştireceğiz. Kentimizi de kendimizi de biz yöneteceğiz. "

Devlet ne yaptı buna karşılık?

Elebaşlarını tutuklattı, cezaevine tıktı. Bazılarını görevden aldı. Sonra da " Oralarını Özel Güvenlikli Bölgeler ilan ettim" dedi. "Olağanüstü hal", "Sıkıyönetim" diyemediği için böyle dedi. Haritamız da –şimdilik- aşağıdaki şekli aldı.

Özerklik sözlükte; "Muhtariyet" demek. "Ayrı bir yasaya bağlı olarak kendi kendini yönetmek". Üniter devleti tanımamak, Merkezi yönetimden ayrılmak... Bu olduğunda mahsus mahalleri olacak. Bayraklarını dikecekler. Maddi manevi hendekler kazılacak kurtarılmış bölgeye. Giren çıkan sorgulanacak. Kapalı devre, paket yaşam dayatılacak çembere alınanlara. Zihinler kiralanacak. Beyinler yıkanacak. Bindirilmiş kıtalar, kurşun askerler yetiştirilecek. Emniyet ve güvenlik onlara teslim edilecek. Önce özerk, sonra devlet olacaklar. Hesap, plan o… Şeyh Sait'e, Seyit Rızaya denettirilmişti geçmişte…

Akil hocalar olacak tabi. BM barış gücü devreye girecek. AB müktesebatı, Kopenhag kriterleri, İkiz yasalar denecek. İmza koydunuz. Toplumların kendi geleceklerini tayin hakkı var-.. Referandum yapılsın madem denecek. Alavere dalavere hiç yabancısı olmadığımız oyunlar oynanacak. Bir parça vatan toprağı daha elden çıkacak. Biz, bize de, torunlarımıza da yetecek bitmeyecek bir savaşın içinde boğuşurken, onlar kaynaklarımıza konacaklar.

"Biz bu politikalara Allah rızası için destek çıkmıştık" diyenler oturup düşünsünler şimdi neye destek çıktıklarını.

***

Özerklik kalkışması yapanlar kadar cesur olmasalar da "özerk", "öbek" alanları olan başkaları da var. Kaç türlü paraleller, nice "geometrik" oluşumlar cirit oynatmakta memlekette..

Paket yaşam dayatılanlar.

"Vatan seccademi serdiğim yerdir" deyip, "İslami" görmedikleri için devlete düşman olanlar.

"Vatanım ruy-i zemin, milletim nev-i beşer" deyip "insani" görmedikleri için devlete düşman olanlar.

Bir kısım daha var ki onlar da; vatanı "Hasan'ın anası" olarak görenler. Genç kuşak içinde hayli yekun tutmaktalar bu saftakiler.

Komutan sormuş Hasan'a;

- De bakalım. Vatan nedir?

- Anamdır komutanım.

-Aferin sana…

-Sıradakine sormuş.

Şimdide sen de bakalım vatan ne imiş?

-"Hasan'ın anasıymış" komutanım.

Geride kimler mi kaldı?

"Biz bu vatanı karşılıksız sevdik" diyenler.

Birileri nimetlerinden istifade edebilsinler diye onun yükünü omuzlayanlar, külfetini üstlenenler. Vatandaşlık görevi bir onların boyunlarına borç..

Al bayrağa sarılı tabutlar onların evlerinin önüne gelmekte.

Akan çatısına al bayrakların sarkıtıldığı, camı kırık, sıvası yarım evlerden elleri kınalanarak dualarla gönderilenler.

Mehmetler.., Hasanlar.., Aliler…!

Hülasa edersek;

"Vatanı sevmek boylu boyunca

Sizde bir türlü, bizde bir türlü".

"Özel Güvenlikli Alan" imiş…

Tanıma uymayan yer mi kaldı ki?

Bildik ifadeyle diyelim, anlaşılsın.

-Ne özeli, tüzel, tüzel..!

Hasan'ların, Mehmet'lerin analarının dualarıyla ayaktayız.

Allah onlardan mahrum etmesin.